

người máy
trong kỹ thuật
giải phẫu

TRẦN LÝ LÊ

rất lâu
quê nhà

ĐINH YÊN THẢO

tre'

y phép

TƯỜNG NĂNG TIẾN

bài học đầu đời

ĐÀO DUY HÒA

ăn năn - mặc kệ

DU UYÊN

Cuộc chiến

Đất Hiếm

HỒNG ĐĂNG

WEEKLY MAGAZINE, INC.

Phát hành Thứ Năm hàng tuần tại Dallas-Fort Worth và các vùng phụ cận

Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd., Garland, TX 75044

Điện thoại: 972-675-4383

Thực hiện

**Nguyễn Trang - Nhật Hoàng
Đinh Yên Thảo**

Biên tập

**Nguyễn Xuân Thiệp
Trần Văn Cát**

Dịch thuật

Bảo Sơn - Phạm H Nghị

Cố vấn pháp lý

Luật sư **Cao Quang Ánh**
2439 Manhattan Blvd., #302
Harvey, LA 70058

Luật sư đại diện

Arthurine Kamphaus, MBA, J.D.
(Luật sư **Anh Thư**)

1140 E. Pioneer Parkway; Ste. 300
Arlington, TX 76010
Cell: 623-341-8835 . Fax: 817-394-0505

Layout Director

Bảo Huân

Layout & Art Designers

**Đỗ Thọ
Băng Dương - Trần Huyền
Hồ Tú - Nguyễn Hiếu- Lê Mi**

Phụ trách kỹ thuật & website

Trần Huyền - Huynh Huy - Đỗ Anh

Hoạ sĩ

**Bảo Huân - Hoàng Tường
CAN - Nguyễn Thẩm**

Quảng cáo

Nancy - H. Oanh - Hương Lan
972-675-4383
817-421-1400

Muốn làm đại diện Trê?

Trê cần đại diện khắp nơi
trong và ngoài nước Mỹ.

Điều kiện dễ dàng, thoải mái.

Xin liên lạc:

972-675-4383
(giờ TX -CT time- xin gặp cô Kim)

email:dallas@trenews.net
website: www.baotreonline.com

Báo Trê đã có đại diện và đang phát hành
tại các thành phố, tiểu bang:

TRÊ DALLAS

Tel: 972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: dallas@trenews.net
info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N Shiloh Rd,
Garland TX 75044

TRÊ NORTH CAROLINA

704.550-3103

TRÊ SOUTH CAROLINA

843.353-2288

TRÊ ALABAMA

205.277-6597

TRÊ TENNESSEE

901.300-2399

TRÊ BILOXI-MS

228.205-0337

TRÊ AUSTIN - SAN ANTONIO

Tel: 512-692-6172
210-858-6114
972-675-4383

Fax: 972-675-3764

Email: info@trenews.net

TRÊ HOUSTON

Tel: 281-978-4735
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 11210 Bellaire Blvd. #143
Houston, TX 77072

TRÊ FLORIDA

Nguyễn Tinh
Tel: 407-948-2012
407-894-5111
407-897-1114
Fax: 407-894-6190
Email: florida@trenews.net
Địa chỉ: 302 S. Graham Ave,
Orlando, FL 32803

TRÊ GEORGIA

Nguyễn Tân
Tel: 770-755-5420
Fax: 404-704-0358
Email: georgia@trenews.net
Địa chỉ: Tre Georgia Magazine
6000 Dawson Blvd, Suite F
Norcross GA 30093

TRÊ LOUISIANA

Tel: 504-324-2090/972-675-4383
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd
Garland, TX 75044

Với sự cộng tác của

■ Hoàng Đình Nam ■ Nguyễn Thị Thanh Dương ■ Hải Vân ■ Ngọc Linh
■ Lê Hùng ■ LS Robert Mullins ■ Phạm Thành Châu (VA) ■ Trần Mộng
Tú (WA) ■ Nam Lộc (CA) ■ Tim Nguyễn ■ Như Sao ■ Triều Giang ■
TS Bùi Thanh Liêm (FL) ■ Bùi Quang Tuấn ■ Huy Đạo ■ Gia Bảo ■ Lê
Minh Hải (CA) ■ Tường Năng Tiến (CA) ■ Trùng Dương ■ Tạ Phong Tấn
■ Thị Hạnh (NA-UY) ■ BS Trần Lý Lê ■ Hoàng Nhất Phương ■ Thanh
Dũng ■ Dương Hùng ■ Angie Hồ Quang ■ Thiên Hương ■ Hồ Đắc Vũ
(MA) ■ Andy Nguyễn ■ Đặng Mỹ Hạnh ■ Hoàng Nga ■ Lương Thư Trung
■ Trịnh Thanh Thủy (CA) ■ Đoàn Xuân Thu (ÚC) ■ Trangđài Glassey-
Trảngguyễn (CA) ■ Lê Kung Diễm ■ Đào Duy Hoà (Úc) ■ Huỳnh Thực Vy
(VN) ■ Thanh Tú ■ Sean Bảo ■ Thái Bảo (FL) ■ Phạm Ngũ Yên (TX) ■
Chiêu Ấn (Canada) ■ Việt Phương ■ Trần Vũ ■ Vũ Thị Thanh Mai ■ Ban
Mai (VN) ■ Trịnh Cung ■ Diệu Cô Nương ■ Trang Nguyễn ■ Nguyễn
Hưng Quốc ■ Triệu Minh ■ Phương Nghi ■ Linh Đỗ ■ Hoàng Nam Sơn ■
Hạnh Việt ■ Gió Đông Nội ■ Lưu Vỹ Bửu ■ Hoàng Long ■ Phạm Thị
Hoài (Đức) ■ Hương Giang ■ Hoàng Hương ■ Vũ Hiến ■ Ngân Bình ■
Đào thị Thanh Tuyền ■ Mai Hoàng ■ Đinh Tiến Đạo ■ LS Anh Thư ■ Ian
Bùi ■ Du Uyên ■ Cổ Ngự ■ Cẩm Giang ■ Lê Trung ■ Khánh Trường
■ Lê Hữu ■ Thanh Thư ■ Thạch Thảo ■ Kim Loan (Canada) ■ Hải
Di Nguyễn (Anh) ■ Vũ Thành ■ LS Dương Như Nguyễn ■ Vương Mộng
Long -K20 ■ BS Phạm Hồng Sơn (Pháp) ■ Lê Chiêu Giang (CA) ■ Ngô
Nguyễn Dũng (Đức) ■ Đặng Mai Lan (Pháp) ■ Hoàng Vũ ■ Tiểu Lục
Thần Phong (VN) ■ Trần Hoàng Vy (TX) ■ Lưu Huỳnh (VN) ■ Hai Qué

LUU Ý: Tác giả chịu trách nhiệm về nội dung và hình ảnh trong bài viết gửi cho Trê, và nội dung không nhất thiết thể hiện quan điểm của TRÊ. (Authors are completely responsible for their articles, including content and any photos. Contents reflect the view of the authors and not necessarily that of Tre Magazine)

Thân chủ quảng cáo chịu trách nhiệm về nội dung và pháp luật trong quảng cáo của mình.

Mọi thay đổi về quảng cáo những trang bên trong xin gọi trước ngày Chủ Nhật, phần giấy láng (glossy) xin gọi trước một tuần. Ngưng quảng cáo xin báo trước 2 tuần.

Tất cả các mẫu layout, design đều thuộc bản quyền của Trê.

mục lục

4	NHỮNG BÔNG HOA CUỘC SỐNG	Như Sao	Người thợ sửa giày trên góc phố
5	Y TẾ & ĐỜI SỐNG	Triệu Minh	Vài thác mắc
6	GHI NHẬN TRONG TUẦN	Vũ Hiến	Hậu quả của chính sách một con
9		Mộc Mạc	Hiệu ứng Diderot
10	THẾ GIỚI CỦA DẾ MÈN	Trần Lý Lê	Người máy trong kỹ thuật giải phẫu
12		Gió Vivu	Năm Thìn bàn về “dragon”
14	BÊN LỀ THỂ THAO	Trẻ Sư Tầm	Ai đứng đầu thể thao mùa Đông?
16	BÊN TÁCH CÀ PHÊ	Tim Nguyễn	Em có tìm anh trên những hàng cây
18	PHÚC LỢI XÃ HỘI	Cindy Thu Hoàng	Chương trình bảo hiểm
19	LUẬT DI TRƯ	Lê Minh Hải	Sự thật về tình trạng Di Dân?
20		Trần Hoàng Vy	Tiền không là lá em ơi!
21	BẠN CÓ BIẾT	Hoàng Vũ	Emoji hình trái tim
23	MIỆNG NHÀ QUAN	Bánh Bèo	
24	DUYÊN SÀI GÒN	Du Uyên	Ăn năn - mặc kệ
27	THƯ TÍN	Trẻ	
28	GIAO TIẾP	Minh Hải	Đi mua sắm
29	TRANG PHỤ NỮ	Tiêu Huyền	Đồ cho ai?
30	SỔ TAY PHÓNG VIÊN	Đinh Yên Thảo	Rất lâu quê nhà
34		Đào Thị Thanh Tuyền	Mùa ăn rau
36	MỤC THUẾ VỤ	Nguyễn Đài Thi	
38		Tạ Phong Tân	Lại chuyện “Người Việt xấu xí”?
40	TẬP GHI	Lưu Huỳnh	Nỗi buồn chiến tranh
42	SOMETHING & ANYTHING	Ian Bùi	Đông Tây hội ngộ
45	MÈO VẬT	Hoàng Hương	Giặt đồ len và Cashmere
46	CHUYỆN CỦA NÀNG	Ngân Bình	Phóng vấn ca sĩ Châu Ngọc Hà
49	Kiến THỨC PHỔ THÔNG	Phượng Nghi	Drones
50	THỜI TRANG	Điệu Cô Nường	Hợp phong cách
52	TRANG THƠ	Nguyễn Tôn Nhan	
55	SỔ TAY KHÁCH HÀNG	Hạnh Việt	Nước đóng chai
56	PHIẾM	Đoàn Xuân Thu	Khai bút Giáp Thìn!
58	FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ	Du Face	Ngắm trăng ngày Xuân
59	Ơ RÊ KA	Trẻ	Song kiếm hợp... guitar
60	VIỆT NAM NGÀY CŨ	Trang Nguyễn	Chùa Vĩnh Nghiêm
64	THẾ GIỚI QUANH TA	Dương Hùng	Đếm cừu tại Times Square
65	NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT	Bảo Sơn	Tại sao nên khai thuế sớm
66	TRUYỆN NGẮN	Đào Duy Hòa	Bài học đầu đời
69		Nguyễn Hoàng Quý	Độc Kinh Vạn Hoa của Nguyễn Nhật Ánh
72	CÁI NHÀ CỦA TA	Thiên Hương	Trang trí tường
74	SẢN PHẨM MỚI	Bảo Sơn	
75	CHUYỆN KHÓ TIN NHƯNG CÓ THẬT	Trẻ sư tầm	
76		Hồng Đăng	Cuộc chiến đất hiếm
80	TRONG HẦM RƯỢU	Kim Nguyễn	Pulau Bidong hòn đảo bao dung
88	TÀI LIỆU VĂN HỌC	Nguyễn & Bạn Hữu	Rừng-Kinh Dương Vương, qua tranh và văn
90	PHÓNG SỰ VIỆT NAM	Nguyễn Sinh	“Thầy phong thủy”
92	TRUYỆN NGẮN	Hồ Đắc Vũ	Sói cụt đuôi
96	MỖI TUẦN 1 CON SỐ	Trẻ sư tầm	
98	ĐỌC BÁO VIỆT NAM	B.Tuyền	
102	SỔ TAY THƯỜNG DÂN	Tưởng Năng Tiến	Y phép
107	CÂU LẠC BỘ TIỂU LÂM	Trẻ cười	

NHƯ SAO

Không hiểu do đâu Như Sao có thiện cảm với những người thợ sửa giày. Có lẽ do túi tiền ít khi căng phồng như người ta nên mình đã nhiều lần ghé thăm bác thợ giày trên phố. Ở quê nhà cũng như những năm đầu tới Mỹ. Nhờ những người thợ sửa giày này mà NS có được những đôi giày ưng ý để đi. Ngoài ra, đôi khi giày bị vệt đế hay mòn gót, cũng phải nhờ cậy bàn tay người thợ sửa giùm. Thường thì NS mang đôi giày hư đến cho ông thợ rồi ngồi chờ. Sửa xong, lại xỏ giày vào đi tiếp.

Với NS, ông thợ sửa giày ngồi bên hông nhà hàng Mekong-Đà Lạt là người dễ thương nhất. Tận tụy, cẩn thận, kỹ lưỡng là những đức tính gắn liền với nghề nghiệp của ông. Ông không bao giờ sai hẹn, và nói như cách nói bên này thì ông là người làm việc có lương tâm. *He always does a good job!* Đây là lời Hemingway khen tặng một ông thợ đóng sách của thành Madrid ở Tây Ban Nha mà NS xin mạn phép dùng lại ở đây để bày tỏ cảm tình với người thợ sửa giày ở thành phố Đà Lạt ngày xưa mình từng gắn bó.

Tới đây, phải nói rõ một điều: NS yêu Đà Lạt, một phần cũng là do ở đó có ... người thợ sửa giày quen biết! Ông chọn nghề sửa giày là vì nhà ông nghèo và cũng vì ông thích gần gũi với mọi người cũng như yêu đường phố. Chính nhờ ông mà Sao tôi biết được nhiều chuyện quanh khu chợ. Chẳng hạn ngôi khách sạn bên góc chợ được xây dựng năm nào. Chủ nhà hàng bánh mì baguette bên kia đường xuất thân từ đâu. Nhà nào có con du học Pháp. Nhà nào giàu có nhờ của cải ông bà để lại. Cô hàng bán đồ lưu niệm, cài nơ xanh, có chiếc răng khểnh, đang

đứng nhìn ra đường kia, từng đi thi hoa hậu một lần. Bà chủ tiệm hoa ở cuối phố là người nhân đức nhưng đường tình duyên có nhiều trắc trở. Vần vắn và vắn vắn... Ngôi nói chuyện một lát, ông sai con đi mua cà phê về cả hai cùng uống. NS và ông thợ sửa giày ngày càng trở nên thân thiết. Cho nên, sau này trên những bước lưu đày nơi đất Bắc đôi khi NS nhớ, rất nhớ Đà Lạt, và trong nỗi nhớ đó có hình ảnh ông thợ bên góc phố. Trong bài Chiều Bên Sông Giăng, ở đoạn ghi lại những hồi tưởng về Đà Lạt, Sao tôi nói về những dãy nhà đèn sáng, những chiếc xe

bán kem và bong bóng cho trẻ em, những con phố nồng mùi lạc rang cùng phố nóng, những mâm bắp nướng vàng lườm, những quầy bán thuốc lá và diêm, đặc biệt “ở một vỉa hè nơi góc phố / người thợ sửa giày ngồi kể những cuộc phiêu du và những con đường”.

Ôi, người thợ sửa giày năm xưa chắc không còn ngồi ở góc phố đó nữa. Ông đi đâu, về đâu, còn có mặt trên thế gian này không?

Nhưng thôi, hãy uống cạn ly cà phê đắng, nhìn ra phố người mà hát.

NS

Người thợ sửa giày trên góc phố

Vài thắc mắc

Làm gì khi bị phát ban ngứa?

Da ngứa có thể là phản ứng dị ứng với đồ trang sức hoặc dầu gội đầu và mỹ phẩm, bột giặt và sản phẩm tẩy rửa. Vì vậy, hãy ngừng sử dụng bất cứ thứ gì bạn nghi ngờ đã gây ngứa (chẳng hạn như mới dùng loại kem dưỡng ẩm mới). Ngâm da trong nước mát cũng có thể hữu ích. Nếu phát ban (rash) không biến mất hoặc giảm bớt nhưng quay trở lại, bác sĩ có thể kiểm tra xem có phải là bệnh chàm (eczema), (bệnh vẩy nến (psoriasis), cây thường xuân độc (poison ivy), hoặc các vấn đề khác, và đề nghị dùng steroid nếu cần. Hãy gọi ngay nếu phát ban lan nhanh, lan rộng, hoặc đau đớn, hay bị sốt. Điều này có thể báo hiệu nhiễm trùng hoặc phản ứng dị ứng nghiêm trọng hơn.

Statins có gây nguy cơ mắc bệnh tiểu đường?

Statins là những loại thuốc giảm cholesterol. Chúng làm tăng rất ít rủi ro phát triển bệnh tiểu đường loại 2, chỉ vào khoảng 0.2% mỗi năm. Tuy nhiên, người mắc bệnh tiền tiểu đường, hoặc đã có nguy cơ cao mắc bệnh tiểu đường, rất có thể sẽ thấy tỷ lệ mắc bệnh này tăng lên. Người sử dụng statin nên tập thể dục thường xuyên, kiểm soát cân nặng, tuân theo lối ăn uống lành mạnh, và nói chuyện với bác sĩ về việc kiểm tra lượng đường trong máu thường xuyên. Đừng tự mình ngừng dùng statin.

Có thể quá già để thay đầu gối?

Không, miễn là bạn có sức khỏe tốt, chỉ cần hoạt động tích cực và được bổ dưỡng trước khi thực hiện thủ thuật. Bỏ hút thuốc và duy trì chỉ số khối cơ thể

(body mass index) dưới

40 sẽ làm giảm khả

năng xảy ra các vấn

đề sau giải phẫu

như nhiễm trùng

và chậm lành

vết thương. Cơ

thể suy nhược và

các tình trạng như

bệnh tim hoặc tiểu

đường có thể làm

tăng nguy cơ khi giải

phẫu.

Làm sao đủ calcium nếu không ăn thực phẩm từ sữa?

Người lớn từ 51 tuổi trở lên nên bổ sung 1,000 đến 1,200 mg calcium mỗi ngày. Nếu bạn không tiêu thụ sữa giàu calcium thì nên dùng các sản phẩm tăng cường như nước cam, các sản phẩm thay thế sữa, cereals ăn sáng, và đậu hũ làm bằng calcium sulfate. Nếu không thể dung nạp lactose trong sữa, bạn có thể dùng Greek yogurt, phô mát lâu năm và các sản phẩm từ sữa không chứa lactose, có thể chứa 100 đến 300 mg calcium mỗi khẩu phần. Cá hồi và cá mòi đóng hộp (và các loại cá khác có xương mềm ăn được), rau spinach, cải xoăn, turnip greens và đậu cũng có calcium. Nếu bạn vẫn không thể hấp thu đủ, thì nên nói chuyện với bác sĩ về việc bổ sung calcium và vitamin D.

Hậu quả của chính sách **Một con**

Liên tiếp trong hai năm, 2022 và 2023, dân số Trung Quốc giảm sụt. Hiện tượng không sinh con ở Trung Quốc đang diễn ra nhanh hơn nhiều người dự đoán khiến làm dấy lên mối lo ngại về tình trạng sụp đổ dân số. Đây là hậu quả của những tính toán sai lầm được thực hiện hơn 40 năm trước.

VŨ HIẾN
ARLINGTON, TX

Sự thay đổi dân số quá nhanh hiện đang diễn ra không nằm ngoài dự đoán của những nhà lãnh đạo đã đưa ra chính sách một con của Trung Quốc – là một trong những cuộc thí nghiệm xã hội lớn nhất trong lịch sử nhân loại, bắt đầu được tiến hành vào năm 1980. Vào thời điểm đó, các chính phủ trên thế giới lo ngại dân số quá đông sẽ kìm hãm tăng trưởng kinh tế. Một nhà khoa học về hoả tiễn được

đào tạo ở Moscow là người đi đầu trong việc thúc đẩy chính sách một con của Trung Quốc, dựa trên các mô hình toán học được sử dụng để tính ra quỹ đạo của hoả tiễn rồi đem áp dụng cho mô hình phát triển dân số.

4 thập niên sau, dân số Trung Quốc đang bị lão hoá sớm hơn nhiều so với các nền kinh tế lớn khác. Tình trạng ngày càng sinh con ít hơn và ngày càng có nhiều

người già hơn có nguy cơ kìm hãm tăng trưởng kinh tế của nước này. Trong một thế hệ lớn lên quen với cảnh gia đình không có anh chị em, những phụ nữ trẻ ngày nay cũng ngày càng không muốn có con – và số phụ nữ trẻ Trung Quốc mỗi năm cũng ít hơn đi. Chính quyền Bắc Kinh đang loay hoay không biết phải làm gì để có thể thay đổi lối suy nghĩ không muốn có con do hậu quả của chính sách một con mang lại.

Dân số giảm sút

Theo các số liệu gần đây của chính phủ, số trẻ được sinh ra ở Trung Quốc đã giảm hơn 500,000 vào năm ngoái khiến cho tình trạng giảm sút dân số bắt đầu vào năm 2022 lại càng xảy ra nhanh hơn. Các giới chức chính phủ viện dẫn lý do là con số phụ nữ trong độ tuổi sinh con đã giảm nhanh chóng – ít hơn 3 triệu người so với một năm trước đó – và thừa nhận rằng phụ nữ Trung Quốc ngày nay không chỉ lập gia đình trễ mà còn không muốn có nhiều con nữa.

Một số nhà nghiên cứu cho rằng chính phủ đã đánh giá thấp vấn đề và dân số Trung Quốc thậm chí bắt đầu giảm sớm hơn là năm 2022 như được biết.

Sau khi các số liệu được công bố, các nhà nghiên cứu từ Đại học Victoria ở Úc và Học viện Khoa học Xã hội Thượng Hải dự đoán rằng Trung Quốc sẽ chỉ còn 525 triệu dân vào cuối thế kỷ này. Con số này thấp hơn so với dự báo trước đó của họ là 597 triệu và giảm khá nhiều so với mức 1.4 tỷ như hiện nay.

Tỷ lệ sinh sản của Trung Quốc đang tiến gần mức mỗi phụ nữ chỉ sinh một con, thấp hơn một nửa so với tỷ lệ thay thế 2.1 – là mức cần thiết để giữ cho dân số ổn định. Vào cuối thập niên 1970,

Dân số Trung Quốc đang bị lão hoá - AP

tỷ lệ sinh sản ở Trung Quốc là khoảng 3.

Lo ngại quá tải dân số

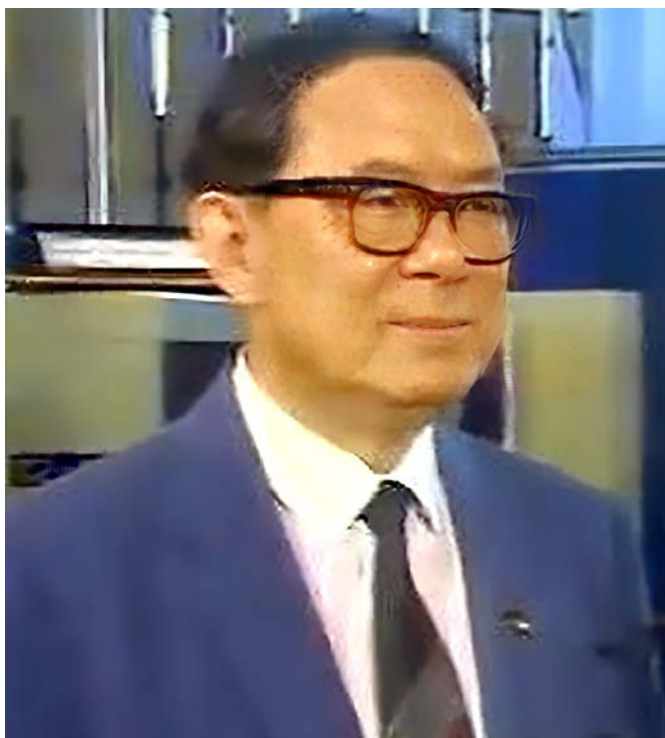
Vào thời điểm đó, Trung Quốc đang thoát ra khỏi sự hỗn loạn của cuộc cách mạng văn hoá và chuẩn bị bắt tay vào việc cải cách kinh tế.

Lãnh tụ Trung Quốc lúc đó là Đặng Tiểu Bình và một số giới chức cao cấp khác trở nên lo ngại sau khi một nhóm khoa học gia nói với họ rằng nếu không giới hạn việc sinh sản, Trung Quốc sẽ có hơn 4 tỷ miệng ăn trong vòng một trăm năm tới.

Một bài xã luận của nhóm khoa học gia đăng trên tờ Nhân dân Nhật báo vào đầu năm 1980 đưa ra giải pháp cho tình trạng quá tải dân số của Trung Quốc bằng cách giảm tỷ lệ sinh sản xuống còn 1 – nghĩa là mỗi cặp vợ chồng chỉ được quyền có một con.

Mùa thu năm đó, Trung Quốc bắt đầu thực thi chính sách một con trên toàn quốc – tuy nhiên, bài toán này đã bỏ sót một số yếu tố quan trọng.

Trung Quốc không hẳn là quốc gia duy nhất vào lúc đó lo ngại về tình trạng quá tải dân số. Hiện tượng dân số toàn cầu bùng phát trong thập niên 1960 và 1970 gây ra nỗi lo sợ rằng dân số thế giới tăng nhanh

Nhà toán học Tổng Viện năm 1989 - WIKIPEDIA

hơn khả năng sản xuất và cung cấp thực phẩm.

Mô hình toán học

Trong nhóm khoa học gia Trung Quốc nói trên có ông Tống Kiệt (Song Jian), là học trò thân tín của người được mệnh danh là cha đẻ của chương trình bom nguyên tử Trung Quốc và là một trong những nhà khoa học hàng đầu của Trung Quốc nghiên cứu về vệ tinh và hoá tiễn. Tống được đưa đi du học tại Moscow, nơi ông nhận được bằng cấp cao học về ngành toán học chuyên về khoa học quân sự. Để tránh cuộc bách hại của cách mạng văn hoá, các giới chức quân sự Trung Quốc đã cử ông đến làm việc tại bãi phóng hoá tiễn và vệ tinh ở sa mạc Gobi.

Năm 1975, cùng đi với phái đoàn khoa học Trung Quốc trong chuyến viếng thăm Đại học Twente ở Hoà Lan, Tống gặp gỡ một số nhà toán học ở đây và họ đã bàn thảo về sự cảnh báo về nguồn tài nguyên hữu hạn của thế giới và cách áp dụng mô hình toán học đối với tỷ lệ sinh sản.

Ít năm sau đó, Tống hoàn thiện mô hình của mình và cùng với một nhóm các nhà khoa học bắt đầu tính toán về tỷ lệ sinh sản khác nhau có thể ảnh hưởng đến sự gia tăng dân số của Trung Quốc như thế

nào. Cuối năm 1979, Tống bắt đầu trình bày với các giới chức chính phủ những bản phúc trình dựa trên mô hình của họ. Ông tính toán rằng, với tỷ lệ sinh 3 con trên mỗi phụ nữ nếu không đổi, dân số Trung Quốc sẽ đạt 4.26 tỷ người vào năm 2080.

Với các mô hình toán học được hệ thống máy điện toán hỗ trợ cùng với sự quen biết nhiều giới chức chính trị, Tống thu hút được sự chú ý của các nhà lãnh đạo hàng đầu Trung Quốc. Ông cho rằng dân số tăng nhanh sẽ cản trở Trung Quốc trở thành một nước giàu có, hiện đại.

Tính toán sai lầm

Trong vòng hơn một thập niên, tỷ lệ sinh sản ở Trung Quốc đã giảm xuống dưới mức thay thế. Mặc dù vậy, thành phần phụ nữ trẻ vẫn còn rất đông giúp giữ cho

dân số Trung Quốc tiếp tục gia tăng. Tuy nhiên, tình trạng các bé gái sơ sinh giảm đi một cách nhanh chóng.

Một yếu tố quan trọng đã không có trong bài toán dân số của Tống là hành vi của con người. Việc thực thi chính sách đôi khi tàn bạo của chính phủ, trong đó có việc cưỡng bức phá thai và triệt sản, cũng như việc phát động tuyên truyền kéo dài hàng thập niên về lợi ích của một gia đình nhỏ, đã để ẩn tượng một con in sâu vào trong tiềm thức và trở thành bản năng tự nhiên của người dân Trung Quốc. Mô hình này cũng không tính đến quan niệm truyền thống có con trai để nối dõi trong xã hội Trung Quốc. Nếu các cặp vợ chồng chỉ có thể có một con, họ sẽ chọn sinh con trai hơn là con gái.

Phụ nữ trẻ hiện nay là vấn đề cốt lõi của tình

thế tiến thoái lưỡng nan về dân số ở Trung Quốc. Họ ngày càng không muốn có con - và số phụ nữ trẻ trong độ tuổi sinh con lại càng ít đi mỗi năm.

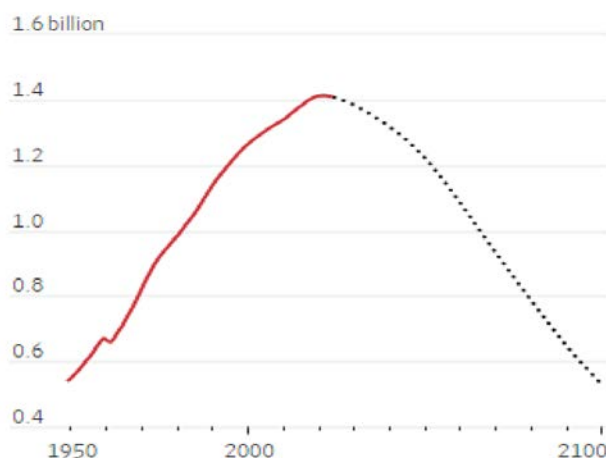
Hậu quả

Trong một bài xã luận năm 2010, nhà toán học Tống Kiệt phỏng đoán dân số Trung Quốc sẽ chỉ bắt đầu giảm sau năm 2035. Ông tính sai tới hơn một thập niên, với số liệu chính thức từ chính phủ cho thấy dân số Trung Quốc bắt đầu giảm vào năm 2022.

Ngay cả khi Bắc Kinh bãi bỏ chính sách một con vào năm 2015, các nhà lãnh đạo vẫn không bãi bỏ hoàn toàn việc hạn chế sinh đẻ. Thay vào đó, họ xoay qua chính sách 2 con. Và nay chính quyền Bắc Kinh không ngớt kêu gọi người dân sinh 3 con, thổi kèn giống trống nhấn mạnh đến sự cần thiết phải quay trở lại với nền văn hóa cũ tốt đẹp khi xưa là sinh con đàn cháu đông. Có điều là không người dân nào chịu nghe.

Với tình hình hiện nay, trong 7 thập niên nữa, dân số Trung Quốc chỉ còn khoảng một phần ba. Lúc ấy sẽ không có đủ người trẻ để làm việc, và như có người nhận định: Trung Quốc chưa giàu đã già.

Chinese population

Dự đoán dân số Trung Quốc trong tương lai

- NATIONAL BUREAU OF STATISTIC

VH

BẢO HUẤN

Hiệu ứng Diderot

MỘC MẠC

Vào thế kỷ 18, tại Pháp có một nhà triết học tên là Denis Diderot. Một hôm, có người bạn mang tới tặng ông một chiếc áo ngủ chất liệu kiểu dáng rất đẹp, đường may tinh tế, Diderot cực kỳ yêu thích.

Ông mặc chiếc áo, đi qua đi lại trong phòng sách và bỗng nhiên phát hiện, đồ dùng trong phòng cái cũ mòn, cái lại không hợp phong cách; các mũi khâu trên thảm cũng thô tối đáng sợ.

Mình đã có chiếc áo ngủ sang trọng như thế, vậy tại sao lại không sống một cuộc sống đẹp hơn từ đây? Thế là, Diderot quyết định làm mới, nâng cấp toàn bộ nội thất trong phòng sách.

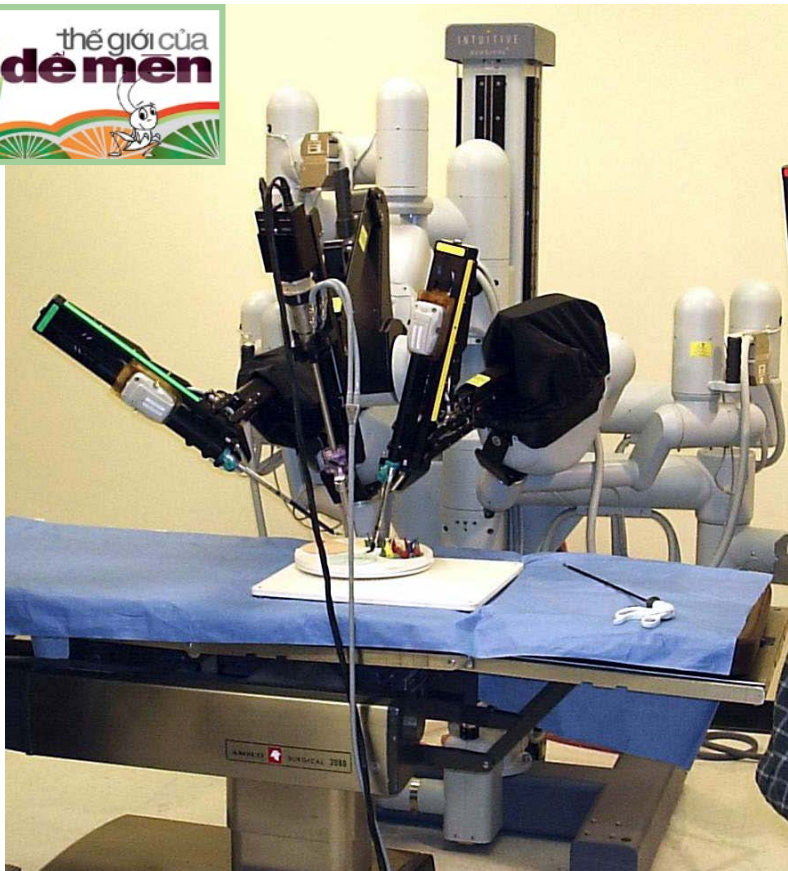
Sau việc này, Diderot cảm thấy có gì đó không đúng. Bản thân là một triết học gia, thế mà lại chịu sức ép từ một chiếc áo ngủ. Ông ghi chép câu chuyện này lại để ngẫm nghĩ.

200 năm sau, nhà kinh tế học đại học Harvard, Juliet Schor đưa ra "Hiệu ứng Diderot", chuyên chỉ hiện tượng con người sau khi có một thứ mới thì không ngừng bài trí những vật dụng phù hợp với nó.

Chân lý mà "Hiệu ứng Diderot" chứng minh chính là, một khi chúng ta tiếp nhận đồ vật không cần thiết, áp lực theo đuổi sự hoàn mỹ của chính chúng ta cũng như áp lực cộng đồng mà những người xung quanh ta tạo nên, đều có thể thúc đẩy chúng ta không ngừng thu nhận nhiều hơn những món đồ không cần thiết.

Socrates từng nói: "Khi chúng ta mệt mỏi chạy theo cuộc sống xa hoa, cuộc sống hạnh phúc sẽ ngày càng xa chúng ta."

Nhưng trong thế giới đầy rẫy mong muốn và chọn lựa, duy trì ý thức giản dị, chân chất, biết đủ biết dừng lại, thật khó khăn biết bao.

Người máy trong kỹ thuật giải phẫu

TRẦN LÝ LÊ
ORLANDO, FL.

Người máy hay “robot” lần hồi thay thế con người trong nhiều công việc, không cần “ăn no” nhưng vẫn “vác nặng”. Các công việc nặng nề đã thế nhưng người máy tiếp tục dần bước vào các lãnh vực khác, các công việc nhẹ nhàng tỉ mỉ đòi hỏi sự khéo léo của con người. Máy khâu, máy đan đã vượt xa con người về công suất, vừa nhanh vừa đều, sản phẩm nào cũng in hệt như nhau... Khéo “tay” kim chỉ như thế nên người máy đang giúp các bác sĩ làm công việc mổ xẻ, chữa trị bệnh tật. Người máy khéo tay có tên là “surgical robot”, tạm gọi là người máy giải phẫu.

C ho đến nay, người máy giải phẫu vẫn chỉ là một cỗ máy hoàn toàn do con người [bác sĩ giải phẫu] điều khiển, dẫn dắt trong công việc cắt cứa, “hàn” gắn. Tạm hiểu, người máy giải phẫu chỉ là một dụng cụ tựa như con dao, cái kẹp giúp chuyên viên làm công việc mổ xẻ một cách chính xác và dễ dàng hơn.

Người máy giải phẫu đầu tiên được FDA chuẩn thuận cho phép sử dụng vào năm 2000 là cỗ máy Da Vinci Surgical System do công ty Intuitive chế tạo; cỗ máy ấy khá kênh càng, cao cỡ 8 bộ Anh, có 4 “tay”. Khi mổ, ta chỉ cần xẻ một vết nhỏ trên da để đặt các ống rỗng đường kính cỡ đầu ống hút. Qua các “ống hút” ấy, bác sĩ giải phẫu và phụ tá có thể chuyển máy ảnh, dao mổ ... nhỏ xíu vào cơ thể bệnh nhân. Bác sĩ giải phẫu dùng dụng cụ điều khiển, console, để di chuyển người máy, tựa tựa như khi mổ cần xoay trở dao kéo, theo hình ảnh ba chiều (3-D) trên màn hình.

Thửa ban đầu, người máy giải phẫu “gặp” khá nhiều sự chống đối từ nhiều chuyên viên, họ e ngại việc máy móc “lỡ tay” nên không mấy tin cậy nhưng dần dà kỹ thuật dùng người máy tinh tiến hơn tạo nên các kết quả khả tín. Thế là người máy giải phẫu trở nên phổ thông hơn. Theo bài tường trình trên tạp chí *Journal of the American Medical Association* năm 2020, việc sử dụng người máy giải phẫu đã gia tăng từ 1.8% (năm 2012) đến 15.1% vào năm 2018.

Riêng với một số kỹ thuật giải phẫu, nhất là trong ngành tiết niệu (urology) và phụ khoa (gynecology), việc sử dụng người máy giải phẫu đã gia tăng nhiều hơn.

Bác Sĩ Alisa Coker, director of robotic surgery education tại đại học Johns Hopkins, tự gọi là “robotic surgeon”, chuyên về các kỹ thuật giải phẫu như hernias (bộ phận không nằm đúng chỗ trong cơ thể hay “thoát vị”), bariatric surgery (phẫu thuật giảm cân), và foregut surgery (giải phẫu phần đầu tiên của bộ tiêu hóa). Bà ấy đã dùng cỗ máy Da Vinci trong 98% các cuộc giải phẫu kể trên. Quen tay như thế nên khi được yêu cầu, bác sĩ Coker đã đứng ra huấn luyện các đồng nghiệp trẻ, bác sĩ thường trú (residency), cách sử dụng người máy giải phẫu. Từ đó, trong chương trình huấn luyện, một số bệnh viện tại Huê Kỳ đã kèm thêm phần thực tập với người máy giải phẫu.

Riêng tại Johns Hopkins, ngay từ năm thứ nhất, các bác sĩ thường trú được học cách sử dụng người máy giải phẫu, đầu tiên là dùng simulator, một loại máy “mô phỏng” thân thể con người với đầy đủ bộ phận kể cả thần kinh, mạch máu... để thực hiện các kỹ thuật giải phẫu và bác sĩ Coker có thể thẩm định mức khéo léo của học trò qua những lần thực tập ấy.

Huấn luyện bác sĩ giải phẫu theo truyền thống thường bao gồm nhiều ca mổ [bệnh nhân], bắt đầu từ công việc phụ tá, quan sát rồi dần dần tiến

đến việc tự mổ dưới sự giám sát của bác sĩ chính. Chương trình huấn luyện ấy kéo dài ít nhất là 5 năm. Khi người máy giải phẫu trở nên phổ thông, chương trình huấn luyện bác sĩ giải phẫu bao gồm cả việc thực tập dùng máy móc qua kiểu mẫu “mô phỏng”. Việc sử dụng máy móc để thực tập gặp ít nhiều chống đối vì sự đặc thù của con người, không phải cơ thể ai cũng in hệt như hình ảnh 3-chiều trên màn hình phẳng. Tuy nhiên simulator vẫn cần thiết và quan trọng trong chương trình huấn luyện và thực tập của các bác sĩ giải phẫu. Qua simulator, sinh viên có thể nhìn rõ những chi tiết mà bác sĩ [chính] nhìn thấy, không như việc đứng quan sát từ xa. Bác Sĩ Ashutosh Tewari, khoa trưởng chuyên khoa tiết niệu & sếp lớn của trung tâm robotic surgery tại Mount Sinai, New York cho rằng sinh viên học được nhiều hơn khi nhìn thấy rõ ràng những chi tiết. Ông ấy đã từng được tham dự cuộc giải phẫu cắt bỏ tuyến tiền liệt lần đầu tiên sử dụng người máy giải phẫu vào năm 1999 và từ đó đã thực hiện trên dưới 9,000 cuộc giải phẫu tương tự.

Đi xa hơn, bác sĩ Tewari còn áp dụng các kỹ thuật khác vào chương trình huấn luyện bác sĩ mới vào nghề, như khuếch đại hình ảnh Magnetic

Resonance Imaging (MRI) trên bệnh nhân khi mổ để thấy các chi tiết rõ ràng hơn; dùng thảo trình trí tuệ nhân tạo (AI) giúp sinh viên nhận diện các cấu trúc, bộ phận trong cơ thể con người ...

Việc sử dụng người máy giải phẫu để thực tập dẫn đến câu hỏi là người quen chơi các video game có khéo léo hơn không so với những người khác? Nôm na là quen tay với video game thì sẽ sử dụng người máy giải phẫu thuần thực hơn? Ta không có câu trả lời ngắn gọn vì nhiều yếu tố ảnh hưởng đến sự khéo léo của bác sĩ giải phẫu.

Theo bài tường trình năm 2023 trên the *Journal of Robotic Surgery*, chơi video game giúp bác sĩ thuần thực hơn khi dùng người máy giải phẫu, nhất là khi nhìn màn hình, đối dụng cụ ... Nhưng bác sĩ Asher Mandel, tại Department of Urology at Mount Sinai, cho rằng “giỏi chơi bóng chày chưa chắc đã giỏi chơi bóng rổ vì hai môn thể thao kia khác nhau” vì đòi hỏi các kỹ năng khác biệt. Ta có thể tạm kết luận là mức kiến thức về cơ thể con người với các đặc thù ngoại lệ, càng hiểu biết, càng quen thuộc thì tay “nghề” mổ xẻ càng tinh xảo. Bác sĩ chuyên mổ tìm thì khéo léo hơn so với bác sĩ toàn khoa khi mổ tìm. Kế đến là sự

tinh xảo khi phối hợp các hoạt động giữa tay-và-mắt lúc điều khiển người máy giải phẫu; sự phối hợp này khác với sự phối hợp khi chơi video game. <https://link.springer.com/article/10.1007/s11701-023-01540-y>

Tạm hiểu là việc sử dụng người máy giải phẫu đang chiếm phần quan trọng trong các cuộc giải phẫu, từ lúc thực tập cho đến khi hành nghề của các bác sĩ giải phẫu.

Tính đến nay, bằng sáng chế (patent) của các cỗ máy Da Vinci đã bắt đầu hết thời hạn, công ty Intuitive tiếp tục sản xuất các cỗ máy mới hơn, tối tân hơn (kiểu mẫu “new and improve”) để kiếm bạc. Các công ty khác cũng chen chân vào thị trường máy móc ấy, các cỗ người máy giải phẫu sẽ rẻ hơn và các món phụ tùng (hay “thiết bị”?) liên quan đến người máy giải phẫu cũng xuất hiện. Như công ty OssoVR đang bán loại “kính” để sinh viên có thể quan sát mọi chi tiết như thể đang có mặt trong cuộc giải phẫu ấy, một loại “virtual reality”.

Như mọi ngành khoa học khác, y học cũng thay đổi theo các khám phá mới, kỹ thuật mới để việc chữa trị bệnh tật được chính xác và dễ dàng hơn. Ngừng học hỏi tìm kiếm và cập nhật là ta sẽ bị bỏ lại phía sau!?

TLL

Gió xuân phới phới, nắng xuân hồng ... Tết đến, xuân về, lòng tôi lại băng khuâng nhớ cố hương xa vời. Vì xa nên mới nhớ, nhớ “Thịt mỡ, dưa hành, câu đối đỏ/ Xuân sang, ngày Tết, bánh chưng xanh”... Nhớ nhiều đó thôi cũng đủ ấp ủ chút tình quê xưa. Năm Giáp Thìn, ngày xuân ngổi nhấp chén rượu nồng, bàn về chữ “Rồng” mà tiếng Anh gọi là “Dragon”.

Cặp đôi chuẩn chuẩn “tạo dáng hình trái tim”. NGUỒN: WIKIMEDIA

Năm Thìn bàn về “dragon”

GIÓ VIVU

C hữ “*Dragon*” trong từ điển tiếng Anh, được diễn tả là một sinh vật tưởng tượng chứ không có thật, nó có cánh, đuôi dài, mình có vảy và phun ra lửa; tiếng Việt gọi là “con Rồng”. Hình tượng của rồng rất đẹp đẽ, oai phong, được nhiều người, nhất là giới quyền lực, giàu có trọng vọng và tôn vinh như một linh vật quý hiếm.

“*Dragon*” còn có một nghĩa bóng, ám chỉ người đàn bà hung dữ, luôn giận dữ không mấy vui vẻ, thân thiện. Nếu

gọi một người là “*Old dragon*” thì thâm hiểu người ấy dữ như “Sư tử Hà Đông” hay ác như “quỷ Sa Tăng”.

Có thành ngữ “*Chase the dragon*”, nếu nhờ Google dịch từng chữ ra tiếng Việt thì có nghĩa là “Đuổi theo con rồng”.

Nhưng, vào thập niên 1950s ở HongKong, “*Chasing the dragon*” là tiếng lóng ám chỉ việc “hút thuốc phiện hay bạch phiến”; tiếng Việt nôm na gọi là “Đi mây, về gió”. Vào thập niên 1960s và 1970s, làn sóng nghiện ngập ma túy này đã lây lan đến vùng Đông Nam Á. Vào cuối thập

niên 1970s, đầu thập niên 1980s đã lan nhanh đến vài nước ở Châu Âu. Vì thế “rồng” này mang một biểu tượng của một loài “quỷ ám”, gây ảo giác, làm con người điên đảo, mất nhân tính mà người ta không nên theo đuổi hay đuổi theo!

“*Black Dragon*” (còn gọi là *Black Tar*), không có nghĩa là con rồng màu đen mà là “Hắc Long” một loại thuốc phiện được trồng nhiều nhất ở Durango, Sinaloa, và Sonora thuộc xứ Mỹ Tây Cơ. Đây là một thứ ma túy rất độc, được sơ chế, nó gây ghiền, giết hại bao người và tàn hại cuộc đời của những người sử

dụng nó. Hiện nay xài ma túy quá liều thường gây tử vong cao ở khắp Bắc Mỹ cũng như nhiều nước trên thế giới, những được liệu chế biến thường mua từ những nguyên liệu do Trung Quốc sản xuất, được rao bán tự do. Người Trung Quốc khôn ngoan chỉ sản xuất, chế biến nguyên liệu để xuất cảng làm giàu, nhưng nghiêm cấm sử dụng ma túy trong nước.

Cuộc chiến tranh ma túy nổ ra với Hoa Kỳ và các nước phương Tây, có lẽ Trung Quốc muốn trả mối thù năm xưa bị bại hoại vì cuộc chiến tranh nha phiến vào giữa thế kỷ 19. Cuộc xung

đột kéo dài giữa Trung Quốc dưới triều đại Mãn Thanh và Anh Quốc. Và trong cuộc chiến lần thứ hai, liên minh các nước Tây phương và Nhật Bản tấn công, khiến nhà Mãn Thanh suy tàn. Đó cũng là một trong những nguyên nhân khiến chế độ phong kiến không còn tồn tại ở Trung Quốc. Sau những năm tháng thăng trầm, khốn khó, đảng Cộng sản Trung Quốc lên ngôi và hứa hẹn khi phục hồi thì “Ngộ sẽ báo thù!”. Cuộc chiến tranh ma túy với các nước phương Tây đã diễn ra cả trăm năm mà chưa có hồi kết. Mong người người, nhất là giới trẻ hãy thức tỉnh, đừng đi vào nơi chết dở, sống dở, người không ra người, xấu xí hơn đười ươi ... khi lỡ bước sa chân vào con đường nghiện ngập đầy tăm tối.

“White Dragon” (Bạch Long) được FDA (Food and Drug Administration / Bộ Thực Phẩm và Dược Phẩm của Hoa Kỳ)) cho phép bán trên Amazon. Đó là “Sildenafil và Tadalafil” hai hợp chất có chứa trong dược phẩm chế biến thuốc Viagra và Cialis, trợ lực cho những người bị yếu sinh lý hay bất lực. Tuy nhiên, loại thuốc này gây những phản ứng phụ như: mặt bị nóng bừng, nhức đầu, đau nhức bắp thịt, đau bao tử, dị ứng và thị lực yếu kém. “White Dragon” là một con dao hai lưỡi, chữa hết bệnh này nhưng

lại sinh ra bệnh khác.

Khi đọc chữ “Dragonfly”, tôi háo hức cứ cho đó là con rồng bay, hay còn có thể dịch là “Phi Long” và hy vọng biết thêm nhiều điều thú vị về linh vật huyền bí này. Nhưng, ô kìa, lạ chưa! nó không phải là “Rồng” mà là một loại côn trùng có màu sắc thật đẹp với đôi mắt kép và đôi cánh mỏng trong suốt như cánh của tiên nữ hay thiên thần. Thân hình dài mảnh dẻ càng làm tăng thêm vẻ đài các, đầy quyến rũ với đôi mắt to tròn óng ánh kèm với đôi cánh lung linh huyền ảo bay lượn trong vườn xuân thơm ngát hương hoa. Người Việt âu yếm gọi nó là “con chuồn chuồn”. Nếu bạn có nhờ cô nàng Google thì “Dragonfly” được dịch chính xác là “con chuồn chuồn” chứ không phải là “con Rồng bay” đâu nhé!

Con chuồn chuồn rất gần gũi và được ưa thích vì là một thú vui của tuổi thơ ở vùng nông thôn Việt Nam. Con côn trùng có đôi cánh mỏng và đôi mắt to tròn này thường được ví von ca hát trong những bài đồng dao:

- *Chuồn chuồn có cánh thì bay, có thằng cu Tí thò tay bắt chuồn.*

Chuồn chuồn không phải là loài côn trùng phá hoại mùa màng hay cắn phá ruộng nương, mà nó rất hữu ích khi ăn bớt ruồi, muỗi, sâu bọ và tô thêm màu sắc lẫn thị vị cho

khu vườn vào xuân, vào mùa động tình. Nó hay giỏi thể mà có người lại hát:

- *Chuồn chuồn có cánh mà bay, có thằng kẻ trộm bắt mà đi tu ...*

Nếu bắt chuồn chuồn đi tu thì tội nghiệp quá, làm sao chúng sinh con đẻ cái?

Có người bắt chuồn chuồn cho cắn rún thì như là một phép tiên, tự nhiên biết bơi không cần học.

- *Chuồn chuồn cắn rún, bốn ngày biết bơi.*

Hay hơn nữa, có những nhà “dự báo thời tiết” nhìn thấy những cánh Chuồn mà đoán:

- *Tháng Bảy heo may, Chuồn chuồn bay thì bão.*

Trong văn học dân gian vẫn truyền miệng nhau và tin như một lời sấm:

- *Chuồn chuồn bay thấp thì mưa, bay cao thì nắng, bay vừa thì râm.*

Không phải chỉ có người Việt yêu mến con chuồn chuồn đâu, mà nhiều người trên thế giới cũng yêu quý con côn trùng xinh đẹp này vì hy vọng nó sẽ mang đi những gì cũ kỹ, xù xì, xấu xí; chỉ đem lại những cái mới lạ, tốt lành, tươi vui hơn trong đời sống.

Đối với thổ dân da đỏ ở Bắc Mỹ, chuồn chuồn là hình ảnh của nhịp sống vui tươi trong sáng và hạnh phúc.

Người Trung Quốc tin

rằng: chuồn chuồn là biểu tượng đem đến cho gia đình sự yên ấm hòa hợp, thịnh vượng và may mắn. Trong phong thủy, họ cũng tin nó mang đến nhiều may mắn, dồi dào tài lộc và trí tuệ.

Người võ sĩ Nhật Samurai coi chuồn chuồn là biểu tượng của sự nhanh nhẹn, mạnh mẽ và vinh quang trong chiến thắng.

Người dân ở Châu Phi vui mừng khi thấy chuồn chuồn xuất hiện, mang đến may mắn vì sẽ có những cơn mưa cho đất đá khỏi khô cằn.

Ở Nam Mỹ, người dân Brazil thường làm những hình ảnh nghệ thuật hay nữ trang hình con chuồn chuồn vì mong nó sẽ mang đến may mắn, nhiều của cải và trở nên giàu có. Người dân Peru và Columbian tin và yêu quý chuồn chuồn vì nó đã giúp họ diệt trừ sâu bọ ở vùng nông thôn và dự báo thời tiết rất tốt.

Chuồn chuồn khi “làm tình”, cặp đôi tạo dáng hình trái tim yêu thương giống như “Rồng bay, Phượng múa lúc giao hoan”. Nếu bạn được nhìn thấy cảnh đáng yêu này thì bạn có một ngày thật vui và gặp nhiều may mắn.

Nếu bạn thấy con chuồn chuồn bay quanh hay đậu trên người, hãy mau mau “xin một điều ước”, vì ước mơ ấy sẽ trở thành sự thật đấy!

GVV

Khi tuyết rơi mù mịt, sông hồ đông cứng, thay vì trùm chăn, nỏ lửa ... nướng bắp hay rang đậu phộng thì dân Châu Âu và Mỹ túa ra đường bày ra vô số trò chơi trên băng tuyết, hình thành môn thể thao Olympic mùa Đông như hiện nay ...

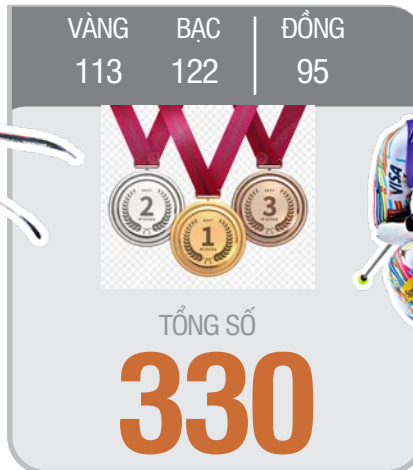
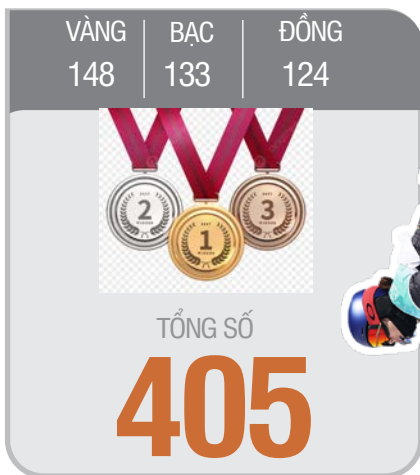
Ai đứng đầu thể thao mùa Đông?

Na Uy

Vương quốc Na Uy là một quốc gia ở Bắc Âu nằm ở Tây Bắc Châu Âu, giáp giới Thụy Điển, Phần Lan và Nga. Diện tích tương đương Việt Nam nhưng dân số rất mỏng, chỉ khoảng 6 triệu dân. Nhúm người này hùng hực máu thể thao. Đặc biệt các môn thể thao mùa Đông, và đang dẫn đầu thế giới.

Mỹ

Mỹ là quốc gia giàu và mạnh nhất thế giới. Không chỉ về tài chính, kỹ thuật hay quốc phòng mà cả thể thao. Dân Mỹ chuộng thể thao, đặc biệt là football, tuy không phải là quốc gia băng giá, nhưng các môn thể thao mùa Đông cũng được người Mỹ yêu thích và chỉ đứng sau Na Uy trên bảng thành tích.

Đức

Đức là “đại gia” Châu Âu và nổi tiếng với những thành tích trên sân bóng tròn, nhưng người Đức có tinh thần thể thao cao độ. Đặc biệt chính phủ nước này rất chịu chơi chịu chi, tạo những sân chơi mùa Đông hiện đại và tiện lợi cho dân, trong nhà lẫn ngoài trời. Với sự ưu ái của chính phủ, cộng với bản chất kỷ luật, mạnh mẽ và sự hỗ trợ của kỹ thuật cao. Người Đức chễm chệ hạng 3 trên bảng sắp hạng toàn cầu.

Canada

Quốc gia lạnh teo này có diện tích rộng thứ nhì thế giới nhưng dân số chỉ khoảng 1/3 Việt Nam (35 - 38 triệu). Dân chúng Canada rất chuộng thể thao, hầu như tất cả các loại: bóng rổ, bóng chuyên, đá banh, quần vợt và nổi bật nhất là hockey (khúc côn cầu).

Dân số thưa thớt, chỉ xấp xỉ 1/10 của Mỹ, nhưng Canada chỉ chịu lép sau 2 bậc.

Ngày này năm xưa...

22-2
1952

một trường hợp khá hy hữu xảy ra là vợ chồng Ria và Paul Falk (Đức) đã thắng điểm hai anh em Karol và Peter Kennedy (Mỹ) trong môn pair skating (vũ điệu trên băng) để giành huy chương vàng tại Thế vận hội mùa Đông Oslo 1952 (Oslo Winter Olympics).

Ria và Paul Falk

22-2
2014

lực sĩ trượt băng Mario Matt (Áo: Austria) trở thành người "già" nhất giặt huy chương vàng môn trượt băng vượt chướng ngại (slalom) tại Olympic mùa Đông tổ chức năm 2014 tại thành phố Sochi (Nga) khi mới 34 tuổi.

Mario Matt

22-2
1968

lực sĩ bơi lội John Konrads (Úc) đã lập 6 kỷ lục bơi lội thế giới chỉ trong 2 ngày.

Gần 40 năm sau, Michael Phelps (Mỹ) mới vượt qua được kỷ lục của Konrads tại Olympic mùa Đông ở Bắc Kinh năm 2008 với 7 lần phá kỷ lục thế giới.

John Konrads (phải) và phần thưởng sau chiến thắng :)

VÀNG	BẠC	ĐỒNG
77	72	80

TỔNG SỐ

229

TIM NGUYỄN
GARLAND, TX.

Em có tìm anh trên những hàng cây

Bây giờ, có ai hỏi tôi: Khi nghĩ về Sài Gòn anh nhớ gì nhất. Tôi sẽ trả lời ngay: Nhớ phố xá và những hàng cây.

Một đêm đã lâu trong ngôi nhà của Nguyễn Xuân Phước bên hồ ở Irving có trăng lên sau hàng cây, và tiếng hát khàn và tiếng đàn guitar Hoàng Ngọc Tuấn, như tiếng kêu đường của những nghệ sĩ rách rưới lang thang. Bài hát *Chào Hàng* và *Cái Đường Như Là*. Cả hai bài hát đều được viết ở Sài Gòn và hát ở Sài Gòn nhiều năm trước, khi anh cùng Hoàng Đình Bình rong chơi trong đôi rách.

Tiếng hát và ca từ của Hoàng Ngọc Tuấn gợi mình nhớ lại một thời khốn khó, tối tăm ở Sài Gòn, gợi lại cả những vẻ đẹp của đất trời một thuở.

Và rồi nhớ lại chỗ sân ga cũ trên đường Lê Lai xế bên bùng binh Sài Gòn, mình và Nguyễn Minh Diễm, Nguyễn Trung Dũng ngồi rít thuốc lào và uống trà đắng của

một cô bé lang thang từ Bắc vào. Đôi khi mình tìm tới các bạn trẻ, nam có nữ có, uống ly rượu đắng và đọc thơ cho họ nghe. Hình như trên góc đường Duy Tân chỗ gần Hồ Con Rùa.

Bên cạnh những khốn cùng tuyệt vọng ấy, may thay còn có đất trời và lòng người. Tất cả xen lẫn nhau, nhờ đó mới thở được, sống được dù là qua ngày. Những đêm đi dạy học chui về, bụng đói, nhìn trăng trên hàng cây trên đường Nguyễn Tri Phương hay dưới lòng sông Thanh Đa, đôi khi Nguyễn mỉm cười rưng rưng lệ. Và những bữa trưa, giữa hai lớp dạy, Nguyễn vào một con hẻm ở đường Duy Tân chỗ gần nhà Trịnh Công Sơn, ngồi uống tách cà phê nhìn nắng lấp lánh trên hàng sao và những bông dầu bay bay. Đó là những phút giây hạnh phúc hiếm hoi. Và này em, em còn nhớ không, mưa Sài Gòn thời có hai kẻ yêu nhau, hình như cũng đã lâu lắm rồi, trước khi Cộng Sản vào chiếm Sài Gòn. Mưa như một khúc nhạc vui trên đường phố. Mưa xối xả, âm vang. Những hàng sao hàng phượng trút lá tới bởi. Anh và em nép vào dưới một mái hiên nghe mưa chạy trên mái ngói. Tóc em ướt, áo em ướt và tiếng cười reo trong một khúc tremolos. Rồi mưa chợt tạnh, cũng bất ngờ như lúc bắt đầu ... Người và xe lại hối hả băng băng trên đường phố. Nắng chợt ngời lên trên hàng cây.

Và rồi bỗng chốc Sài Gòn đổi chủ. Rạng đông ... Một rạng đông có mặt trời mọc nhưng mặt trời bị cắt cổ (soleil, cou coupé - Apollinaire). Và rồi nhiều người đã bỏ đi ... Ôi *Việt Nam / từng là nỗi đau xé trong tôi / sao tôi khóc lúc ra đi / phượng đỏ. một lời yêu dấu cũ / là lúc chia xa.* Từ chia tay với Sài

Con hẻm ở đường Duy Tân chỗ gần nhà Trịnh Công Sơn

Gòn, mới đó mà đã 29 năm. Mười sáu năm là tính từ ngày anh bỏ nước ra đi, chứ tính từ ngày Sài Gòn phải đón dẹp râu và nón cối vào thì đã 49 năm. Bốn mươi chín năm, ôi lịch sử đã làm một cuộc chia ly lớn với hàng triệu người ly hương, trôi dạt nơi quê người. Kể sống người chết bao giờ mới gặp lại nhau.

Vậy mà em còn hỏi anh có theo em về Sài Gòn không? Ôi, làm sao anh trả lời em đây. PTN Ngọc khi đi qua những con đường của thành phố Sài Gòn đã viết cho người yêu. *"H. ơi! Với riêng em, cái khác của Sài Gòn hôm nay đơn giản chỉ là sự thay đổi của vài con đường, vài hàng cây từng in bóng anh thôi. Em kể cho mưa nghe. Rằng con đường ngày xưa anh đạp xe qua, quán xá nhỏ gầy, gió heo heo luôn về tháng Chạp... Bằng những hàng cây mà anh từng ví như rèm mi xanh, khép lại phố phường lúng liếng tà huy... Con đường ấy, hàng cây ấy nay đã không còn."*

Như thế đó. Riêng em, về thăm thành phố cũ, em có đi tìm lại

Nguyễn xuân Thiệp

- TRANH ĐÌNH CƯỜNG

bị đón hạ? Thì làm sao em tìm thấy anh. Cả những quán cà phê ngày xưa, nghe nói cũng không còn nữa. Quán Chùa đã biến mất. Hân ở đường Đinh Tiên Hoàng Dakao cũng không còn. Và cả Hồng trước Viện Pasteur. Những tiệm sách ngày nào đã bị xóa tên. Nói chi tới rạp xi nê anh và em vào xem phim thời ấy (em còn nhớ không, rạp hết chỗ, anh và em được ngồi sát bên nhau ở bậc cầu thang và... mi nhau, lêu lêu!). Đi tìm anh may ra em chỉ còn thấy dư ảnh ở những viên gạch vỉa hè và những ngọn đèn đường. Sài Gòn bây giờ không còn chim nữa, phải không em? Chim đã bay đi từ mùa ấy. Vậy thì, cho một lần trở về, khi chiều tha thẩn trong vườn chùa, em hãy nhặt giùm anh một bông ngọc lan hoặc bông sứ máu gỏi cho anh. Đó là những bài thơ anh đã viết cho Sài Gòn, cho Việt Nam thời anh còn trẻ tuổi. Chỉ cần vậy thôi.

hình bóng anh trên những chòm cây đường Duy Tân hay đường Gia Long không? Những con đường ngày xưa từng in dấu chân hai người bây giờ đã mang tên khác, những cái tên lạ hoắc đối với người dân miền Nam. Và những cây sao cây dầu, cây hoa ngọc lan hay cây bông sứ máu ngày ấy liệu còn không hay đã

TN

Hồ Con Rùa đường
Duy Tân - NGUỒN
NHẠC XƯA BLOG

LỜI GIỚI THIỆU: Cindy Thu Hoàng là nhân viên của bộ Y tế Tiểu Bang, hiện đang làm việc tại Texas Health and Human Services Commission (HHSC) là cơ quan quản trị các chương trình trợ giúp các gia đình với các dịch vụ về thực phẩm, chăm sóc sức khỏe, an toàn và thảm họa bao gồm các chương trình Phụ nữ, Trẻ sơ sinh và Trẻ em (WIC), Trợ cấp Y tế cho Trẻ em (Children's Medicaid, Hỗ trợ Dinh dưỡng Bổ sung (Supplemental Nutrition Assistance Program- SNAP). Cô tham gia nhiều hội đoàn và có chương trình về Phúc Lợi Xã Hội trên radio và TV tại Dallas. Cô mong muốn được giúp đỡ đồng hương qua việc giải đáp các thắc mắc trong lãnh vực phúc lợi xã hội của tiểu bang.

Mọi thắc mắc xin gửi câu hỏi về: bientap@trenews.net

CINDY THU HOÀNG
DALLAS

Chương trình bảo hiểm

HỎI

Tôi có thắc mắc về chương trình medicaid, ba mẹ tôi đã đến tuổi nhận tiền hưu, ông bà có Medicare, và không có nhận tiền SSI (Supplemental Security Income). Tôi được biết tiền SSI nếu đủ điều kiện thì sẽ có medicaid luôn, vậy nếu ba mẹ tôi chỉ có tiền hưu bổng thôi, có thể xin thêm chương trình medicaid được không?

Tiền hưu của ba mẹ tôi không được nhiều mà còn bị trừ mỗi tháng \$174.90 mỗi người vậy có cách nào để được hưởng trọn vẹn tiền hưu không chị?

Cảm ơn chị nhiều.

TRẢ LỜI

Chương trình medicare của ông bà là của liên bang, phần bên tiểu bang có chương trình giúp trả phần \$174.90 cho mỗi người nếu đủ điều kiện.

Chương trình MSP (Medicare Saving Program) (không phải là 100% của Medicaid) có nhiều loại và tùy theo mức thu nhập của tiền hưu mà sẽ được nhận chương trình nào.

Chương trình MSP cũng cần đủ điều kiện:

1. Quốc tịch mỹ.
2. Hay thẻ xanh.
3. Phải đủ 40 tín chỉ nếu không có quốc tịch Mỹ (trong trường hợp vợ chồng, có quyền lấy tín chỉ của nhau cho đủ 40 tín chỉ).

Nếu mức thu nhập của ông bà thấp có thể được nhận chương trình OMB (Qualified Medicare Beneficiary), với mức thu nhập tối đa như sau:

- Single (1 người) \$1,255
- Double (2 người) \$1,705

Tài sản tối đa của người xin chương trình MSP là:

- Single (1 người) \$9,430
- Double (2 người) \$14,130

Tài sản bao gồm tiền ngân hàng, tiền mặt đang có, và giá trị của xe. Chính phủ cho xe thứ nhất là \$15,000, xe thứ hai là \$4,650, nếu xe của người nộp đơn có giá trị cao hơn mức này thì phần chênh lệch sẽ được tính vào là tài sản của mình đang có.

Nếu nhận được chương trình OMB, chương trình sẽ trả giúp:

- Medicare premium (đây là tiền mà ông bà đã trả mỗi tháng \$174.90/người).
- Trả tiền deductible và tiền coinsurance.

Đây là phần hỗ trợ cho Medicare, khi được nhận chương trình này thì tiền hưu bổng mỗi tháng của mình không bị trừ tiền \$174.90.

Chương trình MSP là chương trình của tiểu bang nên mỗi tiểu bang sẽ có luật lệ của nó và mức thu nhập hay tài sản sẽ khác nhau.

Chương trình MSP được nhận trong 12 tháng và phải làm đơn xin lại khi hết hạn, nếu không thì chương trình sẽ bị cúp và tiền premium sẽ lại bị trừ.

Mục Di Trú và Thăng Tiến Đời Sống do Văn Phòng tham vấn di trú Robert Mullins International đảm trách hằng tuần, nhằm cập nhật tin tức và phát huy kiến thức di trú, rất hữu ích cho quý vị quan tâm đến việc bảo lãnh thân nhân. Chủ đề trên đây cũng được thảo luận trực tiếp trên trang nhà www.rmiodp.com vào mỗi tối thứ Tư, từ 7:00-8:00 giờ, hoặc phát thanh và phát hình 24/24 trên www.facebook.com/rmiodp

Sự thật về tình trạng Di Dân?

LÊ MINH HẢI
SAN JOSE, CA

Thoát nghèo, bạo lực và khủng hoảng khí hậu là những nguyên nhân của việc di dân hợp pháp và bất hợp pháp được đề cập nhiều trên báo chí, nhưng lý do chính thật sự là do nhu cầu ở các nước giàu cần có lao động giá rẻ.

Hình ảnh những người dân Châu Phi chen chúc nhau trên những chiếc thuyền, vượt Địa Trung Hải một cách tuyệt vọng, hay những người xin tị nạn bằng qua eo biển Manche để vào Anh, hoặc chúng ta thấy những “đoàn lữ hành” người di dân đang cố gắng đến biên giới Mexico-Hoa Kỳ ... Tất cả những hình ảnh này dường như chỉ ra rằng tình trạng di dân toàn cầu đang vượt khỏi tầm kiểm soát.

Không có bằng chứng nào cho thấy tình trạng di dân toàn cầu đang tăng tốc

Hàng năm, người di dân quốc tế chiếm khoảng 3% dân số thế giới và trong đó khoảng 10% là người tị nạn, chiếm 0.3% dân số thế giới. Những con số này vẫn ít thay đổi, trong 50 năm qua. Và không có bằng chứng

nào cho thấy tình trạng di dân bất hợp pháp đang vượt khỏi tầm kiểm soát. Ví dụ, có đến 9 trong số 10 người Châu Phi di dân sang Châu Âu hợp pháp với hộ chiếu và giấy tờ trong tay.

Tình trạng di dân tăng lên khi các nước nghèo có đời sống khá hơn

Điều này là do mức thu nhập và giáo dục ngày càng tăng, làm nhu cầu di dân của người dân cũng tăng lên. Di dân nói chung là một khoản đầu tư cho hạnh phúc lâu dài của các gia đình và cần có nguồn tài chính để có thể di dân hợp pháp hay bất hợp pháp. Hầu hết người di dân đến từ các quốc gia có thu nhập trung bình như Ấn Độ và Mexico.

Di dân hợp pháp vào Hoa Kỳ, Anh và Tây Âu đã tăng lên trong những thập kỷ qua. Điều này gây ra sự bất mãn của dân bản địa và kêu gọi có biện pháp giảm di dân, hay di dân có kiểm soát, chọn lọc hơn.

Ý kiến cho rằng nghèo đói gây ra tình trạng di dân đã che giấu sự thật rằng nhu cầu lao động mới là nguyên

nhân chính, khiến tình trạng di dân ngày càng tăng sang các nước phương Tây kể từ những năm 1990.

Giáo dục phổ cập, phụ nữ tham gia nhiều hơn vào công việc xã hội và dân số già đi đã dẫn đến tình trạng thiếu lao động trong các lĩnh vực như nông nghiệp, xây dựng, vệ sinh, khách sạn, vận tải và chế biến thực phẩm ở Hoa Kỳ, chính vì vậy tình trạng di dân đến Hoa Kỳ đã tăng lên.

Với tình hình hiện tại, ngày càng có nhiều người lao động di dân được cho phép nhập cảnh, nhằm đáp ứng được tình trạng thiếu lao động nghiêm trọng.

Tin tức gần đây cho biết:

- California trở thành tiểu bang đầu tiên cung cấp bảo hiểm y tế cho tất cả người di dân bất hợp pháp.

- Một bảng hiệu bên ngoài Trung tâm Tưởng niệm Hòa bình Canada có nội dung:

NẾU BẠN MAY MẮN HƠN NGƯỜI KHÁC,

HÃY XÂY MỘT BÀN ĂN DÀI HƠN, CHỨ KHÔNG PHẢI MỘT HÀNG RÀO CAO HƠN.

LMH

TRẦN HOÀNG VY
KATY, TX

“ Tiên không là lá em
oi! Tiên là giấy bạc
của đời in ra...” là
2 câu thơ trong bài
thơ “Tiên và lá” của
nhà thơ Kiên Giang - Hà
Huy Hà, sáng tác năm
1956, mà có thời gian có
người “gắn” cho nhà thơ
Nguyễn Bính! Bài thơ
nêu lên hình ảnh “mua
bán” của trẻ thơ, dùng
“lá” thay “tiên” để mua
hàng, đồng thời khẳng
định “giá trị” của đồng
tiên, có thể mua được mọi
thứ, kể cả con người và
tình cảm mà trong thực
tế cuộc sống, ai cũng đã
từng trải qua!

Trong xã hội ngày nay,
dù là thời đại 4.0, văn
minh, hiện đại, mọi việc
mua bán, trao đổi, nhất là
trong các phiên chợ, dù là
ở quê hay thành thị, tiên
vẫn là phương tiện thông
dụng để mua bán, đổi
chác, ấy vậy mà có một
nơi, trong một phiên chợ
“đặc biệt” được tổ chức
mỗi năm 1 lần, lá cây,
được dùng thay cho tiên
để mua hàng hóa, thực
phẩm, như những “trò
chơi” con trẻ ngày xưa,
ngày xưa, khi còn thơ bé...

Chợ lá, hay còn gọi là chợ
mua, trả tiên ... bằng lá,
có mặt đã hơn 10 năm

Tiên không là lá em ơi!

nay thuộc phường Long
Hoa, thị xã Hòa Thành,
tỉnh Tây Ninh, địa chỉ
không cố định, thường
nằm ở các điểm gần sát
với Tòa Thánh Cao Đài
Tây Ninh, mỗi năm chỉ
mở một phiên duy nhất
vào ngày lễ Nguyên Tiêu,
rằm tháng Giêng hàng
năm, chợ bày bán phần
lớn là các thức ăn, thức
uống như nước giải khát,
chè, bánh, là những món
ăn quen thuộc với mọi
người như nước mía, nước
cam, đá chanh, chè các
loại v.v. Thức ăn có khoai
lang, khoai mì, bắp luộc,
bánh bột lọc, thậm chí có

bánh canh, hủ tiếu, chay,
mặn có đủ, phục vụ người
dân trong vùng và du
khách thập phương đến
hành lễ và thăm viếng
tòa Thánh vào dịp tháng
Giêng hàng năm. Nghe
kể, đây là sáng kiến của
vị lương y, thầy thuốc
Nam hay làm từ thiện có
tên là Bùi Quốc Thái, ban
đầu ông đứng ra tổ chức
và vận động một số mạnh
thường quân, dân chúng
chung quanh khu phố,
đứng bán hàng, theo ý
tưởng các món chay trong
chùa, đãi tín đồ miễn phí
của cha ông và tòa Thánh
trước đây, nhưng sợ mọi

người... ngại vì ăn “Free”,
nên ông nghĩ ra cách
trả tiên bằng... “lá cây”,
cứ một chiếc lá thì mua
được một món ăn vừa
cho 1 người. Người bán,
người mua đều cảm thấy
vui vẻ, hài lòng, không
ai... nợ ai, nên mọi người
thích thú tham gia, năm
sau nhiều hơn năm trước,
và cũng theo sự suy nghĩ
và tín ngưỡng tâm linh,
những người đứng ra
bán hàng, càng bán được
nhiều hàng, công đức “từ
thiện” càng tăng, cũng
như thu được nhiều... lá,
thì cũng như có nhiều
“lộc” do ơn trên ban phát.

Chợ lá Tây Ninh, một
nét đẹp văn hóa và nhân
văn, của một vùng “đất
Thánh” thuần hậu, người
dân hiền hòa, chất phác,
hiếu khách sẽ để lại trong
lòng du khách sự ấm áp,
chan hòa và những kỷ
niệm đẹp khi có dịp ghé
thăm ...

THV

♥ Hai trái tim

Trái tim đôi là biểu tượng cảm xúc cực kỳ tình cảm, thể hiện sự ấm áp và tình yêu.

SỬ DỤNG: Để tăng thêm niềm hạnh phúc và tình yêu, vượt xa một trái tim đơn độc.

BỎ QUA: Khi bạn không đặc biệt thân thiết với ai đó.

♥ Trái tim lấp lánh

Đây là biểu tượng cảm xúc yêu thích của nhiều người và là emoji thường được sử dụng, vì hình dạng như một trái tim với đôi bàn tay nhạc jazz - một tình yêu lấp lánh, cao vời.

SỬ DỤNG: Khi bạn muốn thêm điểm sáng cho một ngày của ai đó và gửi đến một sự thúc đẩy lớn lao về tình yêu và sự quan tâm.

BỎ QUA: không dành cho những tình huống chuyên nghiệp.

♥ Trái tim tăng trưởng

Trái tim tăng lên 3 size, emoji hình trái tim này thể hiện sự trưởng thành, tiến bộ và tình yêu ngày càng tăng.

SỬ DỤNG: Để tăng thêm sức mạnh cho việc thể hiện tình yêu, tình cảm hoặc lòng biết ơn của bạn.

BỎ QUA: Tránh emoji này nếu bạn không muốn bị hiểu lầm là đang thể hiện tình yêu lãng mạn.

HOÀNG VŨ

Emoji hình trái tim

NHIỀU KỲ - KỲ CHÓT

♥ Trái tim cài nơ

Trái tim dễ thương có gắn một chiếc nơ, tượng trưng cho việc bạn trao tặng trái tim mình cho ai đó như một món quà.

SỬ DỤNG: Đây có thể là biểu hiện của sự rộng lượng và tình yêu thương vô điều kiện, nên sử dụng nó với những người thân yêu.

BỎ QUA: Trong những tình huống bạn không muốn quá thân mật.

♥ Trái tim luân chuyển

Emoji hình trái tim này hoạt động hiệu quả nhất khi được tạo ảnh động dưới dạng GIF, cho thấy 2 trái tim đang xoay quanh nhau - giống như 2 người được ràng buộc bởi tình yêu dành cho nhau.

SỬ DỤNG: Với những người rất thân yêu, đặc biệt là những người mà bạn chia sẻ tình cảm và sự yêu thương.

BỎ QUA: Dừng dùng với những người bạn không đặc biệt thân thiết.

♥ Trái tim trên khung ảnh

Emoji này là khung ảnh treo hình trái tim - hoặc biểu tượng của một biểu tượng - làm cho nó trở nên tách biệt hơn một chút.

SỬ DỤNG: Khi muốn nhấn mạnh về biểu tượng trái tim.

BỎ QUA: Khi bạn thực sự muốn truyền đạt tình yêu hoặc tình cảm, việc sử dụng biểu tượng này có thể bị coi là lạnh lùng, không nồng ấm.

♥ Bộ bài trái tim

Mặc dù nó là một phần của bộ sưu tập emoji bộ bài hình trái tim, nhưng thường được sử dụng trong những bối cảnh không liên quan đến bộ bài. Có người cho rằng đây là emoji hình trái tim "nam tính nhất". Trên hầu hết các điện thoại, emoji này có màu

đỏ hoặc đỏ sẫm.

SỬ DỤNG: Bất cứ lúc nào bạn sử dụng trái tim màu đỏ thông thường

BỎ QUA: Bất cứ lúc nào emoji hình trái tim màu đỏ được coi là không phù hợp.

♥ Trái tim chấm than

Nhiều người tưởng nó là bong bóng hình trái tim, nhưng đây là dấu chấm câu, một chấm than có hình trái tim ở trên thay vì đường thẳng đứng theo truyền thống.

SỬ DỤNG: Bất cứ lúc nào bạn muốn thêm dấu chấm than thể hiện tình yêu hoặc bày tỏ tình yêu nồng nàn.

BỎ QUA: Bất cứ khi nào bạn lo lắng về việc tình cảm của mình bị hiểu sai là tình yêu lãng mạn.

♥ Tay đan hình trái tim

Chúng thường được sử dụng để thể hiện sự ủng hộ hoặc tình bạn hơn là sự lãng mạn hay tình yêu. Nhiều fans, trong đó có fans của Taylor Swift, sử dụng bàn tay hình trái tim để bày tỏ sự ủng hộ và đánh giá cao dành cho nữ ca sĩ này.

SỬ DỤNG: Là một cách nhẹ nhàng để nói với ai đó rằng bạn luôn ủng hộ họ và luôn ở bên họ.

BỎ QUA: Với người mà bạn đang cố gắng thể hiện tình yêu đích thực hoặc cảm xúc lãng mạn.

VÉ ĐI VIỆT NAM

TUẦN LỄ TỪ
22-02-2024 - 28-02-2024

TÊN HÃNG	STOP	TẠI	GIÁ TIỀN
CATHAY PACIFIC	3	LAS, LAX, HKG	\$1.299
CHINA AIRLINES	2	LAX, TPE	\$1.310
CATHAY/AMERICAN	2	YVR, HKG	\$1.361
FRONTIER AIRLINES	2	LAX, HKG	\$1.366
UNITED AIRLINES	3	LAS, LAX, HKG	\$1.367
SPIRIT/VIETNAM	3	LAS, LAX, HKG	\$1.367
VIETNAM AIRLINES	2	LAX, NRT	\$1.393
UNITED AIRLINES	2	LAX, HKG	\$1.393
ASIANA AIRLINES	2	LAX, HKG	\$1.528

*Giá vé thay đổi trong ngày
*Mỗi tiểu bang có giá khác nhau

TỈ GIÁ HỐI ĐOẠI

NGOẠI TỆ	VIỆT NAM
ĐÔ LA MỸ	\$24,240 VN ĐỒNG
EURO	\$25,542 VN ĐỒNG
ĐÔ LA CANADA	\$17,578 VN ĐỒNG
ĐÔ LA ÚC	\$15,421 VN ĐỒNG
YEN NHẬT	\$157.73 VN ĐỒNG

TIỀN US	NGOẠI TỆ
1 USD	150,283 YEN NHẬT
	0.92929 EURO
	0.79467 BẢNG ANH
	1.34827 CANADA
	0.88116 THỤY SĨ

Ngày này trong lịch sử

22/2/1918

Ngày 22 tháng 2 năm 1918, là ngày sinh của Robert Wadlow, người cao nhất thế giới với chiều cao 8 ft11 (2.72 mét).

22/2/1957

Ngày 22 tháng 2 năm 1957, Tổng thống VNCH Ngô Đình Diệm, bị Việt cộng ám sát hụt tại Ban Mê Thuột. Cộng sản nằm vùng thực hiện “phi vụ” này là Hà Minh Trí, bí danh là Mười Thương, y đóng vai một thương gia trà trộn trong hội chợ kinh tế Cao Nguyên ở Thị xã Ban Mê Thuột ngày 22/02/1957.

Vụ ám sát bất thành, Trí bị an ninh bắt giữ và đày ra Côn Đảo.

Hà Minh Trí bị an ninh VNCH bắt giữ

LỜI GIỚI THIỆU: Những phát biểu của những người lãnh đạo, đôi khi được xem là chân lý, lời vàng thước ngọc. TT Nguyễn Văn Thiệu nổi tiếng với câu “Đừng nghe những gì CS nói, mà hãy nhìn những gì CS làm”. Lãnh đạo CSVN cũng phát biểu rất nhiều, được dân mạng xem như “thước đo” về khả năng của họ. Mời bạn theo dõi chọn lọc của Bánh Bèo...

Lúc cần ngoại tệ thì gọi "kiểu bào", khi cần "tự hào" thì gọi "thế lực thù địch", "bọn lưu vong"...

Võ Văn Thưởng - Chủ tịch nước CSVN

Trên bịch bánh ở VN: Ngày sản xuất 3 tháng trước khi hết hạn. Ngày hết hạn 3 tháng sau hôm sản xuất.

Trần Sỹ Thanh - Chủ tịch Hà Nội

"Thế lực thù địch" là cụm từ mà Đảng Cộng sản Việt Nam thường dùng để chỉ những người có ý kiến khác biệt với ĐCSVN, những người tranh đấu cho dân chủ, nhân quyền, những kiểu bào...

Nguyễn Anh Tuấn
Phó Bí thư Thường trực Huyện ủy Hóc Môn, TPHCM

Cú lừa thế kỷ "xả lợi tóc Đức Phật" của Chùa quốc doanh Ba Vàng đến nay vẫn còn làm đau nhức tâm can người tôn trọng đạo Phật trong nước... Trong khi Thích Trúc Thái Minh (Trụ Trì Chùa Ba Vàng) vẫn nhõn nhờ dạy đạo lý:

BẢO HUÂN

Ăn năn - mặc kệ

Sự khác nhau giữa văn hóa, xã hội, con người giữa hai miền Bắc-Nam trong nước từ ngàn xưa tới ngày nay vẫn rõ rệt, vì vậy mà tranh cãi giữa hai “thế lực” Bắc-Nam chưa bao giờ ngưng. Có điều phe Nam kỳ thường đông hơn vì trong phe này có nhiều người Bắc sống lâu trong Nam (thậm chí không muốn về Bắc sống) hoặc không thích cách miền Bắc “tiến hóa”.

DU UYÊN
SÀI GÒN, VN

Gốc của tựa đề bài viết (Ăn năn - mặc kệ) được tôi nghĩ ra khi đọc được câu “ăn Bắc mặc Nam” (tôi chú ý câu “ăn Bắc mặc Nam” vì câu này đang là đầu đề gây tranh cãi trên mạng xã hội trong nước gần đây). Nói “ăn năn - mặc kệ” là vì riêng tôi thấy trên mạng xã hội một phần đông người miền Bắc ngày nay hay mặc cảm nên hay đi gây sự, vì vậy mà nên ăn năn thay vì ăn ... phở. Bởi đa phần các bài viết về phở (cụ thể là phở ở miền Nam) đều được viết bởi người Bắc và toàn là chê, bĩ bôi “*phở này chả chuẩn vị phở*

Bắc”. Người miền Nam thì thích mặc kệ hơn là mặc cả, mặc cảm, bởi vậy ngoài việc hơi hờn phở ngoài Bắc hơi nhiều “mì chính” (bột ngọt) và cách phục vụ chưa được thân thiện như miền Nam, thì đa số người Nam khi ăn phở ở miền Bắc hay ăn phở Bắc ở Nam xong đều trả tiền, rồi ... về, không ai ngồi biên bài viết chê “*phở này chả chuẩn vị phở Nam*”.

Cũng nhờ có những tranh cãi mới về việc ăn phở, tôi cũng biết được câu gốc sâu xa của câu “ăn Bắc mặc Nam” là “ăn Bắc, mặc Kinh” - có người giải Bắc là vùng Kinh Bắc, tức là Bắc Ninh,

còn Kinh là Kinh thành, Kinh đô Thăng Long còn gọi là Kẻ Chợ, họ giải thích, người vùng Kinh Bắc (Bắc) ăn uống ngon, còn người ở Kinh đô (Thăng Long, Kẻ Chợ) thì mặc đẹp. Có người lại đồn rằng Bắc đây là miền Bắc, còn Kinh là Kinh đô nhưng là Kinh đô xứ Huế, và đại khái cũng giải thích là người miền Bắc nấu nướng ăn uống thường ngon, còn người ở Kinh đô Huế thì thường mặc đẹp... Tóm lại là ban đầu, câu trên không có chút Nam kỳ nào.

Về ý nghĩa: Có người cho là câu “ăn Bắc mặc Nam” là khen người Bắc giỏi trong

việc ăn uống, bày mâm cao cỗ đầy đẹp mắt, còn người Nam ăn uống xuề xòa, dễ dàng. Khen người Nam ăn mặc bắt kịp xu hướng, người Bắc chỉ có nón cối, vét tông, đầm thun tàu ... Tuy nhiên, cũng có người nói “ăn Bắc mặc Nam” để phê phán ẩn ý, chê người Bắc thì ăn uống cầu kỳ kiểu cách, mâm cao cỗ đầy trước mặt bàn dân thiên hạ trọng sĩ diện, có khi đóng cửa lại ăn rau luộc chấm mắm. Trong khi người Nam ăn đơn giản, nghe như hoang dã như nướng trui, nướng mọi, rau sống, cá kho ... Về mặc, chê người Nam ý thô nhuộm ôn hoà nên ăn mặc phóng khoáng, trong khi miền Bắc váy đụp nâu sồng che chắn kín kẽ vì sợ bắt bẻ lễ nghi ... Nói chung đừng ăn kiểu cách như người Bắc, đừng mặc lộ liễu như người Nam.

T á c g i ả phuonngugia viết: “... Xứ Nam kỳ là vùng đất bảo hộ, cách sinh hoạt của người Nam vốn chưa

căn bản hình thành cái riêng nên lai tạp nhiều bởi lối sống của các vùng miền khác, nhất là bị ảnh hưởng bởi các chú chệt cùng bầu đoàn thể tử tha hương...

Xứ Bắc kỳ (TONKIN) thì bị ảnh hưởng lễ giáo nên cách sinh hoạt nhất là trang phục của phụ nữ hầu hết đều mang bản sắc truyền thống. Xã hội xứ Nam kỳ (Cochinchina) thì có vẻ giống như các vùng đất thuộc địa khác, vì Saigon có quá đông người nhiều quốc tịch nhập cư, đông nhất là người Hoa từng sinh sống có khi đã vài đời nên tui thấy Saigon hồi đầu thế kỷ 20 giống như thành phố Thượng Hải của Trung Hoa.

Xã hội phương Tây phát triển thì thời trang ăn mặc của các chân dài mẫu quốc đương nhiên ảnh hưởng lớn đến các bà các cô xứ Cochinchina, dân Nam kỳ vốn không có tục theo lối của dân Bắc kỳ nhuộm răng đen xấu hình, vậy thì đồn bà

con gái ra đường đâu cứ phải áo nâu váy chup, tại sao không áo đầm Tây, sườn xám Thượng Hải khoe đùi khoe đường cong thân thể cho các đấng mày râu điên đảo? Dân vùng đất phương Nam vốn là con cháu những người “đi trước mở đường máu” (Tìm đọc cuốn Hương rừng Cà Mau của Sơn Nam) xưa, họ vốn ăn ngay nói thẳng, trong cách ăn mặc thì xấu che tốt khoe, xã hội miền Nam khi đó chắc phải hưng thịnh lắm, khi xã hội phát triển thì văn hóa được nâng cao bởi vậy mới xuất hiện các cô đào lừng danh Năm Phi, Phùng Há.

Sau năm 1954, trong khi miền Nam vẫn tiếp tục phát triển thì miền Bắc tìm quay về lối xưa xây dựng chủ nghĩa cộng đồng người nguyên thủy, riêng về ăn mặc thì đàn ông buộc phải từ bỏ cả vạt vét tông com pơ lê sang trọng lịch lãm, đàn bà con gái thì bị cấm mặc áo dài tha thướt quốc hồn quốc túy mà tất cả đồng

loạt buộc phải chưng diện với duy nhất bộ đồ đại cán của anh lớn Mao Trạch Đông vĩ đại muôn năm.

Năm bảy lăm, dân Saigon mở hé cửa nhà mà lên dòm mấy ảnh nắm tay vợ con từ trong rừng lờ láo rách rưới dơ dáy da xanh lè nghênh ngang ra nắm chánh quyền, họ còn thấy gia đình các cán bộ miền Bắc người ngợm ốm nhách vì thiếu ăn từ Hà Nội dất dứ nhau lời thôi lếch thếch vô tiếp quản... Thế là chỉ sau thời gian ngắn, “Hòn ngọc Viễn Đông” trở thành cục đất khô cằn sỏi đá.

Vậy đó, theo tui thì câu thành ngữ “Ăn Bắc mặc Nam” phải được hình thành trong bối cảnh xã hội Cochinchina khoảng vài 3 thập niên đầu thế kỷ 20, mong bá tánh vốn người Nam đừng vì thiếu hiểu biết lờ mờ lờ mờ người mà tự hào vô căn nữa nghen.” - Hết trích.

Hay như tác giả Hà Nhật Tân: “Mấy rày thấy xôn xao vụ tô phở. Cái ông

Phở Bắc thường nhiều hành, không có rau sống giá trung - NGUỒN HÌNH: HÀ NHẬT TÂN

Phở Sài Gòn “phóng khoáng” như thời tiết - NGUỒN HÌNH: MY NGUYEN

nhà báo HN gì đó tuyên bố “Hà Nội chỉ cần quán không tên đầu ngõ cũng đủ chất lượng chấp hết Sài Gòn.” Còn ông nhà văn Nguyễn Đình Bồn “đập” lại: “Hà Nội có gì đáng để gọi là ẩm thực đâu? Đói vàng cả mắt. Nay mới no đủ chút cái giọng đã tanh tanh rồi!”.

Phũ tui không bàn về phở. Mà bàn về vụ “ăn Bắc mặc Nam”. Có ý kiến đại khái là phải ăn Bắc, đồ ăn Bắc ngon; nhưng trước 1954, còn sau này thì dở. Đó là một ý kiến vừa đúng vừa sai. Đúng là, đồ ăn ở Bắc đúng là trước đây ngon hơn bây giờ. Cái này có thể giải thích bằng thuyết “hoá thạch văn hoá ngoại biên” của ngành Văn hoá học: văn hoá từ trung tâm, do biến động mà lan

toả đến các vùng ngoại biên và “hoá thạch” ở đó. Và văn hoá ẩm thực cũng theo đoàn người di cư, để lại cái trung tâm trống rỗng. Thế nên ở Chợ Lớn vẫn còn nhiều món thời phàn Thanh phục Minh, trong khi ở Trung Hoa đại lục nó đã biến mất. Tương tự như thế món bún heo giả cây đồng bào Bắc 54 lại “chuẩn” hơn ở HN. Đương nhiên cơm tấm ở Cali thì nó đúng vị ban sơ hơn cơm tấm ở TPHCM hiện nay. Bla... bla...

Thành ra cái món phở cũng không ngoại lệ. Còn gì đáng lưu giữ hơn văn hoá khi bắt buộc phải ly hương? Những đoàn người phải bỏ quê cha đất tổ đó còn gì quý hơn cái văn hoá của họ?

Cho nên phở Saigon, hay

thậm chí là ở Cali, Paris ... ngon hơn ở HN, Nam Định ... là có cái lý của nó. Có muốn cũng không bác bỏ được. Ấy là cái đúng, tức là trước 1954 đồ ăn ở Bắc ngon hơn bây giờ. Nhất là sau 30 năm miền Bắc đói vàng mất (hậu quả của lối quản lý XHCN). Ở một XH mà miếng thịt ôi bằng 2 ngón tay cũng phải xếp hàng - thì lấy đâu ra cái no mà có nền-ẩm-thực-đặc-sắc-như-tuyên-truyền trong gần nửa thế kỷ??!!

Còn nói nó sai là ở chỗ: thật ra, các món HN nói riêng và miền Bắc trước 1954 thì cũng vậy vậy, chẳng có gì đặc sắc. Dân dã thì “cơm tám giò chả” là hết mức. Cỗ bàn thì chỉ vòng đi vòng lại có vài món: xôi gấc, gà luộc, giò chả, nem, miến măng... là cũng “đụng nóc”. Có

vào sách vở như “Các món ngon HN” mà nhà văn Vũ Bằng miêu tả thì cũng chỉ là cầu kỳ mà chẳng đặc sắc.

(Người viết bài này là dân Bắc “2 nút”, cũng lăn lóc đủ các tỉnh từ vùng cao đến xứ biển, từ Bắc vào Nam hồi còn làm báo (những năm 2000s), cho nên cũng không đến nỗi ếch ngồi đáy giếng mà viết.)

Quay lại vấn đề, thế thì câu “ăn Bắc mặc Nam” là sai sao? Nó đúng. Chỉ là người ta hiểu sai mà thôi. Đầu tiên là nói về “mặc”. Miền Nam chỉ có 2 mùa, mưa và nắng. Cho nên ăn mặc đơn giản. Suốt năm chỉ cần vài bộ đồ là đủ. Trong khi miền Bắc có 4 mùa, áo quần cũng có tới 4 loại. Áo mùa đông thì không mặc cho mùa

Nam kỳ biết mặc kệ nên luôn phồn vinh, nô nức yến oanh, kinh tế dồi dào...

- NGUỒN HÌNH: TIỂU TÁN/D.TTC.SGGP.ORG.VN

hè. Áo mùa thu thì khác với áo mùa xuân. Cho nên miền Bắc về ăn mặc rất phong phú, phương Nam không thể bằng được. Còn ăn? Hãy quên câu “đồ ăn ở Bắc ngon hơn” [miền Nam] đi. Bởi lẽ phương Nam từ khi mở đất đã là nơi hội tụ ít nhất 3 nền ẩm thực lớn nhất nhì thế giới, đó là Việt, Hoa và Khmer. Còn miền Bắc thì không. Từ xưa đã vậy, còn 50 năm gần đây thì đói nghèo (từ 1990 tới nay mới thoát đói thôi). Cho nên đừng so sánh, nó buồn cười. Như vậy, câu “ăn Bắc mặc Nam” là câu chê đó. Ăn Bắc thì là dở, mặc Nam thì là đơn điệu.” - Hết trích.

Riêng ở VN, không chạy xe ở Nam lẫn Bắc (cho an toàn)
- NGUỒN HÌNH: FACEBOOK

Cũng là tác giả Hà Nhật Tân, 2 ngày sau: “Ngộ thiệt. Tôi mới viết bài viết vui vui “chê” rằng “ăn Bắc thì là dở, mặc Nam thì là đơn điệu” - thì toàn dân miền ngoài nhảy vô chửi bới, trong khi người ở miền Nam hổng nói gì. Bi nhiêu thôi đã nói lên tất cả. Đừng hỏi tại sao bị kỳ thị.” - Hết trích.

Bản thân Du Uyên đi nhiều chuyện vòng vòng, cốp nhặt lời hay ý cả rồn mời quý độc giả, chứ xưa giờ chỉ ăn Nam và mặc Nam, cùng lắm là ăn phở và mặc ... kệ, không dám chê hay khen ai. Mình người miền Nam, nói giọng Nam, thương người Nam.

DU

NGÀY 18-2-2024

Nguyễn Diệu Hương

Trên báo Trẻ kỳ này, tôi rơi nước mắt khi đọc bài “Đầu năm của một người xa xứ” của nhà thơ Trần Mộng Tú, một tâm trạng rất giống nỗi niềm của tôi, có điểm gì đó tương đồng, thốn thức với bài “Về lại ngôi nhà xưa” của nhà văn Tim Nguyễn, một giọng văn tôi rất yêu mến. Tôi cũng chỉ được trở về căn nhà cũ trong giấc mơ khi trên bầu trời Việt Nam ngập tràn bóng quạ đỏ (theo cách nói của Tim Nguyễn:)

(hai bài trên đã đăng tại website Trẻ: <https://baotreonline.com/van-hoc/tap-ghi/dau-nam-cua-mot-nguoi-xa-xu.baotre> và <https://baotreonline.com/van-hoc/ben-tach-ca-phe/ve-lai-ngoi-nha-xua.baotre>)

NGÀY 17-2-2024

Nguyễn Ngọc Tú Anh

Ngại ghê, tuần rồi thấy độc giả Đỗ Văn Phúc “bắt giờ” quý báo về chữ “từ” và “tự” nhưng lần này tôi không lên tiếng thì “luơng tâm” cắn rứt. Tôi xin nhắc lại như sau, Trong mục Bên Lề Thế Thảo tuần

trước (...), nhảy qua “sà”, theo tôi là “xà” mới đúng, cây gác ngang được ví như cây xà nhà, theo định nghĩa “những cây gỗ dài hay các trụ đỡ bê tông nằm ngang giúp ngôi nhà trở nên kiên cố hơn và chống đỡ sức nặng cho ngôi nhà, có thể gọi là dầm ngang hay xà ngang”. Như vậy cây gác ngang trụ nhảy phải gọi là xà mới đúng chứ ạ?

Góp ý của bạn hoàn toàn chính xác. Chúng tôi xin ghi nhận và sửa chữa. Xin chân thành cảm ơn bạn.

NGÀY 17-2-2024

Phương Liên

Vừa rồi về Việt Nam chơi, tôi nhận ra là khắp nơi đều chung màu đỏ, cờ VC thì không nói, nhưng từ đèn cho đến băng rôn, và phong nền đều đỏ, nhìn rất nhức mắt, thiếu thẩm mỹ và đơn điệu. Sau này ở Việt Nam lại chuộng màu này, tôi nhớ trước kia miền Nam ít ai dùng màu đỏ chói này lắm... Theo tôi hiểu thì văn hóa Trung Hoa thuở xưa cho màu đỏ là màu may mắn, sau này Cộng sản TQ chọn làm màu “cách mạng”. Cộng sản Bắc Việt rập khuôn theo đàn anh và biến cả thể hệ miền Bắc thời chiến tranh nhuộm đỏ, và nay nhuộm cả miền Nam. Một suy nghĩ bệnh hoạn và ấu trĩ khiến nền mỹ thuật xuống cấp. Khi đọc báo Trẻ, thấy bài “Làn sóng đỏ ngấm xâm lăng văn hóa” của tác giả Tạ Phong Tần, tôi hoàn toàn đồng ý với nhận xét này...

(Bài “Làn sóng đỏ ngấm xâm lăng văn hóa” của tác giả Tạ Phong Tần đã đăng tại: <https://baotreonline.com/van-hoc/tap-ghi/lan-song-do-ngam-xam-lang-van-hoa.baotre>)

Suy Đi Ngẫm Lại

Cùng bước với một người bạn trong bóng tối tốt hơn là bước một mình trong ánh sáng.

HELEN KELLER

Tình yêu là mù quáng nhưng hôn nhân sẽ làm bạn sáng mắt ra

GEORGE LICHTENBERG

Đừng tự mãn. Đừng lớn lối. Luôn luôn có người giỏi hơn mình.

TONY HSIEH

MINH HẢI

(tiếp theo)

Đi mua sắm ở Mỹ hay bất cứ nơi nào thỉnh thoảng ta vẫn gặp những tình huống gây trở ngại, khiến mình phải bực bội. Để công việc được nhẹ nhàng, tránh được những phiền phức bực dọc, xin chú ý thêm những điều sau đây.

- Đừng quên mang theo tiền hay credit card.

Hãy coi lại kỹ trước khi đi mua hàng. Có bao giờ bạn tình cờ đứng sấp hàng đằng sau một gã đang hoảng hốt lục túi lục bóp tìm xem có đủ tiền để trả cho những món hàng định mua không - tệ hơn nữa là gã bảo cashier để hàng của gã sang một bên để gã đi lấy bóp. Bạn có bao giờ gặp phải trường hợp như gã này không - nghĩa là phải mất cả hơn nửa giờ mới tới phiên mình để rồi phát hiện ra là mình quên tiền, quên bóp ở nhà. Bạn sẽ xử sự ra sao khi gặp trường hợp này? Khó đấy, phải không bạn. Vậy trước khi rời nhà thiết tưởng bạn nên coi lại cho kỹ để không quên mang theo ví tiền.

- **Nên ước lượng trước thời giờ đứng sấp hàng.** Thời giờ của chúng ta vốn có hạn và rất là quý giá. Tôi từng xem những quảng cáo trên Craigslist tìm người đứng sấp hàng cùng mình khi đi mua hàng hoặc làm một dịch vụ nào đó cho mình và tôi sẵn sàng chi trả cho người này. Thời gian đứng sấp hàng chờ đợi là thời gian bực bội nhất. Thú thật tôi đã có lần trả tiền cho một người tàn tật để người ấy đứng sấp hàng với tôi đổi bằng lái xe và người đó đã giúp tôi chỉ mất có 20 phút. Thế nhưng làm như thế tôi cảm thấy khó chịu vì còn bao nhiêu người khác cũng mất thời gian chờ đợi.

(còn tiếp)

BẢO HUÂN

Đồ cho ai?

Comments

@ĐÀOLỘNHẬT – Ông ưa mấy món bún bò, bò kho hay thứ thú hầm nhừ nên quyết định upgrade cái nồi áp suất cổ đại của tui. Cái nồi dày cui có tuổi, nhưng xài bên, dễ chùi cọ, hầm thứ gì cũng rục bay xí quách. Cái ông mua sale tận mạng nên không đổi được. Ông không đụng cái móng tay vô bếp mà chơi cái nồi áp suất đa năng hi-tech, không chỉ tui mà ông cũng mù tịt. Thứ gì cũng ham nhiều chức năng, ông mang về cái mền sưởi nói tui đắp cho đỡ run. Cái “mền 37 độ” này thì ông không đắp mà lại tấy máy vọc nhiệt độ, hẹn giờ cái mền sưởi để ông trùm nguyên đêm.

@TÌNHBAONO – Tôi chẳng ưa rình mò, vô tình vào Facebook của cha bồ cũ thì thấy ghê mới của ông cũng có sợi dây chuyền y chang cái mà ông “yêu tặng” tôi ngày trước. Tự dưng thấy khó chịu, tưởng mình đặc biệt. Vậy mà chả nổ banh, “em là đặc biệt lắm nghe, cái design độc lạ này có một không hai.”

@HÔNGLỘT – Kinh nghiệm tui là đồ chồng mua, tiền chồng đưa, thứ gì cũng yêu hết – không chê ít, chê xấu đẹp. Như đôi ủng xấu òm, đã vậy mua sale rẻ chỉ còn size nhỏ cho cái chân tui. Tui thẳng thừng “ám thì có nhưng mang vô nhìn thô như lợi ruộng” rồi kêu ông đi đổi lại. Ông đang hứng chí bị quê độ, làm mặt lạnh với tui mấy tuần liền. Sau này thứ gì ông mang về, tui cũng diễn sâu làm bộ, không ưng thì cứ âm thầm đi đổi, ông ọo chê bai thì hạn hán quà cáp suốt đời.

@CAUKHÔ – Dắt nhau đi coi xe mới cho vợ. Tới showroom, chọn tới chọn lui màu rồi option này nọ, cuối cùng ra cái xe station wagon đen thui to đùng mà ông ưng. Tôi nổi quạu nói “vậy ông tự đi mua xe cho ông đi, mua xe cho vợ mà lựa tới, lựa lui cuối cùng ra cái xe đàn ông chạy không à!?”

BẢO HUÂN

Tâm tình ADAM

Bà vợ khéo chọn đồ cho người khác, thứ gì bà mua tôi cũng ưng. Ngược lại, mua thứ gì cho bà cũng khó như lên trời. Lúc đầu mua cho bà bộ nội y sò thì bà im im. Lần sau rút kinh nghiệm mua mấy món thời trang hơn nhưng bà lại rất kén chọn về thứ bà dùng hay mặc. Bà ưa chùng diện nhưng phải đúng ý. Mua đôi giày thì không đi được lấy một lần, nước hoa hay trang sức mắc tiền thì giấu đầu. Tôi nghi nghi là bà mang đổi trả mấy thứ tôi mua vì lúc nào bà cũng đòi receipt. Lâu lâu còn chọc què với bạn bè là tôi hay mua tào lao. Lần rồi tôi tuyên bố “muốn mua gì thì tôi đưa tiền còn bà tự đi mà mua”.

Rất lâu quê nhà

"Mồng Chín vía trời, mồng Mười vía đất". Nếu người dân trong nước có tập tục lễ vía Ngọc Hoàng và Thần Tài, cúng trời cúng đất rồi đến lễ Thượng Nguyên rằm tháng Giêng ngày càng phổ biến hơn thì tại hải ngoại, những ngày sau Tết là những dịp họp mặt đồng hương, gặp gỡ hàn huyên và nhắc nhớ một vùng đất lịch sử mình đã sinh ra, vui hội ngộ tình đồng hương trong những ngày năm mới.

Thế hệ Tam Kỳ thứ hai trình diễn vũ khúc Trống cơm - PHOTO ĐINH YẾN THẢO/TRÈ

ĐINH YẾN THẢO
GARLAND, TX

Hai ngày cuối tuần liên tiếp, đến dự họp mặt đồng hương Bình Định ngày thứ Bảy rồi Tam Kỳ trong ngày Chủ Nhật, tôi cảm nhận niềm vui Xuân như được kéo thêm dài. Nghe bảo một số hội đồng hương khác tại địa phương cũng sẽ tổ chức các cuộc họp mặt trong một đôi tuần tới. "Tháng Giêng là tháng ăn chơi" mà.

Văn hóa cộng cư không chỉ thấm trong cộng đồng người

Việt hải ngoại nói chung mà còn xuống đến từng vùng miền khác nhau tại các thành phố, tiểu bang có nhiều người gốc Việt cư ngụ. Nên tính địa phương hiện rõ ở những cuộc họp mặt này khi ban tổ chức, những người dẫn chương trình hầu như nhắc nhở về những anh hùng hào kiệt xứ mình, trích dẫn những thi ca thấm đậm tình quê về vùng đất của mình. Mà đất nào ít hay nhiều chẳng

có những danh nhân hay tao nhân mặc khách để tôn vinh.

Hội Bình Định theo thông lệ họp mặt hàng năm là lễ tế Vua Quang Trung, vị anh hùng áo vải cờ đào. Nghe nhà báo Thái Hoá Lộc sơ lược về Vua Quang Trung và chiến thắng Đống Đa mới nhận ra Chiến Thắng Kỷ Dậu, vua Quang Trung đại thắng quân Thanh thì năm nay là tròn 235 năm (1789-

2024). Tiên nhân đã có những trang sử giữ nước hào hùng.

Tôi tìm đọc lại dăm trang viết trong cuốn "Mơ thành người Quang Trung" của nhà văn Duyên Anh mà tôi từng say mê thuở thiếu thời. Đó là những bài học lịch sử gần gũi và dễ nhớ với tuổi mới lớn.

(trích) "Chương còm yêu những giờ học sử Việt. Thầy nó giảng sử say mê hơn các môn học khác. Thầy nó thường dặn:

- Các con ơi, các con hãy yêu lịch sử nước ta. Trang sử nào của nước ta cũng đẹp cả. Tổ tiên ta đã dùng mồ hôi, nước mắt, xương trắng máu đào viết lên sử của nòi Hồng Lạc. Các con yêu lịch sử là các con yêu tổ quốc, quê hương. Và, mai sau, các con sẽ viết thêm sử sách những trang hào hùng hơn. Nếu các con

Lễ tế Vua Quang Trung tại họp mặt Bình Định - PHOTO ĐÌNH YÊN THẢO/TRÈ

yêu sử nước nhà, không bao giờ các con để mất quê hương, không bao giờ các con nỡ để tổ quốc điêu đứng.

...

Các con lắng tai nghe đây! Ta tả cho các con nghe một vị anh hùng trong lịch sử nhân loại. Vị anh hùng đó là Hoàng

đế Quang Trung Nguyễn Huệ. Nước ta, thuở ấy, loạn ly đau khổ. Dân tộc ta bị phân cách bởi dòng sông Gianh. Ngoài Bắc, chúa Trịnh lấn áp

Rực rỡ tà áo Xuân - PHOTO ĐÌNH YÊN THẢO/TRÈ

vua Lê, chuyên quyền đàn áp dân hiền. Quan liêu hống hách, thẳng tay vợ vét tài sản mồ hôi, xương máu của dân. Hết loạn này đến loạn khác. Thanh niên bị bắt đi lính không phải để diệt Chiêm Thành hay chống quân Tàu mà để vào Nam đánh giết đồng bào mình. Trong Nam, chúa Nguyễn nhu nhược, quyền bính lọt vào tay tên độc tài Trương Phúc Loan. Bao nhiêu trung thân bị họ Trương hãm hại. Trương Phúc Loan vợ vét, tham ô không kém gì bọn quan liêu

ngoài Bắc. Giặc giã nổi lên tứ tung. Dân tình đói khổ. Ấy thế mà vẫn phải đánh nhau với quân chúa Trịnh. Cuộc chiến tranh huynh đệ kéo dài ròng rã một trăm năm chưa chịu

chấm dứt.

Bấy giờ, ở đất Tây Sơn, nảy sinh một vị cứu tinh dân tộc. Vị cứu tinh xuất hiện sừng sững như một trái núi khổng lồ mọc trên đất Bình Định. Vị

cứu tinh là Nguyễn Huệ đó, các con ạ! Nguyễn Huệ dựa lưng vào Ai Lao, Cao Mên, quay mặt ra Nam Hải. Ngài vươn tay trái, ngai vàng của chúa Trịnh miền Bắc sụp đổ.

trẻ

NHẬN IN SÁCH

NHẬN
IN ẤN | THIẾT KẾ | MINH HỌA

CÁC LOẠI SÁCH

VỚI SỐ LƯỢNG THEO YÊU CẦU

TỪ 50 CUỐN TRỞ LÊN
BÌA CỨNG HAY MỀM

MUỐN BIẾT CHI TIẾT, XIN ĐIỆN THOẠI

972.675.4383

Email: info@trenews.net

Ngài vươn tay phải, ngài vàng của chúa Nguyễn miền Nam tan rã. Bọn quan liêu tham nhũng, chuyên quyền chết như sâu bọ. Ngài đập chân phải, 2 vạn quân Xiêm La chết khốn nạn ở miền Nam. Ngài đập chân trái, 20 vạn quân Thanh chết nhục nhã ở miền Bắc. Ngài vươn mình, Việt Nam lớn lên, hãnh diện về vang và dòng sông Gianh không còn ngăn cách tình người Việt Nam nữa.

Các con ơi,

Các con yêu dấu của ta ơi.

Nay đã già nua mà mỗi lần đọc sử tranh đấu, ta vẫn mơ được làm tên lính quèn dưới cờ vua Quang Trung. Ta mơ được quỳ dưới chân Nguyễn Huệ, nâng áo bào khét lẹt

Đoàn lân biểu diễn và nhận lì-xì từ ban tổ chức- PHOTO ĐÌNH YẾN THẢO/ TRỀ

mùi thuốc súng của Ngài mà hít hà lần Ngài ra Thăng Long đuổi loài rợ Mãn Thanh. Các con, các con phải biết mơ thành người Quang Trung các con nhé!..." (Mơ thành người Quang Trung - Duyên Anh).

Đọc lại lời văn mộc mạc,

gần gũi mà hào khí ngút trời của Duyên Anh đã đi theo cùng năm tháng với không ít người.

"Hỏi rằng: người ở quê đâu?"

Thưa rằng: tôi ở rất lâu quê nhà..."

BÙI GIẢNG

Với đôi thế hệ người Việt đầu tiên, quê nhà vẫn còn đậm trong tâm trí rất nhiều người. Những dịp họp mặt đồng hương thế này không chỉ những tà áo Xuân rực rỡ, những món ăn dân dã tiêu biểu vùng miền, những nụ cười và lời chúc đầu năm, những tiếng trống lân hay màn hô lô-tô vui nhộn với dăm món quà nho nhỏ đầu Xuân, mà còn là những dịp để nhắc về những trang sử dân tộc, những thi văn ý nhị của những vùng đất quê hương. Về để giữ cái hồn quê xưa và văn hóa ngàn đời luôn luân chuyển nơi xứ người.

Đầu năm Giáp Thìn 2024

ĐYT

Hoạt cảnh Vua Quang Trung Đại Phá Quân Thanh tại họp mặt Bình Định - PHOTO ĐÌNH YẾN THẢO/TRỀ

Mùa ăn rau!

ĐÀO T. THANH TUYẾN
SÀI GÒN, VN

Về Nha Trang, sáng nào tôi cũng đạp xe từ nhà ở Vĩnh Thạnh (cây số 5) lên chợ Thành (1) rồi quay xe. Tuy nhiên, tôi chưa về vội mà hôm nào cũng rẽ ngang phải hay trái vô những con đường dẫn vào làng quê, ngắm cảnh, hỏi chuyện những người nông dân đang làm việc trên đồng, chụp vài tấm hình... Có khi gặp đoàn xe lửa đi qua sát chân núi, tôi mừng như trẻ thơ, bấm máy hình vội vã. Vậy nên, hôm nào tôi cũng mất khá nhiều

thời gian cho việc đi lòng vòng này. Dù ở Sài Gòn hay Nha Trang tôi đều duy trì thói quen thể dục xe đạp nhiều năm rồi.

Tôi có vài bạn, nhà ở trên đường đi. Để cuộc đi thêm thú vị, hôm tôi ghé bạn này, hôm ghé bạn kia. Chúng tôi nói dăm ba câu chuyện, không kéo dài lâu nhưng cũng không vội vã. Và tôi thường được bạn cắt cho ít rau vườn nhà hoàn toàn sạch, chỉ tưới nước, không phun thuốc gì.

Mở ngoặc, có thể bạn cười cho là tôi nói đùa nhưng một hôm nhóm bạn thời trung học ngồi cà phê tán gẫu, một bạn tôi nói: “Ở nhà quê cha mẹ để lại cho con cái ngàn mét vuông đất là bình thường”. Cả nhóm cười rữ, biết là bạn nói thật, vô tư vì đúng là cha mẹ bạn cho mấy anh em mỗi người cả ngàn mét vuông đất, nhưng thời buổi tắc đất tắc vàng như bây giờ là chuyện hiếm.

Bạn tôi nhiều người từ nhỏ đến... già không đi xa khỏi Thành, hay có đi học xong rồi cũng về Thành làm việc. Thời trẻ cuốn vào công việc, gia đình, con cái không quan tâm cha mẹ làm gì cả ngày ngoài vườn; nghỉ hưu, “tiếp nối” vườn tược gà què mới hiểu việc cha mẹ làm cho cả nhà lúc sinh thời: mùa nào thức nấy, cây trái, hoa, rau trong vườn luôn tươi tắn, ngon, thơm.

Tôi đi xa trở về, một đời tôi sống ở phố, nhìn vườn rau xanh của bạn mà mê. Bởi thế quà cho tôi, các bạn hay tặng cây trái vườn nhà, khi thì nải chuối chín bói, khi miếng mít thật thơm, và rau nào dưa leo, đậu cô ve, mướp, cà chua bi, xà lách, rau thơm, rau má, tía tô, kinh giới ...

Lan man về rau kinh giới. Ba tôi người Bắc, Má tôi dân Thành. Má tôi kể, hồi 2 người mới lấy nhau “rào cản phương ngữ” nhiều lúc làm Má lúng túng. Chẳng hạn như một hôm Ba tôi nói Má đi chợ mua bầu dục về nấu cháo. Mãi sau Má mới biết bầu dục là gì (quê tôi người ta quen gọi là cật heo). Như món giả cây chẳng hạn, Má tôi phải học cách nấu từ những người bạn của Ba... Rau kinh giới cũng thế. Quê tôi ngày xưa rất ít người biết rau kinh giới mà Ba tôi lại thích ăn. Má xin ở đâu được cảnh về giâm trong chậu bên thêm giếng, chỉ cần tưới, Ba tôi có rau ăn đỡ nhớ quê hương.

Bạn tôi thích ăn rau kinh giới mà ở chợ quê tôi bây giờ gần như không thấy ai bán. Vậy là bạn xin cảnh về giâm, rau lên tươi tốt, ăn không kịp, tôi có rau ăn ké. Rau kinh giới ăn với bún riêu, bún cá, bún chả thịt nướng thì tuyệt vời; nhưng tôi để ý, trong rổ rau sống thường thì rau kinh giới ít hơn các loại rau thơm khác, chỉ “điểm xuyết” cho rổ/dĩa rau thêm đủ vị.

Tuy nhiên, tôi đọc có câu ca dao:

“Thịt gà, kinh giới ky nhau?”

Ăn cùng một lúc, giữa đầu phát điên”

Tôi chưa bao giờ thử cùng lúc 2 thứ này và không có ý định thử. Nhưng tôi hay nghĩ, liệu có phải vì điều này mà quê tôi ít người thích rau kinh giới chẳng? Tôi đặt dấu chấm hỏi cho mình và ngay câu ca dao trên vẫn có dấu chấm hỏi kia mà!

Phải có lý do nào đó người xưa mới truyền lại kinh nghiệm ăn uống này. Có kiêng có lành, thôi thì tốt nhất không thử.

Theo ý tôi, mùa ăn rau (ngon) kéo dài từ trước Tết Nguyên Đán đến hết mùa Xuân, tiết trời còn mát dịu, đã qua rồi những ngày Đông lạnh, thực đơn ưa thích hơn với các món củ, khoai... Vào mùa này ra chợ rau tươi xanh non nộn, lại khá rẻ.

Không phải cái uế oải, khảnh ăn của mùa Hè hay cái mau đói của mùa Đông, dễ ăn, dễ chế biến món ăn. Mùa “ăn rau” nhìn mâm cơm nhẹ nhàng, thanh thoát hơn. Cái khéo của người nội trợ là đây, là “chiến dịch làm sạch dạ dày” qua những ngày Tết thịt thà, cá mú ê hê, dư thừa dinh dưỡng. Và thiên nhiên như sự sắp đặt khéo léo hài hoà giữa con người và vạn vật, mùa ăn rau cũng là mùa ăn chay, mùa tha hồ chế biến những món chay chỉ có rau và rau!

Mùa ăn rau, từ xà lách, rau hành, rau thơm, rau canh, rau xào... thứ nào cũng tươi xanh mơn mớn, nhiều khi không định ăn, nhìn thấy rõ rau hấp dẫn quá, phải dừng lại mua mỗi loại một ít.

Bị đậu rồng xanh nộn xếp ngay ngắn mừng tượng vị ngọt, trạng thái giòn xào với thịt bò hay nấu lẩu, mau thấy nhất là ăn sống chấm với mắm ruốc. Hàng nào

cũng có vài túm bông hành, gọi thêm món xào hay đơn giản là chần sơ qua nước sôi, chấm nước mắm ớt tỏi. Những bó hạt cật gọn gàng nhắc bà nội trợ tô canh nấu với đậu hủ. Bắp cải tròn căng, hoa súp-lơ nở bung, đầy đặn lại nghĩ đến tô nước luộc mát miệng. Thúng rau tập tàng lộn xộn bình bát, mã đề, bồ ngót, mùng tơi, rau dền, rau nhót, cải cúc, cải non... tươi tắn, khéo làm sao lại đặt bên cạnh rổ cua đồng, cạnh đó có bà cụ bán cà pháo, mắm tôm. Chưa ăn đã thấy mát bụng.

Mùa ăn rau, phong phú thực đơn cho những món xào. Hết khổ qua xào trứng lại đến các món xào thịt bò: cải, đậu rồng, đậu ve, bông hành, mướp, su su... Lại đang mùa mực, con mực don don, tươi hồng gọi cảm. Mua mực xong, mua thêm đồ xào một bị đầy căng nào cà chua, thơm, hành tây, hành ngò, rau cần ...

Dễ nhất và nhanh nhất có lẽ là những món canh. Tập tàng, cải non, cải cúc... không nấu với thịt thì nấu với tôm khô, tôm nộn, vừa dễ lừa lại mát ruột. Đơn giản nữa,

luộc bắp sù chấm nước mắm dầm trứng vịt cũng khoái khẩu ra trò. Hay đậu bắp hấp cơm chấm với chao ngon tuyệt vời!

Mùa ăn rau, mua bó lá giang tươi xanh nấu với thịt gà cũng ngon mà nấu với cá cũng “bá cháy”!

Tôi mua mấy trái khổ qua về nấu canh, chị bán hàng cho thêm nắm hành ngò cộm tay thấy ái ngại. Hỏi câu làm quà, lời lãi bao nhiêu mà hào phóng vậy? Chị hàng rau cười cười: “Mùa này chớ mùa mưa không dám đâu!”.

“Vây thêm vài trái ớt đi” – tôi được trốn. Chị bán hàng nhón 2, 3 trái ớt xiêm đỏ tươi bỏ vào bị. Vui vẻ cả người mua lẫn người bán.

Mùa ăn rau, thực đơn nhà tôi ngày nào cũng có canh ... rau. Hôm thì rau tập tàng nấu với cua hay tôm, hôm thì cải cúc, cải non, cải rổ nấu thịt. Hôm nào lười, tôi mua cái lẩu ngoài siêu thị, buổi trưa cả nhà xì xụp với rau mùng tơi hay cải cúc, cải non ăn với bún. Hôm khác tôi làm nồi canh hẹ nấu thịt, đậu hủ ... Nếu không có món rau xào, tôi thêm đĩa rau sống chấm nước cá kho. Ăn rau sống hơi nhọc vì phải ngâm rửa kỹ, nhưng nhìn rõ rau tươi ngon, đẹp mắt mới thấy công mình bỏ ra không uổng, nhất là khi các thành viên trong nhà xuyết xoa với món cá chiên, có chén mắm ớt tỏi cạnh đĩa rau xanh giòn ngon.

Mùa nào thức ấy, mỗi năm có một mùa ăn rau cho đã thêm là mùa giáp Tết kéo dài qua tháng Giêng, tháng Hai...

ĐTTT

(1) Một huyện cách Nha Trang khoảng 10 cây số về phía Tây Nam. hiện nay vẫn còn di tích 4 cửa Thành Đông, Tây, Tiển, Hậu được xây dựng trong thời kỳ chiến tranh giữa nhà Nguyễn và Tây Sơn.

Đậu bắp chấm chao

ENROLLED
AGENT

Mục Thuế Vụ

NGUYỄN ĐÀI THI

Cô Nguyễn Đài Thi là cựu Thanh Tra của Sở Thuế Hoa Kỳ (IRS) và cũng là cựu Thanh Tra của Bộ Ngân Khố (U.S. Treasury Inspector General). Cô có bằng IRS Enrolled Agent do Sở Thuế cấp. Với hơn 30 năm kinh nghiệm làm việc cho Sở Thuế và Bộ Ngân Khố, cô Đài Thi đã từng kiểm toán (audit) thuế doanh nghiệp và cá nhân. Khi làm việc cho Bộ Tổng Thanh Tra Ngân Khố, cô cũng đã từng audit-Sở Thuế. Với kinh nghiệm đặc biệt này, chẳng những cô Đài Thi rất rành rẽ về luật thuế, mà còn hiểu tường tận về cơ cấu và nội bộ của cơ quan IRS. Cô thường xuyên chia sẻ các đề tài thuế vụ qua các đài radio và TV tại Dallas. Trẻ hân hạnh được cùng cô Đài Thi cộng tác để hướng dẫn đồng hương về luật thuế liên bang và giải đáp các vấn đề rắc rối với Sở Thuế. Độc giả ở khắp nơi có thể gửi thư bưu điện hoặc email cho tòa soạn Trẻ, ghi chú "Mục Thuế Vụ".

Email: bientap@trenews.net

Nhắn tin (text only) câu hỏi đến

469-328-3453

hoặc gửi thư về tòa soạn:

3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044

HỎI: Xin chào cô Đài Thi, tôi có vấn đề trình bày với cô là trong năm 2023 tôi có làm ở một hãng được khoảng 6 tuần. Trong thời gian đó họ chỉ trả lương cho tôi 800 đô bằng check và 300 tiền mặt, tổng cộng chỉ có 1,100 đô. Phần lương còn thiếu thì họ hứa hẹn mãi rồi không trả. Không những họ quịt tiền lương của tôi mà còn làm vậy với những nhân viên khác trong hãng, cho nên mọi người đều bỏ đi. Sau đó cứ vài ngày chúng tôi ghé lại hãng đòi số tiền lương còn thiếu, nhưng họ chỉ hứa mãi ngày này qua ngày khác.

Bây giờ cuối năm họ gửi cho chúng tôi mẫu W-2 khai thuế, trong đó họ ghi hơn 4,000 đô, trong khi họ chỉ trả cho tôi có 1,100 đô. Vậy tôi phải khai thuế như thế nào? Và tôi phải làm sao để họ trả số tiền lương họ vẫn còn thiếu tôi và những người khác? Xin cô hướng dẫn cách giải quyết. Cảm ơn cô.

ĐÁP: Xin thưa, cảm ơn ông đã chia sẻ vấn đề này với báo Trẻ để giúp đồng hương hiểu thêm về quyền lợi của mình nếu chẳng may gặp cùng hoàn cảnh.

Thú thật với ông, ở Mỹ này mà còn có những công ty quịt tiền lương nhân viên và khai gian các mẫu thuế lương như W-2 thì thật là gan dạ. Ngoại trừ họ sắp khai phá sản hoặc có một cái gì khúc mắc gian lận bên trong, chứ một công ty làm ăn chân chính đều tuân theo luật liên bang và tiểu bang.

Luật liên bang gồm có luật

thuế IRS, luật lao động DOL, và An sinh xã hội SSA. Luật tiểu bang nếu ở Texas gồm có Sở thất nghiệp TWC. Các tiểu bang khác đều có luật tương tự để bảo đảm quyền lợi của nhân viên.

Dưới đây là cách giải quyết cho câu hỏi thứ nhất của ông và các bạn đồng nghiệp của ông, là nên khai thuế như thế nào:

1. Viết cho hãng một lá thư (để sau này dùng làm bằng chứng), giải thích rằng mẫu W-2 không đúng, yêu cầu họ chỉnh sửa lại và ghi rõ số tiền lương ông **đã nhận** được trong năm 2023. (Số tiền lương họ chưa trả ông là vấn đề khác, không cần nhắc đến trong lá thư này).

2. Trong thư có ghi rõ yêu cầu họ gửi cho ông mẫu W-2 mới trong vòng 2 tuần. Nếu không ông sẽ nhờ Sở Thuế can thiệp.

3. Gửi thư bảo đảm, có chữ ký người nhận (certified mail with signature return receipt).

4. Nếu sau 2 tuần không nhận được W-2 mới, đến báo văn phòng TAC của Sở Thuế, hoặc gọi số 800-829-1040. Sở Thuế có văn phòng TAC (Taxpayer Assistance Centers) trên toàn quốc. Sở Thuế sẽ liên lạc với hãng và cho họ 10 ngày để đưa cho

ông W-2 mới.

5. Nếu ông có bằng chứng hăng khai gian hàng loạt các mẫu W-2, 1099, v.v. thì hãy báo cho nhóm điều tra đặc biệt của Sở Thuế. Dùng mẫu 3949-A, Sở Thuế sẽ giữ kín tên của những người báo. Tội cố tình khai gian sẽ bị phạt tiền và tù.

6. Trong trường hợp ông cần khai thuế gấp thì dùng mẫu 4852, là mẫu thay thế cho W-2. Mẫu này do ông tự khai thu nhập của mình, cho nên cần có cái cuống/cùi check hoặc bằng chứng lương ông nhận được trong năm.

Dưới đây là cách nhờ Bộ Lao Động giúp ông đòi số tiền lương còn thiếu:

1. Gửi cho hãng một lá thư bảo đảm giống như trên, yêu cầu họ trả cho ông số tiền lương còn thiếu (không nhắc gì đến W-2). Ghi rõ ngày tháng ông làm việc ở đó và số tiền lương tổng cộng cho 6 tuần

– ví dụ như 6,000 đô, ông đã nhận 1,100, và họ còn thiếu ông 4,900.

2. Ghi rõ là ông đã nhiều lần đến tận hãng yêu cầu trả số tiền còn thiếu. Nay ông cho họ thêm 2 tuần nữa để thanh toán số nợ này. Nếu không trả, ông sẽ nhờ Bộ Lao Động (Department of Labor) can thiệp.

3. Sau 2 tuần, gọi cho Bộ Lao Động 866-487-9243 (có nhân viên nói tiếng Việt). Họ có trên 200 văn phòng toàn quốc. Họ sẽ thừa kiện giúp ông và các đồng nghiệp của ông đòi số tiền lương còn thiếu. Hoàn toàn miễn phí.

4. Nếu ông và các đồng nghiệp cùng nhau gọi Bộ Lao Động, có thể họ sẽ điều tra thêm xem hãng này có vi phạm các luật lao động khác chẳng hạn như không trả lương cho nhân viên theo mức lương quy định tối thiểu v.v.

Chúc ông và các đồng nghiệp thành công đưa hãng này ra công lý để làm sáng tỏ vấn đề, không những riêng cho ông và đồng nghiệp, mà còn cho các đồng hương sau này.

HỎI: Cách đây vài năm con trai tôi làm nghề thầu sửa chữa nhà cửa. Cháu làm nghề độc lập cho nên tự lo chi phí và thu nhập, chứ không có nhận mẫu 1099 nào của ai cả. Vì làm độc lập cho nên cháu không khai thuế vì nghĩ rằng Sở Thuế sẽ không biết. Sau đó cháu bị Sở Thuế gửi thư nói cháu thiếu thuế hơn 100,000 đô, cho 3 năm không khai. Cháu vẫn còn nợ số tiền này. Nay cháu không còn làm nghề này nữa, và muốn gia nhập vào lính Mỹ. Chuyện cháu không khai thuế và bị thiếu thuế có ảnh hưởng gì đến lý lịch để đi lính không cô? Cảm ơn cô Đài Thi.

ĐÁP: Thưa chị, hầu như bất cứ ai khi xin vào làm việc cho chính phủ liên bang, cũng phải trải qua quá trình kiểm duyệt lý lịch (background investigation). Chúc vụ hoặc công việc càng quan trọng, càng có liên quan

đến an ninh quốc gia, thì lý lịch càng gắt gao.

Quân đội Mỹ thuộc vào hệ thống liên bang nhưng có quy định về lý lịch riêng, nhưng nói chung tùy theo chức vụ và công việc mà quân đội đòi hỏi lý lịch tốt cỡ nào. Ví dụ như lý lịch của lính bộ binh khác với không quân. Lý lịch của binh nhì khác với tướng tá.

Trong trường hợp không khai thuế và bị thiếu thuế thì chắc chắn là có ảnh hưởng đến lý lịch của cháu, chỉ là sớm muộn mà thôi. Ví dụ như cháu trốn thuế một thời gian thì Sở Thuế sẽ tịch thu một số tiền lương lính của cháu. Khi lương bị tịch thu thì cấp trên sẽ biết, và họ sẽ hành xử theo luật quân đội.

Tốt nhất là cháu nên liên lạc với Sở Thuế để xin trả góp với mức thấp nhất có thể. Khi trả góp đều đặn thì xem như cháu đang là công dân gương mẫu và đang thi hành nghĩa vụ công dân. Như vậy thì sẽ không ảnh hưởng xấu đến lý lịch của cháu sau này.

NĐT

Lại chuyện “Người Việt xấu xí”?

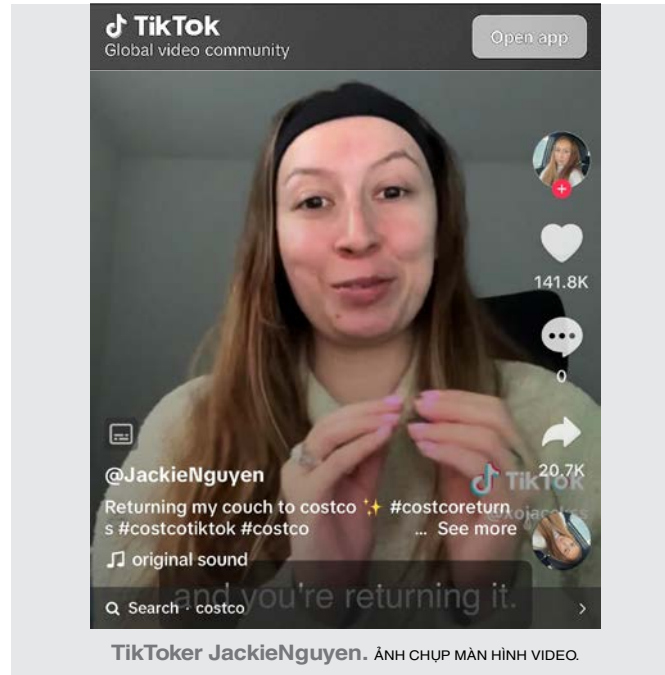
TẠ PHONG TẦN
ORANGE COUNTY, CA

“Bà gốc Việt” có nick name TikTok là “JackieNguyen” (không có space, không có dấu tiếng Việt) JackieNguyen đã làm một video ngắn có tựa là “Returning my couch to costco” dài 1 phút 41 giây và đăng lên trường mục TikTok của JackieNguyen. Video thu hút hơn 3 triệu views kể từ lúc đăng lên TikTok, nhưng nó chỉ tạo sự “dậy sóng” sau khi đài truyền hình CBS News đưa tin ngày 2 tháng 2 năm 2024.

Tôi vô Google tìm kiếm thì thấy có ít nhất 5 tờ báo online Việt ngữ ở hải ngoại và rất nhiều trang tin online đăng lại tin này với tựa đề được diễn dịch là “Bà gốc Việt” có tên là “Jackie Nguyễn” (tự ý thêm dấu) cùng với vô số kể lờ bình luận chửi bới “người Việt xấu xí,” “mấy mẹ Việt Nam làm nhục người Việt” v.v. và v.v.

Tôi tò mò, quyết “truy” ra tận gốc coi “Bà gốc Việt” này “môm ngang mũi dọc” như thế nào mà dám làm chuyện “kinh thiên động địa” cho tiếng đời

Trước Tết Nguyên Đán, mạng xã hội “dậy sóng” với thông tin “bà gốc Việt” mua một bộ ghế sofa (couch) ở tiệm Costco đem về xài đã 2 năm rưỡi, rồi đem trả lại tiệm với lý do “Không thích nữa,” và được hoàn lại đủ 100% số tiền đã mua.

dị nghị ghê gớm như vậy. Tôi coi video thì thấy “bà gốc Việt” khoảng 30 tuổi, dáng người cao to, khuôn mặt dài, da trắng, mắt 2 mí to, môi mỏng, mũi to và khoằm gồ lên phần giữa sống mũi, 2 cánh mũi mỏng, lỗ mũi rộng và nhếch lên... Nói chung, xét đặc điểm nhân dạng, cách ăn mặc, tóc tai, cách trang điểm thì TikToker JackieNguyen không có nét gì của một phụ nữ Đông Nam Á, ngoài nick name JackieNguyen được diễn dịch ra họ Nguyễn. Tôi thấy JackieNguyen có đặc điểm giống phụ nữ Trung Đông lai Mễ nhiều hơn. JackieNguyen nói tiếng Anh lưu loát,

không nói tiếng Việt, và cũng không cho biết cô đang cư trú ở đâu. Tôi không biết bên trong huyết quản TikToker JackieNguyen có một chút máu Việt nào đang chảy hay không, nhưng bên ngoài thì rõ ràng không thấy có liên quan. Video có đoạn 2 người đàn ông giúp chở bộ couch đem trả thì thấy mặt tiền tiệm Costco trong video không giống bất cứ mặt tiền tiệm Costco nào ở khu vực Little Sài Gòn (Quận Cam) và các thành phố phụ cận. Tôi đã chụp màn hình video và cẩn thận download luôn đoạn video đó về lưu trữ trong laptop của tôi.

Hẳn quý vị độc giả còn nhớ trong tiểu thuyết Thủy Hử của tác giả Thi Nại Am, 3 anh em ruột trong nhóm Lương Sơn Bạc là Nguyễn Tiểu Nhị, Nguyễn Tiểu Ngũ, Nguyễn Tiểu Thất (còn gọi là “Nguyễn thị Tam Hùng”). Do đó, người Trung Hoa cũng có họ Nguyễn, chớ họ Nguyễn không phải là “độc quyền” của người Việt Nam.

Biết đâu ngay cả cái nick name JackieNguyen cũng là tên giả, như hàng triệu tên giả khác đang tồn tại trên Facebook, YouTube, TikTok mà cư dân mạng gọi là “nick ảo”? Vì vậy, tôi không hiểu tại sao người ta lại nhứt quyết quy kết JackieNguyen là “bà gốc Việt,” rồi có rất nhiều người dùng ngôn ngữ tiếng Việt online xúm nhau chửi “người Việt xấu xí”?

Tôi không có ý bào chữa là người Việt không xấu xí, vì thực tế có những cái rất xấu xí mà có muốn chối cũng không được khi bằng có rành rành ra đó. Người xưa có câu: “Một lần bất tín, vạn lần bất tin.” Đã làm chuyện xấu nhiều rồi, nên bây giờ cái gì xấu thì người ta cũng nghi ngờ “Không phải mày thì ai vô đây?”

Ở đây tôi chỉ nói chuyện xảy ra ở khu vực Little Sài Gòn, không nói người Việt ở Đông Lào vì chuyện hành xử xấu xí ở bên đã trở thành bệnh dịch kinh niên và quá ể rồi, viết vài cuốn sách kể chưa hết chuyện. Chuyện mới nhứt của quốc nội là nhà chức trách Nhứt Bồn đã bắt giam 4 người Việt vì tội ăn cắp, và đang truy nã thêm kẻ đồng bọn người Việt thứ 5. Mấy ngày nay, mạng xã hội cũng lan truyền ảnh chụp một khách sạn ở Nhứt Bồn viết tấm bảng bằng tiếng Việt để chửi những người Việt (ở bên) đã qua Nhứt ăn cắp khăn trong khách sạn của họ. Thay vì nhận thấy cái sai của mình và sửa chữa, thì lại có rất nhiều người Việt (ở bên) khác ào ào nhảy ra “trả thù” bằng cách vô Google Map đánh giá khách sạn nọ “1 sao” kèm theo nhiều nhận xét thô bỉ, tục tĩu.

Mấy năm trước, có vài phụ nữ gốc Việt mua

những chậu bông cúc vàng ở tiệm Costco đem về chưng Tết, qua Tết lại đem vô trả bông lại cho tiệm và lấy lại tiền đã mua. Chuyện trở nên âm ỉ và bị chê bai không ngớt, năm nay tôi không nghe nói có ai đem trả bông nữa.

Sau Tết, hình ảnh xấu xí người đi dự lễ Tro (giờ tiếng Việt, nhà thờ các linh mục phần lớn là người gốc Việt) đậu xe kiểu chằng hàng trong parking nhà thờ, khiến người đi sau ngao ngán lần ai oán khi không tìm được chỗ đậu xe.

Ở phố Hoa (Flower Street) mừng Tết Nguyên Đán trên đường Main (thành phố Garden Grove) có những người bất chấp sự ngăn cản mà leo lên những chiếc xe trưng bày (đã rào lại, cấm leo lên) để ngồi chụp hình. Họ lột vỏ bánh (giả,) trái cây trưng bày, khi thấy không ăn được thì vứt bừa bộn ra, phá hư các tiểu cảnh vốn chỉ có công dụng để chụp

hình cho đẹp. Uống nước xong thì đựng đầu bỏ ly nhựa ở đó dù xung quanh có nhiều thùng rác. Tôi không biết do ai đã làm, nhưng rõ ràng đó là hành vi rất xấu xí và vô ý thức.

Tiệm Costco (thành phố Garden Grove, nơi có rất đông người Việt mua sắm nhứt Quận Cam) tôi nhiều lần tận mắt chứng kiến tình trạng lái xe ngược chiều, dừng xe chằng hàng giữa lối đi để tranh chỗ đậu xe gây kẹt xe xảy ra thường xuyên. Ở trong tiệm thì có những bà nói điện thoại mà mở loa ngoài rồi vừa đi vừa nói oang oang. Ở các bàn cho khách “ăn thử” để quảng cáo thì những gương mặt Châu Á vội vất đại cái xe đẩy hàng của họ ở giữa lối đi, áp vô chờ nhận miếng bánh nhỏ xíu bằng ngón tay cái. Ai qua lại bị vướng cái xe đẩy hàng của họ thì họ cũng mặc kệ. Tôi để ý, những người có hành vi xấu xí ở trong tiệm đó họ nói tiếng Việt.

Cách đây 4 ngày, tôi đi chợ Super King, thấy có bà kia (người Châu Á) đứng ngay sạp chứa gừng lấy từng tảng gừng bự bẻ rôm rốp lấy phần ngon cho vô bịch nilon. Khi tôi xáp vô định lựa gừng thì bà đó đã bẻ lấy được 1 bịch gừng bự. Bà thấy tôi nhìn bà nên bà vội vàng bỏ đi. Tôi xốc đống gừng lên thấy không còn nhánh gừng nào tốt có thể mua được nên tôi không mua. Thêm 1 chuyện nữa là tôi để cái xe đẩy hàng kế bên, lo quay vô coi mua đồ, quay lại cái xe đẩy của tôi biến mất tiêu dù trên xe đã có một ít dưa leo, chanh. Vụ “chôm” xe này ở chợ Việt còn dữ dội hơn, riết rồi tôi đi chỗ nào lựa mua đồ cũng phải nắm chặt cái xe đẩy như giữ túi tiền vậy.

Tôi vô tiệm Costco, tận mắt chứng kiến người “tộc” khác cũng có nhiều “chiêu” quái lắm. Có cô kia còn trẻ, mua chai shampoo gội đầu xài tuột xuống còn 8 phần chai cũng đem trả lại. Có bà nọ ôm bịch kẹo bự chẳng (đã khai rồi) vô trả lại, trong khi xếp hàng chờ tới phiên bà trả kẹo thì tôi nhìn thấy bà đó liên tục thò tay vô bịch bóc kẹo ra ăn ngồm ngoàm.

Nói chung, chỉ trích là cần thiết để người làm sai biết mà sửa chữa, nhưng nên chỉ trích đúng người, nghi mà áp đặt cho “gốc Việt” vì đã có tiền lệ thì không nên.

TPT

Một bà leo lên đứng trên tiểu cảnh đồng quê ở phố Hoa (thành phố Garden Grove,) cạnh đó là 2 ly nước uống dang dở không biết của ai.

Nỗi buồn chiến tranh

LƯU HUỠNH
SÀI GÒN, VN

Hồi còn học phổ thông, mỗi lần viết bài nghị luận về những tác phẩm văn học của Việt Nam trong thời kỳ kháng chiến chống Pháp, chống Mỹ... đến phần cuối bài, tôi vẫn thường tự đặt câu hỏi cho mình: *“Trong lúc Việt Nam đang rên xiết dưới làn bom đạn chiến tranh thế này thì phần còn lại của thế giới kia đang làm gì? Liệu họ có quan tâm đến không?”*. Rồi khi lớn hơn một chút, có điều kiện tra cứu Internet, tôi đã bắt đầu tự trả lời cho mình câu hỏi ấy qua những mốc thời gian lớn trong lịch sử.

Năm 1945, Nạn đói năm Ất Dậu. Một tổ chức được

gọi là Việt Minh, cướp chính quyền thì khi ấy nước Mỹ đã hoàn thành công trình Ngũ Giác Đài (cơ quan đầu não của Bộ quốc phòng Mỹ), dân chúng thế giới bắt đầu quan tâm tới “graffiti”, xuất hiện khái niệm “coffee break” (một quãng thời gian nhỏ để nghỉ ngơi, thư giãn giữa sự kiện)...

Năm 1954, khi Việt Nam vừa xong trận đánh ở Điện Biên Phủ, thế giới vẫn bình thản quay cuồng với những *rock and roll*, theo dõi dòng phim khoa học viễn tưởng (science-fiction) mới xuất hiện, còn Trung Quốc thì trình làng Thái cực quyền (Tai chi) ...

Năm 1968, biến cố Tết Mậu Thân ở Việt Nam, thì thế giới hào hứng ghi nhận việc phát minh ra nút Alt trên bàn phím, lực lượng đặc nhiệm SWAT mới bắt đầu ra đời.

Năm 1972, Việt Nam chìm đắm trong “mùa hè đỏ lửa”, thì thế giới phát minh đĩa mềm (floppy disk) để lưu trữ dữ liệu, phát minh loạt sản phẩm tiện lợi cho người dùng (user-friendly), chính thức đặt tên nếp nhăn giữa trán là “worry line”!

Năm 1975, chiến tranh VN chấm dứt! Khi ấy thế giới phát minh ra cây ATM, thẻ ghi nợ, điện thoại di động (mobile phone)... và hàng loạt những điều mới mẻ khác.

Có nghĩa là câu thành ngữ *“Đèn nhà ai nấy rạng”*, không chỉ đúng trong một xã hội, một đất nước mà hoàn toàn còn có thể mở rộng ở quy mô toàn cầu. Trong một số trường hợp, vấn đề ấy có thể gọi là vang dội, liên quan đến nhóm này, đất nước này, nhưng lại hoàn toàn có thể chẳng liên quan gì đến một quốc gia khác.

Cho đến những năm gần đây, rõ ràng là khi đọc tin trên mạng, chúng ta cũng sẽ hồ hững lướt qua những dòng tin chiến sự. Chúng ta vẫn cứ thấy

Thân nhân của các nạn nhân trong cuộc thảm sát Mậu Thân Huế. NGUỒN: MPR NEWS

chúng bình thường, rồi dần lọt tởm trong những loạt tin thể thao, thời trang, mua bán bất động sản khác... trong khi đằng sau những dòng tin ấy là cảnh máu chảy đầu rơi, trường học, bệnh viện bị ném bom... Ví dụ như tin chiến sự ở dải Gaza suốt mấy năm nay hay xung đột nhà nước Israel/Palestine...

Thậm chí, những tin tức về chiến tranh, với những thiệt hại, mất mát, đau thương... mà cũng dễ dàng được cộng đồng mạng hiện nay sử dụng để bơm lên, đồn thổi, ăn theo tạo fake-news, lên theo trend và rồi cũng dễ dàng bị bỏ qua không khác một hot-trend khác trong thế giới mạng vốn đã quá xô bồ.

Tháng 2/2022, Nga phát động cuộc chiến thôn tính Ukraine. Thế giới hầu như sôi sục ngay lúc ấy, chia phe phái,

Kyiv vào tháng 3, 2022. NGUỒN: GETTY IMAGES

ủng hộ có, chống đối có, phân tích bình luận dự báo cuộc chiến các kiểu. Thậm chí đi sâu vào từng nhân vật cụ thể trong cuộc chiến, thần thánh hóa cũng có mà hạ bệ, nguyên rủa cũng có... Nhưng rồi vài tháng sau đó, khi Putin - người đứng đầu chính quyền

Nga vẫn còn khư khư giữ nguyên quân lệnh tấn công, người dân Ukraine còn đang rên xiết dưới mưa bom, lửa đạn thì thế giới đã quay sang tập trung vào hành trình lên ngôi vô địch FIFA World Cup của Messi và đội tuyển Argentina trên đất Qatar!

Đến cuối năm 2023, khi lực lượng Hamas bắt ngờ tấn công khủng bố vào Israel, khiến đất nước này phải huy động quân sự khẩn cấp để tổ chức đánh trả, giải cứu con tin... thì phần còn lại vẫn đang vui với những dự án *countdown*, thậm chí một vài chính trị gia còn dành thời gian lên án sự áp dụng quân sự quá mức cần thiết của nhà nước Israel - nạn nhân ban đầu của cuộc chiến khủng bố phi nghĩa này!

Nỗi buồn của chiến tranh, không chỉ đến từ sự đau thương, mất mát hiện hữu, chực chờ đe dọa từng ngày, từng giờ của bom đạn, mà còn đến cả từ sự thờ ơ của chính thế giới chung quanh!

LH

Argentina vô địch World Cup. NGUỒN: GETTY IMAGES

“Về bến”, Lê Văn Khoa

Một cuộc gặp gỡ kỳ thú giữa hai nền văn hoá Việt - Mỹ sẽ diễn ra tại vùng Dallas Fort Worth vào ngày 6 tháng Tư. “Dòng Chuyển Cửa Âm Thanh – A Legacy of Sounds”, do dàn đại hoà tấu Allen Philharmonic Orchestra và Symphony Chorus trình diễn tại thính đường Allen Performing Arts Center, sẽ là một sự kiện văn hoá có một không hai không chỉ cho cư dân vùng Bắc Texas mà còn cho cộng đồng người Việt hải ngoại nói chung. Trước đó vài tuần, thành phố Allen còn sẽ tổ chức một cuộc triển lãm cho nhạc sĩ kiêm nhiếp ảnh gia Lê Văn Khoa (California) và điêu khắc gia trẻ Dan Lam (Texas) tại gallery Blue House Too.

Đông Tây hội ngộ

IAN BÙI
DALLAS, TX

Lần đầu tiên, khán giả Mỹ vùng Bắc Texas sẽ được thưởng thức những bản nhạc cổ điển cũng như kinh điển của người Việt, phối khí theo truyền thống nhạc classical Tây Phương. Ta sẽ được dịp nghe đàn bầu, đàn tranh phối hợp với dàn nhạc giao hưởng và một ban hợp xướng người Mỹ. Nghệ sĩ cải lương Chí Tâm cùng cây đàn kìm của anh sẽ cống hiến cho bà con một bản vọng cổ bất hủ. Ngoài ra, đây cũng là cơ hội hy hữu cho người Việt được nghe một số sáng tác mới của những nhà soạn nhạc thế hệ thứ nhì lớn lên tại Mỹ.

NGUỒN ẢNH: YOUTUBE NGHỆ SĨ HỒNG NGÀ

Đặc biệt chương trình sẽ có sự góp mặt của 2 nữ ca sĩ từng đoạt giải Grammy, đó là Hila Plitmann và Teresa Mai, nghệ danh Sangeeta Kaur. Hila là một nghệ sĩ người Mỹ gốc Do Thái đã thắng 2 giải Grammy (2009, 2022) và là một giọng ca Soprano được miêu tả là “lóng lánh trên từng cung bậc.” Không chỉ hát nhạc opera bằng tiếng Ý hoặc tiếng Anh, Hila còn biết hát tiếng Việt. Lần này cô sẽ mang đến cho chúng ta một phiên bản vô cùng độc đáo của một ca khúc Trịnh Công Sơn mà có lẽ ai cũng quen thuộc và yêu thích.

ẢNH DO CA SĨ CUNG CẤP.

Hila và Teresa cũng sẽ trình diễn lần đầu một phân đoạn từ album mới nhất của 2 người, mang tên ‘Mythologies II’, vừa mới thu âm xong với dàn giao hưởng Royal Philharmonic Orchestra tại phòng thu Abbey Road Studio ở London, nơi từng là giang sơn của ban nhạc Beatles huyền thoại. Tuy đến mùa Hè năm nay đĩa nhạc này mới được phát hành, nhưng khán thính giả chương trình “Dòng Chuyển Cửa Âm Thanh” sẽ là công chúng đầu tiên được thưởng thức nhạc phẩm này. Nhà soạn nhạc người Pháp-Hy Lạp, Danae Xanthe Vlasse, tác giả của ‘Mythologies II’, cũng sẽ có mặt tại buổi diễn.

từ trái: Hila, Danae và Teresa trong Abbey Road Studio (NGUYỄN HOÀNG HẢI)

Tay đàn piano chủ lực trong đĩa ‘Mythologies II’, nhạc sĩ dương cầm Robert Thies, cũng sẽ tham gia để cho buổi ra mắt “world premiere” này không thể nào hoàn hảo hơn. Robert từng chơi với nhiều dàn nhạc lẫy lừng trên thế giới như St Petersburg Philharmonic (Nga), Auckland Philharmonia (New Zealand), Mexico City Philharmonic... Năm 1995, Robert Thies là người Mỹ thứ nhì sau cố nhạc sĩ Van Cliburn (cư dân Fort Worth) đoạt huy chương vàng trong một giải piano ở Nga – The Second International Prokofiev Competition, tại St Petersburg

· ẢNH DO NHẠC SĨ CUNG CẤP.

Nhà soạn nhạc trẻ tuổi Dylan Trần, đến từ Louisiana, sẽ đóng góp cho chương trình một tác phẩm mang tên ‘Evening In The Village’ – chiều về trên làng tôi, vừa được anh phối khí lại riêng cho Allen Philharmonic. Làng ở đây không phải là một làng quê Việt Nam mà là làng người Việt vùng New Orleans. Bài nhạc này từng được dùng trong một bộ phim tài liệu trên Hulu tựa là “Uncle At Sea” – Chú đi biển, nói về sinh hoạt của những người Việt làm nghề đánh cá ở vùng Vịnh Mexico. Nhạc phẩm này lấy cảm hứng từ những ngày Tết trong cộng đồng người Việt tại đây, tuy không lớn nhưng đượm đầy cái không khí “ở một nơi ai cũng quen nhau.” NGUỒN ẢNH: INSTAGRAM @DYLANTRANMUSIC

Patrick Vũ là một tài năng trẻ khác đến từ Allen. Năm Patrick tốt nghiệp trung học, 2017, một nhạc phẩm của anh đã được trình diễn bởi ban hợp xướng của Allen High School trên sân khấu của trường (xem hình). Hiện đang lấy bằng Thạc sĩ Âm nhạc tại Texas Tech, Patrick đã đoạt rất nhiều giải thưởng trong bộ môn sáng tác cho ca đoàn – choral composition. Lần này, anh sẽ cống hiến cho cộng đồng một nhạc phẩm anh soạn riêng để tưởng niệm các nạn nhân trong vụ xả súng ở Allen Outlet Mall hồi năm ngoái. Bài nhạc phổ thơ mang tên ‘Do Not Stand By My Grave And Weep’– Đừng đến bên mộ tôi và khóc, sẽ được trình diễn bởi ca đoàn và nhạc sinh của trường, với sự góp mặt của chính tác giả. NGUỒN ẢNH: INSTAGRAM _PATRICKVU

Dòng Chuyển Cửa Âm Thanh là câu chuyện của những người Việt sẵn sàng đánh đổi tất cả, kể cả tánh mạng mình, để được hít thở không khí tự do. Bằng ngôn ngữ âm nhạc, nó dẫn ta đi từ cuộc can qua đầy máu và nước mắt của thế kỷ 20 đến những thành tựu đáng tự hào của người Việt hải ngoại ngày nay. Ta sẽ được xoa dịu phần nào bởi những nhạc khúc trong “Symphony Vietnam 1975” của Lê Văn Khoa, những giai điệu bất hủ của Cung Tiến và Phạm Duy, những làn điệu dân ca đặt trong bối cảnh mới, và đặc biệt là trường ca Hòn Vọng Phu được thể hiện bởi một ca đoàn Mỹ, hát bằng tiếng Anh lẫn tiếng Việt -- để nhấn mạnh sự chuyển tiếp không ngừng từ cổ đến kim, từ già đến trẻ, từ Việt Nam sang đến Hoa Kỳ.

Lê Văn Khoa qua nét vẽ Bảo Huân.

Vào cửa: \$28. Muốn mua vé sớm để lấy chỗ tốt, xin ghé website: <https://tickets.allenpac.org/tickets/series/APO2404>

Giặt đồ len và Cashmere

HOÀNG HƯƠNG

■ Len (wool) được làm từ lông cừu hay lạc đà; len Cashmere được làm từ lông dê. Tốt nhất, quần áo len và Cashmere nên được giặt bằng tay, mặc dù chúng có thể được giặt bằng chu trình giặt nhẹ (delicate cycle). Nên dùng chất tẩy dành riêng cho loại quần áo này.

■ Một lưu ý quan trọng là không nên sấy quần áo len hoặc Cashmere trong máy sấy (automatic dryer) vì sẽ làm quần áo co rút, biến dạng.

■ Giặt đồ len, Cashmere bằng tay theo cách sau:

- Hoà nước với chất tẩy dành riêng cho len, Cashmere. Nên dùng nước ở nhiệt độ phòng hoặc nước ấm. Không nên dùng nước nóng vì len có thể bị co lại.

- Ngâm trong khoảng 30 phút. Chà nhẹ bằng tay để làm sạch những chỗ bị dơ.

- Xả sạch với nước. Bóp nhẹ cho ráo bớt nước nhưng không xoắn mạnh để đồ không bị dãn, biến dạng.

■ Để quần áo khô tự nhiên bằng cách: Trải phẳng đồ lên một chiếc khăn sạch và cuộn lại để loại bỏ bớt nước. Đặt đồ lên khăn khô để nơi thoáng gió cho khô tự nhiên. Nên tránh ánh nắng trực tiếp và nhiệt độ cao để ngừa hư hại, co rút hoặc ố vàng quần áo.

DALLAS Sự Kiện

JURASSIC QUEST

8/3 tới 10/3. Tìm hiểu về khủng long và xem trứng bầy 50 khủng long điện tử lớn như thật. Trẻ em có thể cưỡi khủng long, đào đất tìm xương, và nhiều mục giải trí khác

Địa điểm: Fair Park, 3809 Grand Ave, Dallas TX 75210.
Điện thoại: 214-670-8400.
Giá vé: \$19-\$22.

DANCING WITH THE STARS: LIVE

1/3. Trình diễn khiêu vũ của những vũ công chuyên nghiệp và nổi tiếng như Brandon Armstrong, Rylee Arnold, Alan Bersten, Daniella Karagach, Pasha Pashkov

Địa điểm: Texas Trust CU Theatre, 1001 Texas Trust Way, Grand Prairie TX 75050. **Điện thoại:** 972-854-5050. **Giá vé:** \$39-\$129.

MONSTER JAM

2/3. Trình diễn sức mạnh của những xe mini truck được "độ" lại cao tới 12 feet, nặng trên 10,000 lbs, máy tới 2,000 mã lực, tốc độ trên 100mph, phóng xa 120-130 feet và cao lên 35 feet trong không khí

Địa điểm: AT&T Stadium, 1 AT&T Way, Arlington TX 76011. **Điện thoại:** 817-892-4400. **Giá vé:** \$43-\$73.

LỜI GIỚI THIỆU: Phụ nữ rất kỳ lạ, họ có thể làm được những điều kỳ diệu: đưa cho họ một căn nhà, họ sẽ biến thành một tổ ấm, đưa rau trái, họ sẽ biến thành một bữa cơm ngon, cho một nụ cười, họ sẽ tặng bạn trái tim, cho một tình yêu sẽ nhận về lòng son sắt... Những người phụ nữ Việt Nam ngày xưa không được yên bình để gầy dựng hạnh phúc, bảo tố thời cuộc đã ập xuống đôi vai mỏng manh của họ.. nhưng sau đó, họ lại tỏa sáng khắp nơi, từ nhà máy, văn phòng, trong căn bếp nhỏ hay chốn thương trường đầy sóng gió...

Bạn có thể giới thiệu cho Ngân Bình email: nganbinhdang13@gmail.com, những người phụ nữ quen biết, cho mục "Chuyện của Nàng" được lung linh muôn sắc. Xin cảm ơn.

Phỏng vấn ca sĩ

Châu Ngọc Hà

Châu Ngọc Hà, cô ca sĩ đang được giới khán giả thưởng ngoạn dòng nhạc quê hương nồng nhiệt ái mộ, nhất là khi kết hợp với nam ca sĩ Ngọc Ngũ và trở thành cặp song ca đang sáng giá của trung tâm Thúy Nga.

NGÂN BÌNH
GARLAND, TX

Khán giả mến mộ cũng muốn biết ít nhiều chuyện tình cảm của người ca sĩ mình yêu thích, nhất là khi cô tìm được tình yêu đích thực. Chúng tôi đã có một cuộc trò chuyện với nữ ca sĩ, xin mời quý độc giả theo dõi.

NGÂN BÌNH (NB): Trước kia, Hà đã từng song ca với nhiều nam ca sĩ nhưng khi được kết hợp với Ngọc Ngũ thì Hà có nhận thấy sự khác biệt nào không?

CHÂU NGỌC HÀ (CNH): Lần đầu tiên em hát với Ngọc Ngũ là nhạc phẩm "Cô Nữ Sinh Gia Long" sáng tác của nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông. Em có nói với ca sĩ Hoàng

Nhung là em không thích hát với Ngọc Ngũ, dù trước đó cũng đã từng gặp nhau (cười).

NB: Tình yêu của hai người có phải là tình yêu sét đánh hay là do sự gặp gỡ thường xuyên mà nảy sinh?

CNH: Trước đó, em và Ngũ có biết nhau, rồi đi hát và đi chơi với nhau vài lần do ca sĩ Hoàng Nhung sắp đặt nhưng hai đứa không hề thích nhau (cười). Rồi dần dần em cảm thấy quý mến tính cách của Ngũ. Cho đến một ngày... bỗng nhiên hai đứa thích nhau, nên coi như tình cảm của em và Ngọc Ngũ là tình yêu sét đánh chậm (cười).

C h â u
Ngọc Hà

NB: Đa số phụ nữ khi chưa có người yêu thì thường vẽ ra cho mình một mẫu người lý tưởng. Vậy, Ngũ có đúng là người trong mộng của Hà không?

CNH: Ngũ không phải là hình mẫu lý tưởng của em. Nhưng đôi khi có những hình mẫu khác lại thích hợp với mình mà mình không biết. Thí dụ, thường ngày mình thích ăn phở và nghĩ phở là ngon nhất. Rồi đến một ngày ăn bún bò, khi ăn rồi mới nhận ra “Bún bò cũng ngon quá”. Như trường hợp của em, Ngọc Ngũ là một hình mẫu khác nhưng không ngờ lại rất hợp.

NB: Kỷ niệm nào đáng nhớ nhất trong thời gian yêu nhau?

CNH: Chúng em có rất nhiều kỷ niệm. Nhưng đáng nhớ nhất là món quà “birthday” Ngũ dành cho em. Đó là một chuyến đi xa bất ngờ trên chiếc RV có phòng ngủ, phòng tắm, nhà bếp được trang trí thật đẹp. Ngũ đưa em đến một vùng biển bên cạnh là núi, cảnh vật đẹp như chốn Thiên đàng và hai đứa đã có những ngày thật lãng mạn, sống xa thành thị, tách biệt với mọi thứ xung quanh. Bên cạnh đó tụi em còn có những kỷ niệm đáng nhớ khác ... thí dụ, trước khi ra sân khấu hai đứa cãi nhau. Tuy đã tìm hiểu nhau 4-5 năm, thế mà đứa nào cũng có cái tôi riêng,

Đám cưới Châu Ngọc Hà-Ngọc Ngũ

không ai chịu nhường ai. Nhưng từ từ hai đứa biết nhường nhịn và tôn trọng nhau hơn. Cho nên, dù có cãi nhau thế nào nhưng khi chuẩn bị lên sân khấu thì hai đứa đọc kinh, dần cơn giận xuống để trình diễn thật ụt át (cười), cháy hết mình và chuyên nghiệp để làm vui lòng khán giả. Thế là hòa giải tốt đẹp.

NB: Hà nghĩ thế nào về vai trò của người vợ trong gia đình, đặc biệt là cả hai cùng nghệ. Điều đó thuận lợi hay khó khăn?

CNH: Đây là câu hỏi rất hay. Làm vợ của một nghệ sĩ và chính mình cũng là nghệ sĩ, em cảm thấy có nhiều áp lực hơn, người vợ bình thường chỉ lo tròn vai trò người vợ, nhưng em thì vừa phải vun vén gia đình, vừa phải phát triển sự nghiệp của hai vợ chồng, phải làm nhiều hơn để có sự cân bằng. Mặt khác, thì tụi em cũng có được sự thuận lợi là hai đứa có thể giúp đỡ, hỗ trợ cho nhau, nhìn nhau để sửa chữa những sai sót, cùng nhau phát triển. Em nghĩ, áp lực nhiều nhưng

điều đó đã tạo ra động lực để chúng em cùng đi lên.

NB: Hai vợ chồng có cùng sở thích hay không? Nếu có đối nghịch thì giải quyết bằng cách nào?

CNH: Rất may mắn là sở thích của vợ chồng em khá giống nhau. Trong vấn đề ăn uống hai đứa có cùng khẩu vị, cùng thích đi chơi, ngắm cảnh, thích yên tĩnh, thích có một thế giới riêng. Chúng em tôn trọng những khác biệt của nhau và tạo ra một không gian riêng tư để không bị nhầm chán.

NB: Hà nghĩ sao về câu nói “đằng sau người đàn ông thành công có bóng dáng người phụ nữ”? Được biết, có lúc Ngọc Ngũ chán nản và muốn bỏ nghề ca hát vì thấy con đường mình chọn không đi đến đâu nhưng đến khi được kết hợp song ca với Hà thì Ngọc Ngũ là cái tên được nhiều người nhắc đến với lòng mến mộ. Hà có nghĩ rằng đã góp phần vào sự thành công của Ngọc Ngũ không?

CNH: Đa phần những người đàn ông thành công đều có được sự hỗ trợ của người phụ nữ bên cạnh. Đối với em, Ngũ là người đàn ông vững chãi, có thể bảo vệ cho em và em cũng học được rất nhiều điều từ Ngũ.

NB: Để đạt được thành tích ngày hôm nay, cuộc hành trình trên con đường nghệ thuật của Hà có dễ dàng không?

CNH: Cũng không dễ dàng lắm, thưa chị, nhưng em cảm thấy mình được nhiều may mắn. Nhất là khi kết hợp song ca với Ngũ thì chúng em được nổi tiếng khá nhanh. Em cũng nhận được rất nhiều sự yêu thương của khán giả dành cho đám cưới của chúng em. Em biết ơn sâu xa những tình cảm quý báu đó và càng cố gắng nhiều hơn để không phụ lòng khán giả khắp nơi.

Châu Ngọc Hà và Ngân Bình

NB: Có vài nữ ca sĩ sẵn sàng lui về phía sau để chồng phát triển sự nghiệp. Ngày trước có ca sĩ Thúy Nga, hiện thân của nhạc sĩ Hoàng Thi Thơ và bây giờ có ca sĩ Trizzie Phương Trinh, vợ cũ của Bằng Kiều. Nếu ở vào một hoàn cảnh phải chọn lựa thì Hà có sẵn sàng gác lại niềm đam mê của mình để chồng được tiếp tục tiến bước hay không?

CNH: Em sẵn sàng lui lại chăm lo gia đình để chồng mình được tiến xa. Nếu niềm đam mê vẫn còn thì em có thể làm nhạc “post” lên “youtube” cho khán giả thưởng thức. Nhưng em vẫn mong hai đứa vẫn có thể tiếp tục niềm đam mê.

NB: Hà có bị ảnh hưởng vì những lời phê bình của khán giả, nhất là những lời phê bình thiếu thiện cảm không? Trong trường hợp này Hà làm gì?

CNH: Những lời góp ý đa phần là muốn mình rút

kinh nghiệm để lần sau làm tốt hơn. Em chỉ nghĩ đến những lời bình luận với lòng yêu thương giúp mình có thêm động lực và em cố gắng đáp lại tấm chân tình đó. Những khi bị phân tâm, em thường cầu nguyện với Chúa và Đức Mẹ để cảm thấy bình an.

NB: Có những ca sĩ khi trở thành ngôi sao thì trở nên chảnh chọe, kiêu căng. Theo Hà, để chiếm được cảm tình của khán giả cũng là cách giúp con đường nghệ thuật của mình tốt đẹp hơn thì người nghệ sĩ nên làm thế nào?

CNH: Dòng nhạc quê hương của tụi em được khán giả dành cho những tình cảm rất đặc biệt và đối với em đó là cái ơn, cái phúc vì không dễ gì mà được người ta thương như vậy. Có lần em tới chỗ diễn, một bà lớn tuổi đến nói “Con ơi, bà thương hai đứa lắm, ngày nào bà cũng coi mấy con hát”. Khi khán giả coi mình như người trong nhà, mình cảm thấy đó là một hồng ân.

NB: Cám ơn ca sĩ Châu Ngọc Hà đã dành thời gian cho buổi gặp gỡ này.

CNH: Cám ơn chị rất nhiều. Xin chúc chị Ngân Bình và toàn thể độc giả Trẻ cũng như đồng hương khắp nơi một năm mới thật nhiều niềm vui và dồi dào sức khỏe .

NB

Châu Ngọc Hà-Ngọc Ngũ: trình diễn trong chương trình Hội chợ Tết tại Giáo Xứ Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp

Drones (Máy bay không người lái) là một kỹ thuật thông dụng hiện nay, nhưng không phải là một phát minh mới. Với kỹ thuật càng ngày càng tân tiến, với những tiện lợi và hợp với môi trường, tương lai của drones hứa hẹn sẽ phát triển mạnh và mau chóng.

2 KỶ - KỶ 2

■ The National Association of Realtors (Hiệp hội mua bán bất động sản quốc gia) cho biết việc thêm cảnh quay bằng drone vào hình ảnh bất động sản của bạn có thể giúp bán nhà nhanh hơn 68%, có lẽ vì những cảnh quay từ trên không cho phép người tìm mua không chỉ nhìn thấy chính ngôi nhà mà còn nhìn thấy khu vực chung quanh.

■ Hiện nay người ta đưa drones như đưa xe hơi nhưng với tốc độ nhanh hơn nhiều. Một số có thể tăng tốc độ từ 0 đến 90 mph trong vòng chưa đầy một giây. Giải World Drone Prix đầu tiên được tổ chức tại Dubai vào năm 2016. Một thiếu niên đến từ Vương quốc Anh đã giành được giải thưởng lớn trị giá \$250,000 sau khi điều khiển drone của mình vượt qua 12 vòng của chặng đường dài gần nửa dặm với tốc độ nhanh nhất.

■ Sử dụng camera, cùng với cảm biến phát hiện nhiệt độ cơ thể, drones tìm kiếm và cấp cứu có thể giúp xác định vị trí người và động vật mất

tích bị mắc kẹt ở những khu vực khó tiếp cận như dưới đồng hồ nát sau thảm họa thiên nhiên, như trường hợp ở Thổ Nhĩ Kỳ sau trận động đất mạnh 7.8 độ Richter hồi đầu năm 2023. Các nhà bảo tồn và nghiên cứu hiện cũng đang sử dụng drones để theo dõi các loài có nguy cơ tuyệt chủng và truy bắt những kẻ săn trộm voi và tê giác ở Botswana, Malawi, Nam Phi và Zimbabwe.

■ Tuy nhiên, đôi khi kẻ gian cũng dùng drones để buôn lậu: Năm ngoái, 20 người đã bị bắt trong một kế hoạch liên quan đến việc sử dụng drones để tải lậu ma túy, vũ khí, tiền mặt và điện thoại di động vào Viện Cải huấn Lee ở Bishopville, Nam Carolina.

■ Một ngày nào đó, chắc không lâu, drone sẽ có thể giao hàng mà bạn order trên mạng. Tháng 11 năm ngoái, FAA đã phê duyệt drone giao hàng đầu tiên cho các khu vực thành thị. Amazon là một trong những công ty lớn nhất thử nghiệm việc giao hàng bằng drones, nhưng cũng có những công ty khác nữa, chẳng hạn như DHL, Google, UPS và Walmart. Trong thực tế, Walmart đã thực hiện 6,000 lượt thả drone vào năm ngoái ở 7 tiểu bang cho những người ghi danh thử nghiệm dịch vụ.

■ Drone không chỉ là một phương thức vận chuyển thân thiện với môi trường - hầu hết các drone nhỏ đều chạy bằng pin - mà chúng còn có thể giúp ích cho hành

trình này theo những cách khác. Một công ty khởi nghiệp ở Canada có tên Flash Forest đang giúp tái trồng rừng các khu vực bị tàn phá bởi cháy rừng trên đất nước bằng cách dùng drones thả hạt giống xuống những vùng quá nguy hiểm, khó cho con người đi tới.

■ Rồi tiếp theo, liệu drones có thể chở được con người hay không? Drone chở khách đầu tiên được EHang, một công ty Trung Quốc ra mắt vào năm 2016 nhưng vẫn đang trải qua chương trình thử nghiệm nghiêm ngặt. Có lẽ một ngày nào đó chúng ta sẽ dùng một chiếc đi làm để bay qua vùng giao thông vào giờ cao điểm mà không cần bằng lái máy bay như phi công!

Drones

Hợp phong cách

■ Đầu tiên là kiểu dáng món đồ đừng quá bình thường, là lửng lơ chẳng vừa vặn fitted mà cũng không quá khổ oversized, món đồ không ngắn, không dài thì thiếu ấn tượng. Món đồ phải có chủ ý, ngắn ra ngắn, dài ra dài, vừa vặn ra vừa vặn, oversized thì phải là quá khổ - chứ không lửng lơ khùng.

■ Phong cách riêng thường thấy nhiều ở phụ kiện hơn quần áo, tránh xô đại đôi giày, mang bất kỳ túi xách nào hay đeo bất kỳ vòng cổ ... khi ra khỏi nhà. Nếu bộ đồ đơn giản, thì thay vì đeo vòng cổ bình thường, túi crossbody đen, nên đeo vòng cổ màu sắc chế tác sống động và túi xách lạ mắt xinh xắn. Màu sắc, vui tươi, một chút độc lạ để dàng thêm bằng phụ kiện, ví dụ thay đôi giày lười loafers bằng đôi búp bê Mary Janes là đã thay đổi lập tức vẻ ngoài.

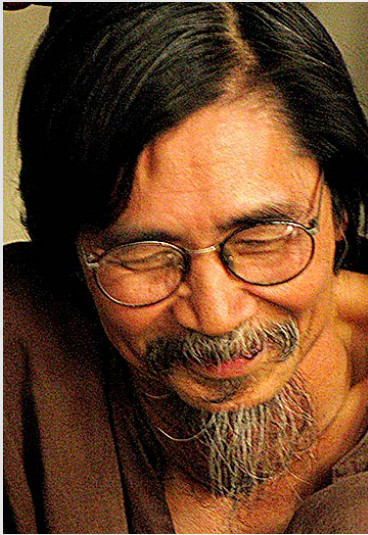

■ Phối hợp màu ấm và màu lạnh với nhau nhìn sức sống hơn và màu sắc cũng nổi bật hơn. Bộ đồ chỉ toàn màu lạnh dễ nhìn phẳng flat, thiếu sức bật và nhạt. Đồ màu lạnh hợp trang sức vàng, nếu đeo trang sức bạc với đồ màu lạnh thì trang sức dễ bị chìm. Hẳn nhiên vẫn có thể mặc màu lạnh với màu lạnh, ấm với ấm nhưng không thú vị, thiếu độc đáo.

■ Sành điệu thì luôn ăn mặc bắt đầu từ dưới lên. Để nhìn đẹp hơn vì có sự hài hòa giữa giày và quần, giày và bộ đồ. Món đồ phần dưới thường đa dạng về kiểu dáng, chúng cầu kỳ và đòi hỏi kết hợp khó hơn phần trên. Ví dụ, mang giày lười loafers với quần ống túm thì kết hợp tạo ra phong cách trẻ trung khác lạ cho bộ đồ, nếu thay giày lười bằng giày sneakers với quần ống túm thì ra phong cách thể thao lập tức.

Hôm nay, một ngày đầu xuân, lại tìm đến với thơ Nguyễn Tôn Nhan, một khuôn mặt thơ nổi bật của Văn Học Miền Nam cả trước và sau 1975. Ông làm thơ đồng thời viết những cuốn sách biên khảo văn học giá trị. Về thơ, Nguyễn Tôn Nhan có hai tác phẩm: THÁNH CA và LỤC- BÁT-BA CÂU. Nhà thơ Nguyễn Đăng Thường nhận định: Thơ Nguyễn Tôn Nhan trong Thánh Ca vừa tân kỳ, siêu thực. Trong đó, những hình ảnh siêu thực, phiêu diêu được diễn đạt bằng một ngôn ngữ có tính nổi loạn, buông thả bao trùm.

Nhà thơ Nguyễn Thanh Châu trong Phác Thảo Chân Dung Thơ Miền Nam trước 1975 cũng có nhận định: Xuất bản năm 1967, tập thơ THÁNH CA có cùng không khí với thi phẩm NGÀY SINH CỦA RẮN của PHẠM CÔNG THIỆN. Thơ Lục Bát Ba Câu của Nguyễn Tôn Nhan lại là một nỗ lực cách tân thơ theo hướng Haiku của Nhật. Sau đây là một vài bài tiêu biểu.

SAO KHUÊ

đúng vào ngày xuân phân

*tóc em bay một triệu
lông mi xuân nắng phai
một triệu năm vì điệu
long lanh mắt liếc mày
chia đi cùng bốn cõi
vì kiếp trước tan bầy
triệu bông mười giờ đói*

*xóm cầu khỉ rung rung
anh đi không kịp thở
mùa nào một triệu bông
hay chỉ một nhánh cũ
một nhánh chưa kịp nhú
như tuổi em phải không*

*gió mưa chiều tan mộng
anh đi chưa thuộc đường
nên hồn còn lạnh cóng
lẫn lộn âm và dương*

*bao giờ về cõi ấy
nhìn em giặt áo quần
giữa một dòng nước xoáy
đúng vào ngày xuân phân
anh sẽ quỳ vái lạy
mây cứ sa xuống gần
anh và em không thấy*

*phải chăng hai bàn chân
của ngày muôn xưa ấy
đã giẫm vỡ xuân phân
của muôn sau ngày ngấy
mùi nách em nồng ngấy
thơm mùi cơm rất cần
anh sắp quỳ vái lạy...*

chiều chiều

Sáng hôm nay mặt trời xanh
Nàng giữ trên môi bông tuyết nhỏ
Lá trong vườn từng lười dao găm
Nàng giữ trên tay bông tuyết đỏ
Chim không bay đến mái hôn tôi
Nơi cô đơn rêu ngàn năm đã phủ
Nơi vinh diệu của những kẻ u buồn
Nơi sáng hôm nay của tôi của nàng
Của hai kẻ đem phơi hồn ủ rữ
Chiều tôi trở về trên đôi cây
Dưới cành khô có bóng nàng treo cổ

một số bài tiêu biểu trong thi tập lục-bát-ba-câu:

một là vượt cửa tử sinh
hai là trụ được một mình ở đây
ba là không voi không đây.

cõi này là để chơi hoang
mai kia cõi ấy dịu dàng lặng câm
rỗng rang chẳng một vọng âm.

không không một mảy cũng không
nhìn quanh chẳng có bọn lông nảy mầm
sạch lâu sau trước chân tâm.

sinh nhật của hoa quỳnh

anh gói kín một hoa Quỳnh mới ướm
đến bên em cẩn trọng đặt môi hôn
từ thuở ấy nguyệt mang mang dưới nước
là xương xanh da thịt ủ trong hồn

em yêu dấu tặng anh bàn tay lạ
buổi đất trời mây trắng vội bay đi
anh quỳ gối nghe thiên thu bên má
nụ em hôn ấm lại tuổi nhu mì

anh sẽ gói một hoa Quỳnh, có lẽ
dưới dương gian ân ái cũng mơ hồ
em thâm kín đến bên anh nhẹ nhẹ
gửi chút tình khờ dại rất nên thơ

em có áo trinh nguyên như nguyệt bạch
tóc man thiên ngại ngái nụ bông trời
anh chỉ biết quỳ bên em và biết
sợ sương hàn xuống đọng tới hai vai

anh sợ quá lạnh dồn lên tới mắt
một đêm mai hư huyền gọi nhau về
sao rụng bám cả hồn anh rất chặt
những hoa Quỳnh ướm mộng của xưa kia

anh sẽ ở trong bàn tay mềm mỏng
chân đạp lên sương trắng rụng như bông
anh sẽ ngậm hạt cau non ngát mộng
chia cho em ảo ảnh quý vô cùng

một ngày mai rừng đông chim quyen rũ
rủ anh vào điên đảo cuộc rong chơi
nhưng hừng sớm bên dòng con thác lũ
anh chột thềm tiếng dội thuở xa xôi

rồi anh trở về thở gấp như sao
ngợ tiếng ai kêu một buổi sớm nào
anh biết có lòng em bát ngát
vẫn tỏa ngườm thấu vọng tới ngàn sau

chúng ta đan một vòng tay rất nhỏ
đủ cho nhau với quả đất thơm Hương
anh sẽ gói triệu hoa Quỳnh ướm nữa
để riêng em chôn kín mắt môi buồn

dưới nhật nguyệt gửi trao dù rất nhỏ
chút chân tình sương khói phải không Hương.

Về phía cuối chiều

TRANH PAUL KLEE

*Trái tim em thường đập nhịp nhanh
Không chịu nổi khi quá vui là thế
Cả nỗi buồn em cũng đều không thể
Đừng bắt em có một bất ngờ nào.*

*Sáng hôm nay hoa lá xôn xao
Mùa Xuân đến nhẹ nhàng như gió
Có mùi hương nào của ngày xưa đó
Thoảng bay về gợi một chút thương yêu.*

*Chúng ta đang đi về phía cuối chiều
Trong đời đã có quá nhiều va vấp
Ngày nào đó, nếu chúng ta lại gặp
Em sợ rằng niềm vui đã nhạt, với...*

*Em sợ rằng những mong ước trong đời
Cũng sẽ bị thời gian làm thay đổi
Khi ta hiểu về những điều nông nổi
Thì muộn rồi, tất cả đã sau lưng...*

*Trái tim em! Không đập nhịp bình thường
Mọi mơ mộng ngày xưa đều đã lắng
Như dòng sông quá sâu thường tĩnh lặng
Tâm hồn em cũng thế đó, biết không?*

*Em không còn trong tim sự đợi mong
Buồn, vui cũng như gió chiều lã đãng
Kỷ niệm cũ thời gian làm nút rạn
Em buông tay hạnh phúc đã xa vời ...*

HTMH

Theo International Bottled Water Association thì người ở Mỹ uống khoảng 15 tỷ gallon nước đóng chai mỗi năm - mỗi người gần 45 gallons! Nhiều người mua nước đóng chai vì tiện lợi mang đi đây đó; một số người khác tin rằng nó an toàn hơn nước máy.

Nước đóng chai

Nước đóng chai thường trải qua tiến trình lọc trước khi bán, vì vậy nếu bạn biết nước máy nhà mình bị ô nhiễm, thì có thể tạm thời dùng nước đóng chai trước khi có bộ lọc nước máy hoặc tìm ra giải pháp khác. Tuy nhiên, nước đóng chai không phải là giải pháp tốt và lâu dài vì nhiều lý do. Trước hết, đã có các báo cáo định kỳ về một số nước đóng chai có kết quả thử nghiệm dương tính với kim loại nặng, PFAS và các chất gây ô nhiễm khác.

Và ngoài những lo ngại tiềm ẩn về độ tinh khiết của nước, thực tế là nước đóng chai thường được chứa trong chai bằng nhựa cũng có vấn đề nguy hại. Polyethylene terephthalate (PET), loại nhựa được sử dụng làm chai đựng nước, có thể tiết ra những chất độc hại như antimony, bisphenols, phthalates và microplastics vào đồ uống bên trong.

Nếu uống nước đóng chai, có nhiều cách làm cho an toàn hơn

- Không tái sử dụng các chai chỉ dùng một lần. Những chai nhựa này phân hủy mau hơn những chai nhựa bền chắc được chế ra để tái sử dụng; và các nghiên cứu cho thấy rằng sự phân hủy này có thể làm bong ra các hạt vi nhựa (microplastics).
- Đừng để chai nước bằng nhựa quá nóng, vì nhiệt độ cao có thể làm hỏng nhựa và dẫn đến hóa chất thấm vào nước, đặc biệt là khi tiếp xúc với nhiệt trong thời gian dài. Do đó, không nên để chai nước trên xe vào mùa nắng.
- Hãy tìm thứ nước đóng chai tinh khiết (purified), tức là nước đã trải qua tiến trình lọc trước khi đóng chai.

Cũng đáng quan tâm là việc sản xuất và đào thải nhựa của tất cả các chai nước đó là nguồn chính tạo ra nhiều hóa chất cuối cùng sẽ xâm nhập và làm ô nhiễm nước uống của chúng ta.

Nếu bạn lo ngại về nước uống ở thành phố của mình, bạn cũng nên biết rằng phần lớn nguyên nhân là do ô nhiễm kỹ nghệ và ngành nhựa thực sự là tác nhân lớn gây ra điều đó.

Khi cần nước để mang đi lúc đang di chuyển, tốt hơn hết bạn nên đổ đầy nước máy vào chai nước bằng thủy tinh hoặc stainless steel có thể tái sử dụng.

ĐOÀN XUÂN THU
MELBOURNE

Đọc báo Xuân, tui thấy bà con trong nước năm nay ăn Tết buồn nhiều hơn năm trước. Bông, kiếng bán đại hạ giá, lỗ chổng gọng, vẫn không có ai mua. Người bán điệu đời, hiểu thiên hạ ít mua vì họ không có tiền. Không có tiền do năm rồi làm ăn không khá. Nghèo với mặt, cùng cảnh ngộ, bông cho không. Cũng có người giận cá chém thớt, đập bỏ chớ không cho ai hết ráo. Trong khi Cộng Sản vẫn vui mừng vui quá vui. Chuyện của người dân; chớ không phải chuyện của chánh quyền.

Nhà báo quốc doanh Tường Vi (tên một loài hoa) viết phóng sự: *“Thuyền hoa miền Tây cập bến Sài Gòn: Tết trên bến, Tết dưới thuyền”*.

Thuyền hoa? Nhạc sĩ Lê Trọng Nguyễn, dân Quảng Nam, trong bài *“Bến giang đầu”* có viết *“Gió rào rạt thưa rằng một sớm trên bến sông. Em xuống thuyền hoa pháo reo vang lướt ngược sông.”* Làng quê Quảng Nam mùa Đông ngày ấy đường sá còn rất lầy lội. Thuyền hoa được kết hoa đẹp, dùng để đưa hoặc rước cô dâu. Người yêu cũ của ông Lê Trọng Nguyễn xuống thuyền hoa, đi ngược dòng sông Thu về nhà chồng đầu đó ở Duy Xuyên, Đại Lộc.

Còn Miền Tây hàng mấy trăm năm qua, bà con

mình có chiếc ghe, cái nhà di động, buôn bán; họ sống thương hồ cả đời trên sông rạch. Con trai hoặc gái tới tuổi cập kê phải dựng vợ, gả chồng. Ngày tân hôn hoặc vu quy, hai chiếc ghe thương hồ của đàn trai, đàn gái phải có thuyền hoa mới ra đám cưới.

Trên thuyền hoa có cô dâu, chú rể, bà con hai họ: *“Rừng Nhum có cô Kiều Hạnh. Quán Dốc có chị Ba Bèo. Xóm Bời Lời có thím Tư Phong. Cái đầu bèo nèo, cái đít láng mượt. Có con mà chưa có chồng. Thôi hãy vui lên cùng sông đời bên nhau! Em phải biết anh. Một thanh niên có học lại chân tình. Về xin cưới hỏi em đàn hoàng chớ anh đầu phải là đứa lang bang ...”*

Đôi soạn giả Kiên Giang và Quy Sắc trong *“Người vợ không bao giờ cưới”* cho sơn nữ Phà Ca Út Bạch Lan vừa ngâm thơ, vừa thút thít khóc khi Kiều Mộng Long Hữu Phước đi cưới vợ: *“Trăng treo thêm công vu quy. Ai vui trong đó sâu bi ngoài này”*

Rõ ràng nhà báo CS Ba ke hai nút Tường Vi nầy hiểu chữ thuyền hoa trật lất. Không lẽ thuyền hoa là thuyền bán hoa. Xe hoa là xe bán hoa. Em bán hoa không phải là em bán bông mà là em bán cái vốn tự có của em?

Theo thiếu ý của tui, những văn, thi sĩ Miền Bắc, Miền

Trung phải học thêm về văn hóa phong tục của người Miền Tây. Ghe đi bán bông, bán kiếng chợ Tết chớ không phải là thuyền hoa gì hết ráo nghe không. Dùng chữ bậy bạ làm tui cười thiếu điều té ghế.

Đó là chuyện trong nước, còn chiều cuối năm quê người, không có hương vị Tết gì của quê nhà năm cũ. Nó buồn như ếch, nhái, ễnh ương, bù tọt kêu huỳnh hoang trong chiều chạng vạng tối nhá nhem mà lại có mưa. Ngồi bên ly rượu đỏ, tui đọc Hạc Thành Hoa: *“Chiều cuối năm trong quán bên sông nhìn lá rụng”* để buồn hơn cái thân xa quê trong thời lưu lạc. *“Chiều cuối năm còn ngồi trong quán. Nỗi lòng ta biết gửi về đâu? Mây đã ngừng trôi sông nước lặng Mang mang thiên địa ý xuân sâu!”*

Tui nhớ trường Phan Thanh Giản Cần Thơ. Tui nhớ tui của một thời phấn bảng ở một trong những trường Trung học lớn nhứt Miền Tây. Vì Trường Trung học Phan Thanh Giản Cần Thơ có tới 112 lớp Đệ Nhất cấp và Đệ Nhị cấp. Điều đó nghĩa là hơn 7,000 học trò, quê tứ xứ từ các tỉnh khác đến học.

Bây giờ thì: *“Học trò năm cũ giờ đâu cả? Em dạt về đâu mấy nẻo đường?”* Thầy trò chúng tôi lưu lạc, tha hương ra toàn thế giới.

Chúng ta ra đi mang theo quê hương, mang theo hình bóng thân thương của ngôi trường năm cũ quê nhà.

Thảo lư là lều cỏ, Lưu Bị 3 lần tam cố Khổng Minh đó mà. Thảo lư của ông bạn nhậu, quê Cần Thơ, ở lưng chừng đồi, nằm trên một thung lũng dài, Long Valley Way, vùng Doncaster East, tiểu bang Victoria, Australia. Nó cách nhà tôi Footscray, hơn 30 cây số, mất chừng 40 phút lái xe. Tui nhớ hôm đó, ông làm món gỏi khô cá sặt trộn với xoài sống. Mỗi bắt quá, mấy đũa của vài chai rượu mạnh cạn lảng chít, tui quỳnh hết đám lái xe về.

Tui nhớ thơ Cao Tần: *“Bình minh tới một chàng bưng tỉnh giấc. Thấy chiến trường la liệt xác anh em. 5 trảng sị bị 10 chai quất gục. Đồi tha hương coi bộ vẫn êm đềm. Kể thức tình ngu ngơ nhìn nắng mới: Ta làm gì cho hết nửa đời sau?”*.

Collège de Cantho 1920-1929 - NGUỒN FLICKR

Tui nhớ “Chiều Tây Đô” của nhạc sĩ Lam Phương, dân Rạch Giá, “Bờ sông yêu xưa tà áo thướt tha mỹ miều. Sao em không thấy về Ninh Kiều?” “Ngày xưa ta quen từng viên đá quanh sân trường. Nay nghe sao khác từ tên đường?”

Melbourne, quê người lưu lạc, bèo dạt hoa trôi, tui may mắn gặp được Thủ tướng Nguyễn Bá Cẩn, dân Mái Dầm, cựu học sinh College de Cantho, tiền thân của trường Trung học

Phan Thanh Giản. Tui cũng được gặp Giáo sư Hiệu trưởng Nguyễn Trung Quân; Giáo sư Hiệu trưởng Trương Quang Minh, Giáo sư Bùi Bằng Hãn, Giáo sư Nguyễn Đình Sửu, Giáo sư Trần Văn Dinh, Giáo sư Đoàn Văn Trung... để tui nhớ tui của một thời phân bảng cách nay đã 50 năm .

Tha hương gặp cố tri! Trên 70, sống thêm được một năm nữa, là do trời thương. Giờ Trời kêu ai nấy dạ, Trời kêu đi thì mình đi vậy. Chiều

chạng vạng, trước hay sau gì cánh chim trời phiêu bạt cũng về đậu trên nhánh cây ‘thương’. Chúng ta đã có một quãng đời với nhau vui như: “Cửu hạn phùng cam vũ. Tha hương ngộ cố tri”. (Nắng hạn gặp mưa rào. Xa quê gặp bạn cũ.)

Tui nhớ Đỗ Phủ: “Áo bông gán nợ qua ngày. Quán ven sông, rượu khướt say mới rời. Vẫn thường uống chịu đầy thoi. Xưa nay 70 tuổi đời hiếm hoi!”

Mùng Một Tết Giáp Thìn quê người khai bút, tui nhớ xưa, nghèo mạt rệp nhưng vẫn được mấy quán nhậu gần ngã ba Chợ Tham tướng Cần Thơ cho tui thiếu chịu; tội mình nhậu vui quá xá há! Còn quê người rượu, beer giờ không thiếu; chỉ thiếu cái hồn quê.

ĐXT

Trường Phan Thanh Giản
Cần Thơ ngày nay - NGUỒN
FACEBOOK

DU FACE

LTS: Facebook là một mạng xã hội (social networking service) phổ biến rộng và có tầm ảnh hưởng rất lớn trên thế giới ngày nay. Ngoài khía cạnh giải trí, xả stress, giao lưu, lưu giữ nhật ký... Facebook còn được sử dụng như một phương tiện hiệu quả trong những cuộc cách mạng làm thay đổi tình hình thế giới. Hiện nay Facebook là một trong những lối thoát quan trọng để những trí thức, nhà báo, văn nghệ sĩ có khuynh hướng tự do đang sống tại Việt Nam cất lên tiếng nói của họ.

“FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ” chọn lọc và giới thiệu với quý độc giả những ý kiến (comment) dí dỏm, tếu táo của cư dân trang mạng này và giữ nguyên văn cách thể hiện của họ.

Chúng tôi xin phép các tác giả trên Facebook được trích lại và chân thành cảm ơn.

BBT Trẻ

Quán ăn không chỉ chiếm hết lề của người đi bộ mà còn lấn ra tới đường của xe cộ nữa! xe hơi, xe máy và người đi bộ xen nhau mà đi. Chỉ thấy ở Hà Nội!

TỪ FACEBOOK NGUYỄN KIM HẬU

Phơi nắng

Buổi trưa trên khu vực hồ bơi của khách sạn, một cô gái trẻ sau khi nhìn quanh không có ai liền thoát y nằm phơi nắng. Vài phút sau một nhân viên đến đề nghị cô mặc quần áo.

- Ở đây ngoài tôi ra thì đâu có ai?
- Nhưng cô đang nằm trên tấm kính phòng ăn!

TỪ FACEBOOK NGUYỄN KIM

BẢO HUÂN

Mục cuối cùng sao hông thấy phụ đề ngoại ngữ?

TỪ FACEBOOK

“Phân lô bán nền” xong mới được chôn nha...

TỪ FACEBOOK HUỖNH TAM ĐÀO

“Hãy cho tôi một điểm tựa, tôi sẽ nhắc bổng trái đất lên” là câu nói nổi tiếng của Archimedes (287-212 trước Công Nguyên). Ông là một nhà toán học, nhà vật lý, nhà phát minh huyền thoại người Hy Lạp. Hình của Archimedes được in ở mặt trước của Huy chương Fields, giải thưởng danh giá được coi là “Nobel Toán học” (vì giải Nobel không bao gồm lĩnh vực toán học), được Hiệp hội Toán học quốc tế (IMU: International Mathematical Union) trao 4 năm một lần cho những nhà nghiên cứu nổi bật.

Ờ-rê-ca (Eureka, nghĩa tiếng Việt là “tìm ra rồi”) là một giai thoại nổi tiếng về cách ra đời của “lực đẩy Archimedes” và của mục.. này.

Song kiếm hợp... guitar

Nguồn gốc của Guitar thùng hay ai phát minh ra đàn guitar thùng thì gần như không có câu trả lời chính xác hoàn toàn. Tại Thổ Nhĩ Kỳ, bản chạm khắc cổ có niên đại 3,300 đã có hình cây đàn guitar ở dạng sơ khai nhất. Còn lại ở khắp nơi trên thế giới, đều có những phiên bản cổ giống như đàn guitar, đi cùng với chúng là những câu chuyện khác nhau. Đàn guitar còn có tên Tây Ban Cẩm bởi guitar được Tây Ban Nha mới cải tiến vào những năm 1790. Đây là cột mốc mà đàn guitar hiện đại dần dà phát triển, được cải tiến liên tục và đến cuối cùng cho ra đời những cây đàn guitar tuyệt diệu ngày nay. Trong dòng thời gian guitar phát triển, có tên hai vị nghệ nhân quan trọng ...

Năm 1850, Antonio de Torres Jurado (1817-1892) đã khoác tấm áo mới cho cây đàn guitar cũ kỹ. Những thay đổi, có thể dễ dàng nhận thấy đó là phần thùng đàn (chỗ mở rộng và eo hẹp). Ông cũng thay thế chốt gỗ bằng bộ chỉnh cơ. Guitar mới của ông có kích thước lớn hơn những cây đàn Guitar cũ cùng thời, De Torres cũng là người tìm ra độ dài chuẩn mực của dây đàn là 65 cm. Một trong những sáng tạo được đánh giá cao nhất của ông là sự ra đời của “hông đàn guitar” trong thân guitar. Nẹp bên hông thùng đàn trong thiết kế của ông giúp thùng đàn chắc chắn hơn rất nhiều. Nhờ thay đổi "nội thất", âm thanh thoát ra từ những cây đàn guitar của De Torres khác biệt hẳn với các cây guitar cùng

thời: phong phú hơn, dày hơn, to hơn và cộng hưởng hơn. Bên cạnh sự phát triển trong dòng nhạc hàn lâm, cây guitar của Torres cũng rẽ nhánh sang dòng âm nhạc bình dân mà đáng kể nhất phải nói đến flamenco ...

Tiếng lành đồn xa, những cây đàn của Antonio de Torres Jurado đã được chuyển đi khắp Châu Âu và đưa tới Hoa Kỳ, do những người nhập cư Châu Âu đem theo. Ở xứ cờ Hoa, guitar được cải tiến lần nữa...

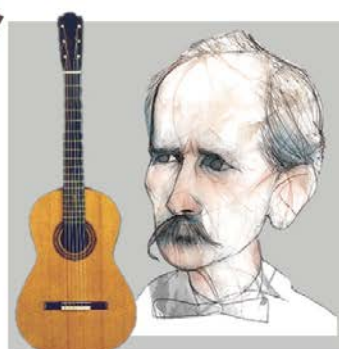
Tuy thùng đàn đã được cải biến nhưng áp lực của dây sắt tác động lên hết phần thùng của cây đàn guitar khiến đàn rất dễ bị bung. Trùng hợp, hồi năm 1830, nghệ sĩ người Mỹ gốc Đức tên là Christian Frederick Martin đã sáng tạo ra chiếc nẹp X, giúp giảm áp lực của dây thép một cách dễ dàng.

X-brace của Christian Frederick Martin kết hợp cùng cây đàn được cải biến của Antonio de Torres Jurado làm thay đổi về hợp âm nghịch, tạo ra âm thanh phóng khoáng hơn so với hợp âm cổ điển mang phong cách Tây Ban Nha trước đó của guitar. Đây được xem là sự xuất hiện của đàn guitar acoustic và dòng nhạc đi kèm cùng dòng đàn mới này...

Tới ngày nay, guitar được hoàn thiện không ngừng... chỉ còn một khuyết điểm nhỏ là không thể giúp mình oan cho loài ... trâu, giúp thay đổi thành ngữ "đàn gảy tai trâu"...

1790

1850, Antonio de Torres Jurado

Christian Frederick Martin

Bảo tháp 7 tầng xây bằng đá trong khuôn viên chùa Vinh Nghiêm

Chùa Vinh Nghiêm

Chùa Vinh Nghiêm là một trong số những ngôi chùa có cấu trúc hiện đại trước 1975. Chùa tọa lạc tại trung tâm Quận 3 trên đường Công Lý (Nam Kỳ Khởi Nghĩa hiện nay), được xây dựng bằng bê tông cốt thép do kiến trúc sư Nguyễn Bá Lăng thiết kế tọa lạc trên mảnh đất rộng để khách thập phương thuận tiện chiêm bái.

TRANG NGUYỄN

Kiến trúc sư Nguyễn Bá Lăng

Danh tiếng kiến trúc sư Nguyễn Bá Lăng được biết đến với nhiều công trình trùng tu và xây mới, chủ yếu là các chùa tại Việt Nam. Ông tốt nghiệp Trường Cao đẳng Mỹ thuật Đông Dương, di cư vào Nam, theo học Trường Cao đẳng Kiến trúc ở Đà Lạt và sau đó là Sài Gòn. Ông từng làm việc cho Sở Bảo tồn Cổ tích Quốc Gia tại Hà Nội, sau khi vào Nam ông vừa đi làm vừa tiếp tục theo đuổi ngành kiến trúc, và làm việc tại Viện Khảo Cổ

Sài Gòn chuyên về kiến trúc và mỹ thuật cổ truyền cho đến 1974, ông rời Sài Gòn và định cư tại Pháp. Có thể điểm qua những công trình tiêu biểu của ông như sau:

Giai đoạn 1950-1955

Trùng tu Trấn Ba Đình ở Đền Ngọc Sơn và tu sửa Đền Lý Quốc Sư (hợp tác với kiến trúc sư Nguyễn Gia Đức); tu sửa Đền Tú Uyên, đền Voi Phục và đền Quan Thánh ở Hà Nội; dựng lại cầu Thê Húc năm 1953; lập họa đồ và trùng tu Chùa Một Cột năm 1955 sau khi Liên Hoa Đài bị phá sập năm 1954.

Giai đoạn từ 1955-1975

Xây dựng Chùa Xá Lợi năm 1958; xây Đền thờ và Bảo tàng Kalong Chàm ở Phan Rí năm 1960; Chùa Vinh Nghiêm, Sài Gòn 1964-1971; Chùa An Quốc trong Cư xá sĩ quan Chí Hòa, Sài Gòn năm 1972-1975; Viện Đại học Vạn Hạnh; thiết kế trùng tu Đền thờ Nguyễn Huỳnh Đức ở thị xã Tân An; nối rộng thêm Bảo tàng Quốc gia Việt Nam ở Sài Gòn (nay là Bảo tàng Lịch sử Việt Nam), Viện Bảo tàng Huế và Bảo tàng Chàm ở Đà Nẵng; Miếu Bà Chúa Xứ trên núi Sam, Châu Đốc năm 1973-1975 hợp tác với

kiến trúc sư Huỳnh Kim Mãng. Công trình Chùa Bà Chúa Xứ là công trình cuối cùng của ông tại miền Nam mà ông không ở lại để dự lễ khánh thành khi biết cục diện chiến trường thay đổi, ông cùng gia đình di cư sang Pháp trước khi chính biến Tháng 4/1975 xảy ra.

Giai đoạn sau 1975

Chùa Quan Âm tại Paris đường Champigny sur Marne, Pháp; Chùa Tịnh Tâm tại Sèvres, ngoại ô Paris; Liên Hoa đài tại Làng Mai ở Pháp; Việt Nam Phật Quốc Tự, Bồ Đề Đạo Tràng, Lâm Ty Ni ở Ấn Độ.

Chùa Vĩnh Nghiêm và ý nghĩa chính trang đô thị

Việc xây dựng Chùa Vĩnh Nghiêm có một ý nghĩa lớn về chính trang đô thị cũng như góp phần phát triển Phật giáo tại Sài Gòn. Quy hoạch đô thị Sài Gòn của Pháp trước đó, chú trọng nhiều đến các công trình Công giáo. Một trong những công trình tôn giáo có từ thời Pháp bước chân vào Sài Gòn, rồi sau đó mở rộng kiến tạo đô thị tại trung tâm Quận 1 là Nhà thờ Đức Bà, có trung tâm công viên, và bao quanh bởi các công sở quan trọng. Để cân bằng các công trình tôn giáo và chính trang đô thị Sài Gòn sau khi Pháp thua trận rút quân khỏi Việt Nam,

chính quyền đương thời bắt đầu nghĩ đến dành một mảnh đất rất lớn xây cất Việt Nam Quốc Tự trên đường Trần Quốc Toản thuộc Quận 10. Mặc dầu, quận 10 được xem là nội thành nhưng khu trung tâm đô thị sầm uất nhất là Quận 1 và Quận 3. Đất công tại Quận 1 không còn, nhà cửa mọc lên

san sát và nhất là không thể phá vỡ quy hoạch đã hình thành trước đó.

Khi đó, Chủ tịch Ủy ban Hành pháp Trung ương Sài Gòn là tướng Nguyễn Cao Kỳ đã ủng hộ Nha Kiến thiết Đô thành Sài Gòn thiết lập đồ án xây Chùa Vĩnh Nghiêm, giao cho kiến trúc sư Nguyễn Bá Lăng thiết kế. Về mặt kiến

Chùa Vĩnh Nghiêm mang nét kiến trúc hiện đại nhưng không làm mất vẻ tôn nghiêm (NGUỒN: MANHHAIFLICKR)

trúc, ông được nhắc đến là người đầu tiên dùng vật liệu hiện đại bê tông để thực hiện một công trình mang nét kiến trúc truyền thống Việt Nam. Đây cũng được xem là công trình đầu tay và cũng nổi bật nhất, giá trị nhất, tiêu biểu nhất của ông. Công trình này xây dựng từ năm 1964 đến năm 1971 mới xong về cơ bản toà Phật Điện, toà Bảo Tháp và cổng Tam Quan. Đây là ngôi chùa có quy mô vào loại lớn nhất ở Sài Gòn, khuôn viên trên 6000 mét vuông.

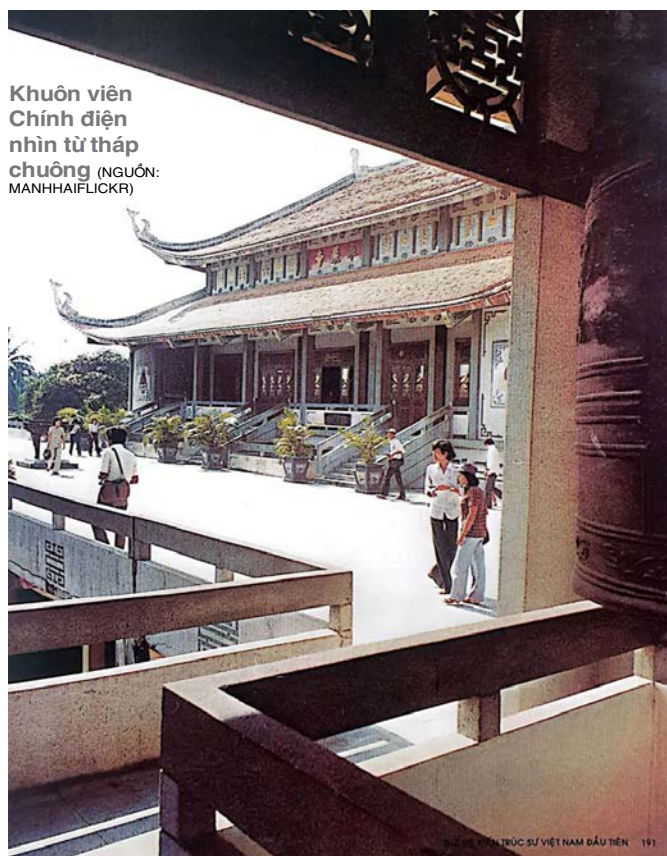
Sở dĩ chùa mang tên Vĩnh Nghiêm nguyên do là ngày xưa từ thời nhà Trần ở tỉnh Bắc Giang ngoài Bắc đã hình thành một Tùng Lâm viện (tức Chùa Vĩnh Nghiêm). Bao quanh chùa là ngã 3 sông, phía Lục Đầu Giang - Kiếp Bạc có cửa ngõ đi vào rừng núi Yên Tử. Một tấm bia chùa dựng viết: “Đức Tổ Điều Ngự (tức Trần Nhân Tông) khi mở Tùng Lâm này, mở cả chợ chùa. Các vị vương thân quốc thích và khách thập phương đã phát tâm tậu nhiều ruộng cúng cho chùa, gồm cả ruộng trong xã và ruộng ở các hạt khác nữa”. Trải qua nhiều đời trụ trì, chùa vẫn tồn tại đến ngày nay.

Hiệp định Genève 1954 chính thức chấm dứt chế độ thực dân Pháp trên bán đảo Đông Dương, chia cắt 2 miền, một

số nhà sư miền Bắc di cư vào Nam trong đó có Hoà thượng Thích Tâm Giác, Thích Thanh Kiểm và các Tăng, Ni mong muốn có một chùa Vĩnh Nghiêm mới trên đất Sài Gòn để làm nơi tu hành truyền bá Phật pháp. Chùa Vĩnh Nghiêm được xây dựng đáp ứng nguyện vọng của các Tăng, Ni. Hoà Thượng Thích Tâm Giác lên làm trụ trì đời đầu đến năm 1973 thì viên tịch trao lại chức trụ trì đời thứ 2 cho Hoà thượng Thích Thanh Kiểm. Chùa Vĩnh Nghiêm trong giai đoạn này đã hoàn thành đầy đủ các công trình, xứng đáng là một trong những ngôi chùa lớn nhất Sài Gòn. Tăng, Ni Phật tử tu đạo càng đông, thu hút khách thập phương hằng ngày đến viếng thăm chiêm bái.

Nét đẹp chùa Vĩnh Nghiêm

Điểm nổi bật của Chùa Vĩnh Nghiêm là ngôi tháp 7 tầng còn gọi là Tháp Quán Thế Âm, cao 40 mét mái cong tạo nhã nằm bên trái chánh điện, thu hút chú ý từ xa của du khách đi từ 2 hướng. Tháp này được xây trước 1975, sau này trong khuôn viên chùa xây thêm những bảo tháp khác làm nơi thờ phụng các hoà thượng trụ trì viên tịch. Chẳng hạn Tháp đá Vĩnh Nghiêm thờ Hoà thượng

Khuôn viên Chánh điện nhìn từ tháp chuông (NGUỒN: MANHHAIFLICKR)

Thích Thanh Kiểm. Tháp được làm từ đá thiên nhiên cao 14 mét chia làm 7 tầng “thất cấp phù đồ”. Đây là một ngôi tháp dựa theo mô hình tháp Bút ở Hà Nội. Tuy được xây sau này, các hoạ tiết có độ nổi (dày) chạm khắc công phu, ngàn năm sau vẫn chưa mờ.

Kiến trúc chùa hình chữ công, gồm cổng tam quan mái ngói đỏ uốn cong và tòa nhà trung tâm. Tòa nhà trung tâm có 2 tầng. Tầng trệt chia làm 2 phần: phần ngoài là một sảnh rộng làm chỗ cho khách đến chùa nghỉ chân, ở đó có phòng đọc sách; phần trong chia thành giảng đường,

văn phòng và các phòng tăng ... Từ đây, có 3 cầu thang rộng dẫn lên sân thượng phân ngoài và chánh điện phần trong. Góc bên phải sân thượng có gác chuông, treo một Đại Hồng Chung đường kính 1.8 mét do các Phật tử dòng Tào Động ở Nhật Bản tặng năm 1969 để cầu nguyện cho Việt Nam sớm hòa bình. Phần trong chánh điện to rộng cửa cao để lấy ánh sáng, nên cao hơn sân thượng, có tam cấp.

Chánh điện có kiến trúc kiểu chùa cổ miền Bắc với các góc mái uốn cong chồng diêm 2 lớp. Chính giữa nóc Phật điện gắn bánh xe pháp luân, các góc gắn hình đầu

phượng. Phật điện gồm nhà Bái điện thờ Phật Thích Ca (ở giữa), Bồ Tát Văn Thù (bên trái) chủ về chân lý và Bồ Tát Phổ Hiền (bên phải) biểu thị cho trí tuệ. Nhà Bản điện thờ Phật A Di Đà và nhà Địa Tạng đường thờ Địa Tạng Bồ Tát.

Bái điện là nơi thờ Phật nguy nga với không gian rất rộng. Các cột, rui mè và mái ngói đều được đúc bằng bê-tông cốt sắt. Ở 2 phía hàng hiên, mỗi bên đặt một pho tượng Kim Cang bằng đồng khá lớn. Những công trình chạm khắc gỗ gồm bao lam tứ linh, bao lam cửa long và đặc biệt là các phù điêu chạm khắc các ngôi chùa danh tiếng ở trong nước và một số nước Châu Á. Những công trình này đều có giá trị cao về mặt nghệ thuật điêu khắc gỗ.

Tất cả các công trình chính của chùa đến nay vẫn bền chắc và có thêm vài toà bảo tháp mới xây sau này. Riêng cổng tam quan của chùa được di dời do mở rộng đường Công Lý (Nam Kỳ Khởi Nghĩa) hồi năm 2005. Nhà chùa muốn giữ lại hiện trạng nguyên thủy của cổng tam quan nặng 120 tấn này không muốn phá bỏ xây mới. Và cũng trong năm này, kiến trúc sư Nguyễn Bá Lăng mất, thọ 85 tuổi tại Paris.

TN

<https://baotreonline.com>

nội dung phong phú, đa dạng với sự cộng tác của những cây viết tài năng và xuất sắc trên khắp thế giới trong mọi đề tài, mọi lãnh vực...

muốn nhận báo miễn phí mỗi tuần (bản pdf), xin email cho

baotrehaingoai@gmail.com

Đếm cừu tại Times Square

Tác phẩm sắp đặt “Đếm Cừu” của nghệ sĩ Kyu Seok Oh tại Times Square (Quảng trường Thời đại) ở New York, diễn ra vào ngày 2. 3. 2011. Những con cừu được làm thủ công bằng giấy bồi là một phần của cuộc trình diễn nghệ thuật sắp đặt điêu khắc nhỏ, kéo dài cho đến hết ngày 7. 3. 2011.

Đúng như đã cam kết sẽ mang những tác phẩm nghệ thuật đương đại hay nhất tới Quảng trường Thời đại, New York, tổ chức Times Square Alliance phối hợp với Armory Show đã giới thiệu với công chúng một triển lãm đương đại tại đây 5 tác phẩm điêu khắc được cho là có đẳng cấp thế giới về độ kỳ dị và khơi gợi suy tưởng. Các tác giả tham gia gồm Tom Otterness, Niki de Saint Phalle, Grimanesa Amorós, David Kennedy Cutler – và một màn nghệ thuật sắp đặt được đặt ở một vị trí riêng biệt của Kyu Seok Oh.

Trong tác phẩm “Đếm Cừu”, Kyu Seok Oh đã tự tay làm 24 con cừu giấy bằng khung gỗ và giấy bồi, là những vật liệu truyền thống. “Tôi tin rằng dùng những vật liệu này, bấy cừu sẽ sống động, tự nhiên, như một phần của thiên nhiên vậy,” nghệ sĩ nói. Còn vì sao lại là bấy cừu giữa Quảng trường sôi động nhất thế giới này à? Vì nghệ sĩ tin rằng, giữa những ngôi nhà cao tầng, xe cộ, cửa tiệm, những đám đông, bỗng một đám cừu trắng tinh tươm

Đếm CỪU của Kyu Seok Oh tại Broadway Plaza , đường 46 ở Quảng trường Thời đại - NGUỒN NYC

NGUỒN NYC

hiên lành hiện ra, tương phản, sẽ khiến cho mọi người có được một chút thư giãn, nhẹ mắt, đặc biệt nếu chịu khó đếm cho hết 24 con cừu.

Tim Tompkins, chủ tịch của Times Square Alliance nói, “Chúng tôi rất vui được trình bày cuộc triển lãm nghệ thuật công chúng đầu tiên tuyệt vời này. Hằng ngày có hàng trăm ngàn du khách đến Times Square, và chúng tôi không thể nghĩ ra một sân khấu nào hoàn hảo hơn đây để trình bày tài năng vượt trội cũng như óc sáng tạo của những nghệ sĩ hàng đầu. Sáng kiến kết hợp này từ nay sẽ cho phép các gallery tham gia cùng chúng tôi một cơ hội để khám phá những không gian công cộng của New York, giúp các nghệ sĩ của họ vươn được tới lớp khán giả đông đảo hơn (là chỉ trong không gian các gallery).

DH- THEO TIN INTERNET

Tại sao nên khai thuế sớm

BÁO SƠN

Khai thuế là một vấn đề gây nhức đầu. Nếu muốn nhận lại tiền nhiều nhất, tránh bị lừa đảo, và nhận tiền sớm, thì nên khai thuế càng sớm càng tốt. Ngày khai thuế đầu tiên của năm nay là ngày 29/1 và chấm dứt vào ngày 15/4. Dưới đây là một số lý do khiến người ta nên khai thuế sớm.

1. Sớm nhận lại tiền hoàn thuế.

Nếu bạn tin rằng mình sẽ nhận lại tiền hoàn thuế thì nên khai càng sớm càng tốt. Khi IRS còn giữ tiền của bạn, thì bạn chẳng nhận được đồng xu tiền lãi nào. Tiền nhận sớm sẽ giúp giải quyết được nhiều việc, hoặc bỏ vào ngân hàng cũng kiếm chút tiền lãi.

2. Có đủ thời gian chuẩn bị.

Nếu bạn tin rằng mình sẽ không nhận được tiền hoàn thuế, thì càng nên khai thuế sớm để biết mình phải đóng bao nhiêu và có đủ thời gian gom góp tiền nộp thuế. Nên nhớ hạn chót phải trả tiền thiếu thuế là 15/4/2024.

3. Giảm nguy cơ bị lừa đảo và bị mất thông tin cá nhân.

Lừa đảo thuế hàng năm gây thiệt hại hàng tỉ đô la. Có rất nhiều kẻ gian ăn cắp thông tin cá nhân và khai thuế lấy tiền của người khác. Việc khai thuế sớm giúp bạn tránh tình trạng này.

4. Tìm phần mềm thích hợp.

Hiện nay có nhiều phần mềm dùng cho khai thuế. Bạn có thể thử những phần mềm này để xem mình phải đóng thuế hay nhận lại bao nhiêu. Từ đó chọn ra phần mềm nào mình thấy phù hợp với bản thân, hoặc phải tìm một chuyên viên khai thuế.

5. Xác định xem mình cần thuê người khai thuế không.

Khai thuế sớm cũng có lợi khác là nếu bạn thấy có nhiều vấn đề mình không giải quyết được hay không biết khai cách nào, thì bạn có đủ thời gian để tìm người khai

thuế đáng tin cậy. Có một số địa điểm giúp đỡ miễn phí trong việc khai thuế như IRS Tax Assistance Centers, Volunteer Income Tax Assistance, Tax Counseling for the Elderly, AARP Foundation Tax-Aide ...

6. Giảm căng thẳng.

Những vấn đề phức tạp trong bảng khai thuế gây căng thẳng và lo lắng, ngay cả khi sử dụng phần mềm tốt nhất. Nếu khai thuế sớm, bạn sẽ có nhiều thời gian hơn, có thể tạm dừng một vài ngày hay một tuần rồi làm tiếp tục với đầu óc sáng sủa hơn.

7. Tiết kiệm tiền mua phần mềm.

Càng gần ngày hết hạn khai thuế, tiền thuê phần mềm khai thuế càng lên cao. Những công ty cung cấp phần mềm như TurboTax, H&R Block, TaxSlayer thường giảm giá thuê phần mềm vào đầu mùa khai thuế, sau đó sẽ tăng dần.

DALLAS Sự Kiện

COLLIN COUNTY HOME & GARDEN SHOW

23/2 tới 25/2. Trưng bày các vật liệu cần thiết để tân trang nhà cửa và sân vườn, các món sử dụng cho nhà bếp, phòng tắm, sàn nhà

Địa điểm: Credit Union of Texas Event Center, 200 E Stacy Rd, Allen TX 75002. Điện thoại 210-408-0998. **Giá vé:** miễn phí.

DALLAS BLOOMS:

24/2 tới 26/2. Trưng bày hoa xuân với trên 500,000 hoa đủ loại. Khu vui chơi cho trẻ em và gia đình, picnic, sở thú nhỏ, kể chuyện, trình diễn nhạc

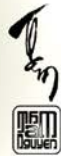
Địa điểm: The Dallas Arboretum and Botanical Garden, 8525 Garland Rd, Dallas TX 75218. Điện thoại: 214-515-6615. **Giá vé:** \$13-\$22.

THE CITY OF CARROLLTON PRESENTS TEXFEST

2/3. TexFest là lễ hội mừng ngày Độc Lập của tiểu bang Texas với nhiều sinh hoạt: trình diễn nhạc, beer, thức ăn, nhiều trò chơi truyền thống, làm thủ công, đồ chơi...

Địa điểm: Historic Downtown Carrollton, 1100 Elm St, Carrollton TX 75006. Điện thoại 972-466-3000. **Giá vé:** miễn phí.

Bài học đầu đời

ĐÀO DUY HÒA
LEWISHAM, NSW

Đầu thập niên 1980, khi Ba Mẹ dời nhà về phía bên kia thành phố, tôi mất tất cả bạn bè thời thơ ấu, phải trải qua một thời gian dài thui thủi một mình và cảm thấy bất an như mọi thanh thiếu niên khác ở các thành phố lớn. Nhiều tháng trời trôi qua, tôi sống trong buồn thảm và tẻ nhạt, cho đến khi Ba tôi tìm cho tôi một việc làm tại siêu thị ở Dallas. Nhiệm vụ của tôi là xếp các gói hàng khách mua vào túi giấy. Thật tình

mà nói, tôi chán ngắt với công việc này.

Thế rồi vào một ngày hè nóng như thiêu đốt, khi mang những túi hàng ra bãi đậu xe cho khách, ánh mắt của tôi bất chợt nhìn sang cửa hàng nhìn sang cửa hàng mua bán giấy nằm bên kia đường. Cửa hàng toát lên sự tươi mát và sạch sẽ với dãy tủ kính đầy ắp những đôi giày mới toanh được sắp xếp thật điệu nghệ và những tấm sáo che nắng ... Tôi tự nhủ làm việc trong cửa hàng có máy lạnh đó hẳn là mát mẻ và thoải mái lắm, và quyết định

tìm cơ hội thử nghiệm.

Vài ngày sau, bảnh bao trong bộ đồ đẹp nhất thời ấy, tôi thu hết can đảm để đẩy cánh cửa của cửa hàng giấy và bước vào. Một người đàn ông cao, ốm, mái tóc hoa râm, chào đón tôi với nụ cười tươi trên môi. Ông mang đôi mắt kính gọng màu bạc, mặc bộ y phục lịch sự xanh nước biển, chiếc cà vạt trang nhã và đôi giày bóng loáng, trông đẹp không chê vào đâu được.

Ông lên tiếng hỏi tôi: “Cháu định đến tìm việc làm đây à?” “Thưa bác,

đúng vậy ạ” tôi lễ phép đáp lại, lòng tự hỏi tại sao bác ấy lại biết ý định của tôi. Rồi bác nói tiếp: “Thấy cháu không nhìn vào tủ giày, bác thử đọc suy nghĩ của cháu và đoán rằng cháu muốn tìm việc làm. Bác tên là John Hill, chủ kiêm quản lý của hàng. Hiện tại, cửa hàng đang cần tuyển một nhân viên bán hàng. Cháu có thích giao tiếp với khách hàng không?”

Câu hỏi của bác Hill khiến tôi giật mình. Tôi có thể đếm trên đầu ngón tay số bạn tôi mới quen từ khi dọn đến chỗ ở mới. Nhìn vào đôi mắt bác, tôi đáp không mấy tự tin: “Dạ ... cháu nghĩ là cháu thích.” Đặt tay lên vai tôi, bác nói: “Đó chưa phải là câu trả lời thích đáng. Nghệ thuật bán hàng bao hàm 50% làm cho khách hàng cảm thấy dễ chịu, thoải mái. Nếu họ nhận thấy người bán không quan tâm đến khách hàng thì họ sẽ phản ứng bất lợi đó. Họ sẽ bỏ đi mà không mua món hàng nào. Nếu cháu tiếp đón họ mà đầu óc cháu ở tận đâu đâu, họ sẽ quay gót rời khỏi cửa hàng trước khi cháu kịp nhận ra điều đó!”

Kinh nghiệm bán hàng trên thoát ra từ miệng bác một cách tự nhiên như dòng suối róc rách chảy. Điều này khiến tôi tin rằng tôi có thể học hỏi rất nhiều từ bác, một người dường như quan

tâm và thương yêu tất cả mọi người.

Tôi không rõ vì lý do gì mà bác Hill tuyển tôi vào làm ngay buổi chiều hôm đó. Ngày làm việc đầu tiên, tôi nghe bác giảng giải thật chu đáo những việc cần làm và những điều nên tránh. Đưa tay chỉ về hướng vại của hàng giày khác cùng nằm trên đại lộ náo nhiệt, bác Hill nói: “Cửa hàng của bác hoạt động không giống các cửa hàng khác. Khách hàng đã cất công đến với cửa hàng, trách nhiệm của chúng ta phải “bù đắp” cho họ một thứ gì đó. Cháu có thể làm điều đó không?”

Một lần nữa tôi lại bị bất ngờ. Tôi hỏi ngược lại bác: “Và nếu chúng ta không đáp ứng điều mà khách mong muốn?” Qua nét mặt của bác, tôi có cảm giác như mình là kẻ phạm thượng khi đặt ra câu hỏi ‘phản công’. Không một chút do dự, bác đáp: “Đừng bao giờ nói với khách điều đó! Hãy tỏ rõ cho họ biết cháu có thể giới thiệu, đề xuất những gì.” “Nhưng nếu ...”, tôi chưa dứt hết câu thì bác ngắt lời: “Tất nhiên chúng ta không thể luôn ban tặng cho khách. Nhưng cháu có thể đề xuất điều gì đó có lợi cho họ. Còn chấp nhận hay không là quyền của họ. Nếu đứng trước mặt họ mà mình không thể đề xuất vại lựa chọn, họ sẽ tìm nơi

khác thôi.” Tôi luôn cảm nhận, trong ánh mắt của bác, có điều gì đó mẫn cảm, thôi thúc tính tò mò muốn khám phá.

Rồi bác đưa tôi đi xem một vòng cửa hàng. Bác giải thích cách thức trả tiền lương: tiền lương được trả theo giờ, cùng với tỷ lệ phần trăm trên doanh số bán giày. Ngoài ra người bán hàng còn được hưởng hoa hồng về dịch vụ đánh bóng giày và bán phụ kiện. Tiếp đón tôi như một khách hàng mới, bác thân mật siết chặt tay tôi: “Xin chào mừng đến cửa hàng giày của chúng tôi.”

Bác Hill đưa tôi đến bên cái ghế rồi ấn nhẹ tôi ngồi lên, và trước khi tôi kịp phản ứng, bác tháo đôi giày tôi ra, rồi bảo: “Cháu đứng lên mặt tấm gỗ này đi.” Sau đó bác đo kích thước hai chân tôi. Khi ngồi trở lại trên ghế, tôi hỏi: “Thế bác không hỏi cháu yêu cầu gì sao?”. Bác Hill đáp: “Có chứ, ngay bây giờ đây, khi bác đã có đủ số đo của cháu. Hãy nhìn xem, hiện cháu đang thoải mái ngồi trên ghế nệm êm ái, chân không mang giày. Cháu sẽ không thể ra đi với đôi chân trần. Chính lúc này đây, bác hỏi cháu thích loại giày nào.” Tôi nói: “Tại sao bác không hỏi cỡ giày của cháu?” Bác đưa ngón tay trở ra dấu và đáp: “Đừng bao giờ hỏi cỡ giày của khách! Điều nhất thiết

phải làm là đo kích cỡ chân của khách vì điều đó thể hiện chúng ta biết cách làm việc và khiến cho khách hàng tin nhiệm hơn.”

Lòng tin, sự tin nhiệm. Đây thật sự không phải là điểm mạnh của tôi. Nhưng hiển nhiên bác Hill đang thể hiện vai trò người bán hàng, và tôi đang học cách bác biểu lộ sự tự tin và tạo sự tin nhiệm nơi khách. Nhiều ngày trôi qua, và mỗi khi có mặt ở cửa hàng, tôi không rời bác dù chỉ một bước. Tôi nhìn và học ở bác cách làm vui lòng những vị khách cau có và khó tính nhất bằng nghệ thuật nói chuyện bông đùa thật duyên dáng.

Một ngày kia, tôi quan sát bác chăm sóc 2 phụ nữ đến mua giày. Bác Hill không chỉ mang ra những đôi giày khách yêu cầu, mà cả nhiều đôi khác nữa. Trong khi 2 vị khách nữ thử giày, bác Hill nhìn vào tấm kính to và nói: “Quý bà có thấy nó vừa vặn và đẹp như thế nào không?”

Rồi bác Hill sắp các đôi giày còn lại thành hình bán nguyệt trước mặt khách và đặt kế bên mỗi đôi một túi đựng giày bằng giấy. Ai biết được 2 vị khách kia muốn gì khi họ bước chân vào cửa hàng? Nhưng khi họ rời cửa hàng, mỗi người cầm trong tay nhiều đôi giày trong 2 túi giấy to... với nụ cười hài lòng nở

trên môi.

Quay sang tôi, Bác Hill nói: “Nếu cháu chỉ bán được cho khách món hàng họ muốn có nghĩa là cháu không bán được gì cả. Hãy mang ra cho khách những gì họ muốn, giới thiệu thêm với họ những sản phẩm đi kèm và các mặt hàng đặc sắc khác. Điều này vừa tốt cho cửa hàng, vừa tăng thêm hoa hồng và tín nhiệm cho cháu. Bán được hàng tự khắc sẽ tạo sự tự tin nơi cháu. Và một khi đã có sự tự tin, cháu sẽ giữ và mang nó theo suốt đời. Số cơ hội cháu vận dụng sự tự tin nhiều đến độ cháu không thể tưởng tượng nổi, bởi điều mà cháu làm được trong đời một phần là từ bán hàng mà ra.”

Chẳng bao lâu sau, đến lượt tôi phục vụ khách hàng đầu tiên. Khởi phải nói tôi đã hồi hộp như thế nào. Tuy nhiên sự hỗ trợ và tư vấn nhiệt tình của bác Hill đã giúp tôi phần nào vững tâm. Bác Hill nói: “Cháu hãy đối xử với khách theo cách mà cháu muốn người khác đối xử với cháu.”

Tôi mời bà khách và con gái của bà ngồi ghế, lấy số đo đôi chân họ và giới thiệu nhiều đôi giày da lộn. Rồi tôi đề nghị tiếp một sản phẩm không thấm nước và một bàn chải cước để bảo trì da. Thật bất ngờ là bà khách đã mua tất cả.

Cho đến bây giờ, tôi vẫn không biết bác Hill hay tôi là người vui sướng nhất trong lần bán hàng đầu tiên này.

Cùng với thời gian, tôi trở thành người bán hàng thành thạo mà phần lớn là nhờ học theo gương của bác Hill. Không có ngày nào mà tôi không học được một vài nghệ thuật bán hàng mới mẻ từ bác.

Nhiều tháng, rồi nhiều năm trôi qua, trong mắt tôi, bác Hill đã thật sự trở thành người bác chứ không phải là ông chủ hay người quản lý. Những lời khuyên của bác đều có liên quan đến một hình thái nào đó trong cuộc sống của tôi, trong định hướng nghề nghiệp và cả đời sống tình cảm và tinh thần của tôi. Một hôm, khi chỉ có 2 người ở cửa hàng, tôi nói với bác: “Cháu mong muốn Ba Mẹ cháu cũng giống như bác.” Bác nhìn tôi với ánh mắt dò hỏi hiện ra sau đôi kính. Bác đã nhiều lần gặp Ba Mẹ tôi, những người mà bác rất quý mến. Bác hỏi: “Tại sao?” Tôi đáp: “Với bác, cháu có thể nói đủ thứ chuyện mà bác không hề phật ý hay hờn giận. Với Ba Mẹ cháu thì không thể.”

Nhìn sang nơi khác hồi lâu, bác hướng ánh mắt vào mắt tôi rồi nói: “Thật là khó để có thể cùng lúc đóng cả 2 vai trò vừa là cha mẹ, vừa là bạn bè. Cho nên cháu

đừng quá nghiêm khắc với Ba Mẹ, những người mà bác đánh giá là rất tuyệt vời.”

Bác Hill nói rất đúng. Dưới sự giám hộ của bác, tôi đã học hỏi được rất nhiều điều, nhưng ngược lại, tôi không thừa hưởng được gì nhiều từ Ba Mẹ tôi. Nếu tôi hành động như một người trưởng thành, có lẽ Ba Mẹ tôi cũng sẽ xử sự với tôi theo cách đó. Vài ngày sau, tôi tự nguyện ở nhà với em gái tôi để cho Ba Mẹ ra ngoài, và tôi sẽ không bao giờ quên vẻ hài lòng biểu hiện trên gương mặt của Ba Mẹ tôi vào lúc đó.

Tôi tiếp tục làm việc tại cửa hàng của bác Hill cho đến năm tôi vào đại học. Chưa bao giờ tôi nghĩ đến rồi có ngày tôi phải từ giã cửa hàng... cho đến giây phút tôi phải nói lời từ biệt. Hôm ấy khi mọi người đã ra về, tôi đến gần bác Hill, cổ họng co thắt lại: “Bác đã dạy cháu không biết bao nhiêu điều tốt đẹp mà kể cho hết. Cháu sẽ mãi mãi nhớ đến bác và cũng không bao giờ quên ơn bác.” Gương mặt bỗng ửng đỏ và đôi mắt rưng rưng, cảm động, bác Hill đáp: “Bác có làm gì đâu. Tất cả là do cháu đã cố gắng và phấn đấu đó chớ.” Tôi đáp lại: “Nhưng chính bác là người đã dạy dỗ cháu cơ mà.” Bác Hill khiêm tốn: “Ở vai trò của bác, bất cứ ai cũng sẽ làm như thế,

như Ba Mẹ cháu, thấy cô cháu, mục sư của cháu. Đơn giản là cháu đã chịu khó lắng nghe. Sau đó mọi việc đều bắt đầu từ cháu.”

Tôi suy nghĩ hồi lâu điều mà bác vừa nói. Từ ngày tôi vào làm việc tại cửa hàng giày của bác, tôi đã tham gia đóng vở kịch của lớp cuối cấp và nhiều hoạt động của tuổi trẻ. Nhờ đó, tôi có thêm rất nhiều bạn mới.

Bạn hãy tự tin lên. Điều này sẽ là nguồn cảm hứng cho những người chung quanh tự tin theo. Đừng nói mà hãy thể hiện. Bạn hãy cư xử với mọi người theo cách bạn muốn mọi người cư xử với bạn. Hãy luôn ban tặng hơn cả những gì mọi người mong muốn.

Từ đó, các nguyên tắc được tôi áp dụng triệt để trong mọi mặt của cuộc sống, từ việc làm, gia đình và xã hội.

Khi dạy tôi nghệ thuật bán giày, bác Hill đã truyền đạt cho tôi một điều rất quan trọng, đó là bí quyết của cuộc sống. Chúng ta không thể luôn có thứ mà mọi người cần, nhưng chúng ta luôn có vài món dự trữ. Nếu chúng ta không có một đôi giày khác hay một hộp xi đánh giày, thì ít ra chúng ta cũng có tấm lòng thể hiện qua sự ân cần và cách chăm sóc khách nhiệt tình.

ĐDH

Nhà văn Nguyễn
Nhật Ánh và bộ sách
Kính Vạn Hoa.

Độc

Kính Vạn Hoa của Nguyễn Nhật Ánh

NGUYỄN HOÀNG QUÝ
Bài và hình
VIỆT NAM

Tôi biết đến nhà văn Nguyễn Nhật Ánh khi các con tôi đang học Trung học, vào khoảng đầu thập niên 90 thế kỷ trước, nay cũng đã trên 30 năm. Tôi cũng đọc một số câu trả lời của nhà văn cho độc giả nhỏ tuổi trên báo dưới tên “Anh Bò Câu”. Dấu ấn ban đầu rất tốt đẹp! Ở anh, có sự từng trải của người anh, có sự nghiêm túc của người thầy và có sự dí dỏm của một người bạn lớn. Tiếc là những

năm đó, tôi không có điều kiện và thì giờ để đọc dù con tôi mua về “*Bàn có 5 chỗ ngồi*”, “*Bồ câu không đưa thư*”. Tôi chỉ đọc “*Cho xin một vé về tuổi thơ*” và sau này, đọc “*Tôi thấy hoa vàng trên cỏ xanh*” sau khi coi phim cùng tựa đề và rất thích phim này.

Trước 1975, sách báo và truyện dành cho tuổi thơ không ít. Đó là “*Tuổi Hoa*”, nơi ươm mầm cho nhiều tài năng trẻ, là “*Tuổi Ngọc*” với những truyện ngắn của các cây bút thời danh, với những

bút tranh minh họa của những họa sĩ nổi tiếng mà lòng yêu trẻ con và tuổi mới lớn như một thứ nhiệt huyết luôn chảy trong người họ. Ngày ấy có nhà văn Nhật Tiến với “*Chim hót trong lồng*”, “*Tay ngọc*”, có Duyên Anh với “*Thằng Vũ*”, “*Thằng Côn*”, “*Con Thúy*”, “*Bồn lửa*”, “*Đại dương trong lòng con ốc nhỏ*”... những tiểu thuyết luôn làm mình mê mẩn, luôn làm mình xao xuyến. Sau nữa, phải kể đến Đinh Tiến Luyện với “*Một loài chim*

bé nhỏ”, “Anh Chi yêu dẫu” rồi Nguyễn Thanh Trinh với “Ví dụ ta yêu nhau”. Bụi thời gian đã phủ một lớp dày trên ký ức vì đã quá xa từ những ngày ấy để rồi tôi không nhớ hết tên các đầu sách đã đọc và nội dung cốt truyện. Chỉ biết rằng, ở “lúa tuổi ô mai”, những người thích đọc, đều mê mẩn những nhân vật của những cây bút nói trên. Riêng tôi, thấy vùng quê Thái Bình của Duyên Anh quá đối dễ thương và hiền hòa có những đứa trẻ vui đùa hồn nhiên, đá banh làm bằng lá chuối trên ruộng vừa cắt lúa, kể cả dùng sự kiện lịch sử chống ngoại xâm của dân tộc vào trò chơi của chúng. Tôi nhớ cả Đan viện Châu Sơn ở Finom trên đường từ Đơn Dương về Tùng Nghĩa Đà Lạt mà mỗi lần đi xe đò ngang qua, tôi đều nhìn vào để trí tưởng tượng của mình đi theo Anh Chi của Đinh Tiến Luyện. Những nội dung trong tạp chí Tuổi Ngọc ngày ấy cũng luôn là đề tài đàm đạo của nhóm bạn bè chúng tôi mỗi khi gặp nhau, khi thì tranh bìa, khi thì một bài thơ hay truyện ngắn.

Ấy vậy mà, sau 1975 dù thường xuyên theo dõi sách báo và tạp chí nhưng tôi vẫn không thấy một tác giả nào viết cho tuổi thơ hoặc nếu có, cũng không đánh động gì lên tâm tư tình cảm

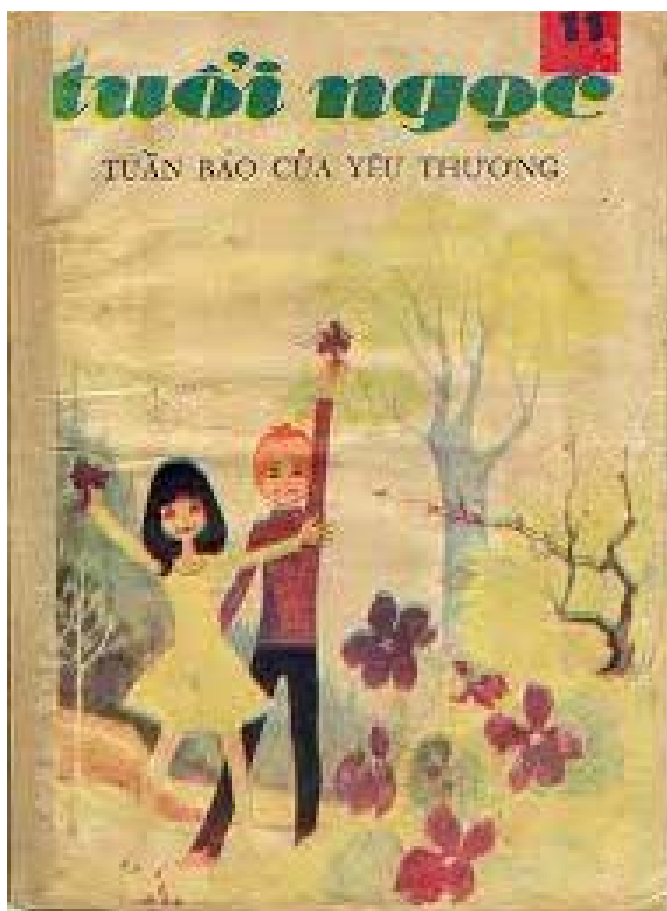
của thế hệ trẻ, trừ một người: nhà văn Nguyễn Nhật Ánh với số lượng tác phẩm đồ sộ từ một sức viết – có thể nói là – phi thường về thể loại và đề tài so với thế hệ đàn anh đi trước. Không có sự khen chê ở đây về những tác giả của 2 thời kỳ này, nó sẽ không hợp lý vì hoàn cảnh xã hội, tâm tư nhà văn khi cầm bút trên đó những tác phẩm ra đời hoàn toàn khác nhau vì một bên là thời chiến, bên còn lại là thời bình.

Có một thời gian dài rảnh rỗi nên khi anh con trai mua về cho các cháu bộ sách 18 quyển

Kính Vạn Hoa, tôi cho là cơ hội của mình. Và đọc, say sưa, rồi bị cuốn theo những tình tiết của cốt truyện, những tình cảm của nhân vật nên có ngày xong một quyển. Bộ Kính Vạn Hoa gần 6,000 trang sách, số chính xác là 5,966 trang là bộ truyện 54 tập. Từ 1995-2002 viết 45 tập và 9 tập viết sau. Chưa có nhà văn nào nhận được nhiều giải thưởng như Nguyễn Nhật Ánh và chưa có tác giả nào có đến 10 truyện/bộ truyện được chuyển thể thành phim và 2 truyện chuyển thể thành kịch, như anh.

Mỗi một trong 18 tập Kính Vạn Hoa của NXB Kim Đồng tôi đang có, trung bình 330 trang, ít nhất là tập 11 có 318 trang và nhiều nhất là tập 16 có 374 trang. Điều thú vị là mỗi tập đều có 3 truyện dài, mỗi truyện đều trên dưới 120 trang. Càng thú vị hơn khi ở bìa 4 của mỗi tập đều có in nhận định của những nhà văn, nhà thơ, chức sắc nổi tiếng trong làng văn chương về Nguyễn Nhật Ánh. Tôi cho rằng, chỉ riêng việc khuôn phép số trang, số từ và 10 chương cho mỗi truyện cũng đã thể hiện tài nghệ của tác giả. Những ai đã từng cầm bút hoặc gõ bàn phím cho việc viết lách chắc sẽ đồng ý với tôi về nhận định này.

Như bất cứ một nhà văn nào khác, Nguyễn Nhật Ánh xây dựng nhân vật của mình theo 2 tuyến: thiện/ác, chính/tà và những nhân vật trung dung như Đào Cốc Lục Tiên trong Tiểu ngọc giang hồ của Kim Dung. Tính cách của các nhân vật thể hiện nhất quán suốt từ tập đầu đến tập cuối dù theo thời gian, qua mỗi năm có khác hơn nhưng vẫn là “Đánh chết cái nét không chừa”. Danh môn chính phái có Quý Ròm, Tiểu Long, Hạnh, vai phụ có các em Thoại ở Vũng Tàu và Lượm ở quê. Bàn môn tả đạo là “Băng tứ quạ” gồm

Bìa tạp chí Tuổi Ngọc trước 1975.

Lâm, Quốc Ân, Quới Lương và Hải Quấn. Sếp băng này là Lâm với biệt tài làm thơ cà khịa và trào phúng nhanh như chớp. Ngoài ra, còn rất nhiều nhân vật có tính cách đặc biệt như Văn Châu, Quỳnh Như, Quỳnh Dao, 2 anh em con nhà nghèo trên bờ kênh Tàu Hủ và một số nhân vật nữ sau này trở thành mục tiêu cho những rung động đầu đời của Tần ghẻ, của Lâm, của Cung và của Hải Quấn ... Tính thuyết phục trong trang văn của Nguyễn Nhật Ánh đến từ việc những sự kiện rất gần gũi với lứa tuổi học trò mà không hề hư cấu hay cường điệu. Nhà thơ Lê Minh Quốc kể (trong Tạp chí Thế giới mới 169, 1995) rằng, để chuẩn bị cho việc viết Kính Vạn Hoa, tác giả đã mua đủ sách giáo khoa từ lớp 1 đến lớp 12 và những loại sách liên quan từng môn học, thậm chí khi viết về nhân vật Quý Ròm làm ảo thuật, anh đã nhờ một kỹ sư hóa học coi lại mức độ chính xác của các phản ứng hóa học. Nhờ vậy, 4 tập đầu của Kính Vạn Hoa lập kỷ lục trong xuất bản: 100,000 bản (bìa 4 tập 7).

Các nhân vật của Nguyễn Nhật Ánh, dù chính diện hay phản diện đều rất đời thường với đầy đủ hỷ, nộ, ái, ố, tham lam, ích kỷ, điếm đạm, nóng vội,

mã thượng ... nhưng dù thế nào thì vào không gian văn chương của Ánh một thời gian đều là những chú ngựa bất kham được thuần hóa, trở thành người tốt, trở thành dễ thương. Đó là không gian của lớp 8A4, 9A4, 10A9 với nhiệt tình của thầy cô giáo, ban cán sự lớp, sự giúp đỡ lẫn nhau giữa các thành viên không dễ mấy ai tạo dựng được. Không thể không nhắc đến một Hạnh lớp phó học tập được thầy cô và bạn bè coi là cuốn từ điển sống (có thói quen trước khi lên tiếng là đẩy kính cao lên khỏi sống mũi), không thể không nhắc đến Tiểu Long được Quý Ròm gọi là thằng mập nhưng luôn ý thức về những hạn chế của mình và luôn có câu đầu môi “Ăn miếng bánh, uống miếng nước rồi hãy thương lượng”. Nhân vật nữ của nhà văn cũng có nhiều em con nhà giàu, gia đình trung lưu trí thức, nề nếp nhưng điều tuyệt vời là họ, đều không hề “chảnh”, một thói xấu phổ biến trong xã hội. Đó cũng là không gian của những tranh chấp hơn thua khi 2 sếp băng Quý ròm và Lâm làm thơ diễn tả các công thức khoa học tự nhiên hay mẹo nhớ văn phạm tiếng Anh. Tôi cho rằng, nếu chỉ làm giáo viên dạy Văn trong 2 năm học (1983-85) ở trường PTCS Bình Tây, quận 6, không ai có đủ chất liệu

cho một bộ sách dài hơi như Kính Vạn Hoa mà phải là một sự quan sát, thâm nhập thực tế, đọc nhiều các sách báo viết về giáo dục và trên hết, lòng yêu trẻ luôn luôn cháy trong tim mới ... may ra!

Hơn 50 truyện dài trong Kính Vạn Hoa có chuyện ma, chuyện phiêu lưu, chuyện đánh nhau kiểu băng đảng giang hồ, chuyện bóng đá và chuyện tình nhưng có lẽ chuyện tình của các cậu bé cô bé lớp 9, lớp 10 được nhà văn dẫn dắt rất hấp dẫn và dễ thương. Đó là thứ tình yêu e ấp, trong sáng, đầy vụng dại, khờ khạo nhưng không thiếu sự hy sinh cho người còn lại, không thiếu những mẫu đối thoại rất trẻ con và thành thật. Riêng chuyện bóng đá thì chắc là sở trường của nhà văn nên mỗi khi đề tài này chèn vào các câu chuyện thì tính hấp dẫn rất cao. Hấp dẫn vì tác giả cho nhân vật mình ca ngợi một danh thủ bóng đá quốc tế, hấp dẫn còn vì tác giả tường thuật các trận bóng giao hữu trong trường hay trong khu phố, đôi lúc hay hơn cả những nhà tường thuật chuyên nghiệp! Ngoài nội dung học tập chính khóa, chương trình ngoại khóa được tác giả lồng vào các cuộc thi tái hiện sự kiện và nhân vật lịch sử giữa các 'tổ' học tập trong lớp. Tôi cho rằng đây cũng

là chủ trương giảng dạy kiến thức lịch sử một cách nhẹ nhàng cho độc giả nhí. Họ chỉ theo dõi các tình tiết say sưa để rồi sự kiện lịch sử, lòng yêu nước len lỏi vào hồn một lúc nào đó, nhẹ nhàng.

Viết về Kính Vạn Hoa và Nguyễn Nhật Ánh có thể còn nhiều điều nhưng tôi chỉ ghi lại một số nhận định ban đầu khi đọc xong bộ sách đình đám này. Điều đáng ghi nhận nhất là thầy giáo – nhà văn Nguyễn Nhật Ánh đã dạy những độc giả của mình – qua trang văn của thầy – làm người chân chính, biết yêu thương, biết đóng góp cho tập thể, cho xã hội, biết tự sửa mình để xã hội ngày càng tốt hơn. Sẽ không quá để nói rằng, những trang văn trong Kính Vạn Hoa có giá trị vượt xa những lời hiệu triệu trên sách báo, lời dạy trong sách giáo khoa kể cả lời kêu gọi trong “*Thư gửi toàn ngành giáo dục nhân ngày khai giảng năm học*”. Mai này, trong sách giáo khoa môn Văn học bậc trung học, tên tuổi nhà văn có thể được đưa vào nhưng đó là chuyện của các nhà nghiên cứu, các nhà chuyên môn của Bộ Giáo dục. Phần tôi, một độc giả cao tuổi, xin gửi đến người anh em đồng hương lời cảm ơn kèm theo một chút tự hào.

NHQ

SÀI GÒN 03.9.2023

THIÊN HƯƠNG

Khi nghĩ đến việc trang trí tường, chúng ta đều ngay lập tức nghĩ đến tranh ảnh, áp phích đóng khung. Tuy nhiên, có rất nhiều ý tưởng trang trí tường khác vượt xa những lựa chọn thông thường kể trên.

■ **Các đồ vật điêu khắc.**

Các đồ vật điêu khắc, đặc biệt là khi được treo với nhiều kích cỡ khác nhau và nằm rải rác dọc theo chiều dài của bức tường, sẽ khiến căn nhà của bạn có cảm giác như một phần của một tác phẩm sắp đặt trong bảo tàng.

NGUỒN: AMAZON.

Trang trí tường

■ **Những chiếc nón.** Nếu bạn có một bộ sưu tập những chiếc nón, thay vì trữ chúng trong tủ quần áo, hãy treo chúng lên tường. Một giải pháp mang lại lợi ích kép: bạn sẽ dư ra không gian lưu trữ quý giá và làm đẹp cho bức tường theo phong cách riêng.

NGUỒN TLC INTERIORS.

■ **Những chiếc lá tự nhiên.** Gắn những chiếc lá lên tường là cách đem thiên nhiên vào không gian indoor của bạn. Có thể chọn loại lá có kích thước lớn như lá cọ, dừa; lá có kích thước nhỏ như lá sồi, phong ... để trang trí theo cách này. NGUỒN: PINTEREST.

■ **Những chiếc giỏ tre đan** với nhiều kích cỡ, kiểu mẫu khác nhau cũng có thể trở thành món trang trí đẹp mắt cho căn nhà của bạn. Mẫu này rất phù hợp với gia chủ yêu thích sự đơn giản từ vật liệu tự nhiên, thân thiện với môi trường. NGUỒN: OF HOUSES AND TREES.

■ **Mix các phụ kiện theo sở thích.** Bạn cũng có thể treo các phụ kiện như vòng hoa, giỏ và nón để trang trí cho tường nhà. Đặc biệt vòng hoa (wreath) có thể được tạo kiểu quanh năm và thêm màu sắc cũng như họa tiết ngay lập tức cho bất kỳ bức tường nào. Chọn chất liệu tự nhiên (như cành, lá, hoa khô) hay nhân tạo theo ý thích của bạn. NGUỒN: SARAH JANE CHRISTY.

■ **Dùng các món đồ thủ công DIY.** Tận dụng giấy dán tường, giấy màu để tạo ra những bông hoa với nhiều kích thước. Tạo một bức tranh hay làm một vài món thủ công tùy vào sở thích. Đôi khi chỉ đơn giản có vậy cũng đủ để làm đẹp cho không gian của bạn. NGUỒN: COUNTRY LIVING MAGAZINE.

Kính mắt trang bị trí tuệ nhân tạo

Ý tưởng nâng cao kính đeo mắt thành kính thông minh không phải là vấn đề mới có và nhiều công ty đã từng chế tạo như Google, Lenovo, Meta, Bose ... Nhưng loại kính mới do Brilliant Labs mới sáng chế có tên là Frames còn tiến xa hơn với loại kính đa trí tuệ nhân tạo (multiple AI).

Kính có thể giúp người mang xác định thông tin về một chai rượu muốn mua, một building đang xây dựng, hay tính chất dinh dưỡng của một thực phẩm hoặc ngay cả thông dịch nhiều ngôn ngữ. Những thông tin được thể hiện trên một màn hình rất nhỏ trên gọng kính và sẽ chiếu rọi thẳng vào mắt để người sử dụng đọc. Kính còn áp dụng kỹ thuật thực tế gia tăng (augmented reality) để kết hợp hình ảnh thực tế với hình ảnh giả tưởng.

Kính này được kết nối với điện thoại qua phần mềm ứng dụng Noa. Người sử dụng chỉ cần gõ nhẹ lên gọng kính để thay đổi từ hệ thống trí tuệ nhân tạo này sang trí tuệ nhân tạo khác (Open AI, Whisper, Perplexity). Kính chỉ nặng 40 gam và mọi người đều có thể sử dụng, kể cả bị cận hay viễn thị.

Người mua phải đặt hàng trước với giá \$349. Các dịch vụ trí tuệ thông minh hoàn toàn miễn phí nhưng có mức hạn chế mỗi ngày. Muốn sử dụng dịch vụ không hạn chế, phải đóng lệ phí hàng tháng.

Mắt kính hình xoắn ốc

Thủy tinh thể trong tròng mắt có nhiệm vụ hội tụ ánh sáng vào võng mạc để tạo ra hình ảnh mà chúng ta thấy. Do di truyền, tuổi già, hay bệnh mắt, điểm hội tụ trên võng mạc có thể thay đổi, vì vậy cần phải mang kính. Kính hiện nay giúp nhìn rõ ở một khoảng cách nào đó, nhưng nhìn không rõ ở khoảng cách khác. Mới đây, các nhà khoa học ở Pháp đã sáng chế một loại kính hình xoắn ốc tạo ra 3 điểm hội tụ khác nhau. Loại kính này giúp nhìn rõ ở mọi khoảng cách và trong nhiều điều kiện ánh sáng khác nhau. Kính có hình dạng như một vòng xoáy và ánh sáng sẽ xoay tròn khi đi qua nó. Số tầng của vòng xoáy có thể thay đổi tùy theo ý muốn trong lúc làm ra kính, và nhờ đó điều chỉnh phẩm chất của tròng kính.

Qua thử nghiệm, người sử dụng thấy hình ảnh, chữ số không được sắc nét nhưng lại có thể nhìn rõ ở mọi khoảng cách thay vì chỉ nhìn rõ ở một khoảng cách nhất định của kính hiện nay.

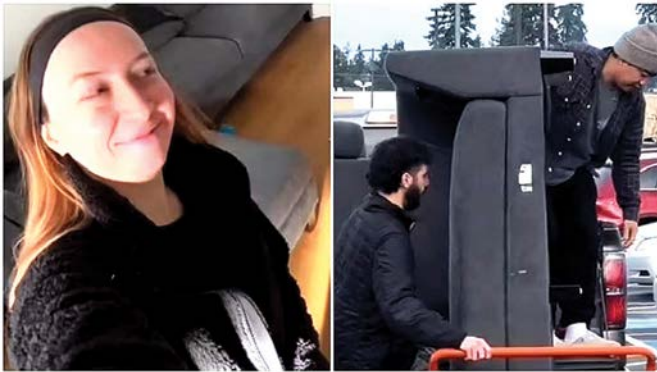
Kính còn đang được tiếp tục cải tiến để cho hình ảnh rõ hơn và có thể được chế tạo dưới dạng kính sát tròng (contact lens).

NIL OHY NĒLŪHO NHŪNG CỐ THẬT!

Trả hết cho người

Sau khoảng hai năm rưỡi, Jackie Nguyễn tại Seattle (bất thần) nhận ra mình không thích màu ghế sa-lông mà cô đã mua tại Costco nên đã mang trả lại, theo lời Jackie khoe trên TikTok sau khi được Costco đồng ý trả lại tiền cho cô, dù cô cũng không còn biên lai. Đúng là sung sướng và chỉ có ở nước Mỹ chứ thử mang trả (hết cho người) hay cho tiệm nơi khác kiểu này dám có chuyện lắm.

Nhầm

Jason Brzuszkiewicz tại Florida lái chiếc xe truck của mình vào khu vực bãi biển công cộng cấm xe vào và lái thẳng xuống biển, Khi cảnh sát được gọi đến thì Jason cho biết anh chỉ thử xem xe tải có "lướt sóng" được không và nhầm là mình đang ở bên ... Anh nên được phép lái xe vào bãi biển. Vậy mà Jason chỉ bị phạt vì cảnh vì không trả tiền vé vào bãi biển. Năm mới vậy là hên rồi.

Du lịch Việt Nam

Khoảng 300 du khách Đài Loan sau khi đến đảo Phú Quốc đã bất ngờ nhận được (hung) tin là mỗi người phải trả thêm 720 đô để được tiếp tục chuyến nghỉ mát 4 ngày tại đây. Phía Việt Nam thì bảo hãng du lịch bên Đài Loan chưa thanh toán hết tiền còn hãng Đài Loan thì bảo hợp đồng đã ứng tiền trước và sẽ thanh toán sau khi hoàn tất chuyến đi. Chưa biết bên nào đứng sai nhưng nhiều khách đã phải về lại nước và hứa một đi không trở lại không chỉ năm con rồng này.

Cuộc chiến Đất Hiếm

HỒNG ĐĂNG

Nguyên tố Đất Hiếm (rare-earth element) - được biết đến là những khoáng sản quan trọng, là một hợp chất gồm 17 nguyên tố hóa học gồm xeri (Ce), dysprosi (Dy), erbi (Er), europi (Eu), gadolini (Gd), holmi (Ho), lanthan (La), luteti (Lu), neodim (Nd), praseodim (Pr), prometi (Pm), samari (Sm), scandi (Sc), terbi (Tb), tuli (Tm), ytterbi (Yb) và ytri (Y). Nó là yếu tố không thể thiếu để sản xuất chất bán dẫn, đồng thời thúc đẩy cuộc cách mạng trí tuệ nhân tạo.

Mỏ đất hiếm lithium tại Mỹ.
NGUỒN: USADAILYCHRONICLES.COM

Đầu tư vào “Đất Hiếm”

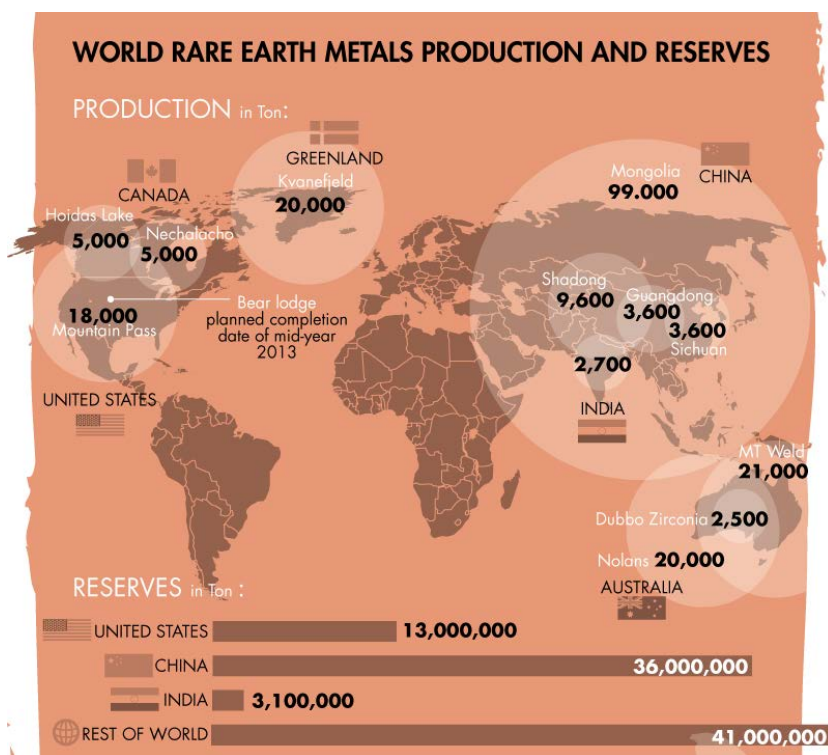
Đất Hiếm với những đặc tính độc đáo giúp tạo ra kênh dẫn truyền tín hiệu mạnh mẽ và cách điện cần thiết để giữ cho tín hiệu điện tập trung vào các tấm bán dẫn ngày càng nhỏ. Ngoài ra, Đất Hiếm còn được sử dụng rộng rãi trong nhiều thành phần của xe điện và turbine gió. Vậy nên “Không có Đất Hiếm - Không có chất bán dẫn - Không có cuộc cách mạng trí tuệ nhân tạo AI”. Đầu tư vào đất hiếm, là một trong những đề tài nổi bật nhất trong năm 2023 và dự kiến sẽ tiếp tục là

điểm nóng trong 10, 20 năm sắp tới.

Chamath Palihapitiya, nổi tiếng là một tỷ phú đầu tư mạo hiểm, một trong những nhà đầu tư hàng đầu tại Thung lũng Silicon. Ông từng là cựu giám đốc điều hành Facebook. Chamath Palihapitiya đề cập xu hướng kéo dài nhiều thập kỷ liên quan đến nguyên tố đất hiếm, về tầm quan trọng và tiềm năng phát triển của chúng. Chamath đang rót toàn bộ tâm huyết vào cuộc chơi này. Ông đã cam kết 200 triệu USD từ vốn cá nhân để đầu tư vào một mỏ đất hiếm có trụ sở tại Mỹ, đây chỉ là một phần của chiến lược lớn hơn.

Hiện nay, nhiều nhà đầu tư đang đổ vào thị trường cổ phiếu bán dẫn và trí tuệ nhân tạo. Các chiến thắng lớn trong lĩnh vực bán dẫn đã thu hút sự chú ý của các nhà đầu tư, với cổ phiếu như Nvidia tăng 258% trong 12 tháng qua và Super Micro Computer Inc (SMCI) đã có mức tăng lên đến 244% so

Những vùng có đất hiếm trên thế giới.
NGUỒN. PINTEREST

với đầu năm 2023. Một điểm đặc biệt là, khác biệt với nhiều ngành công nghiệp khác, việc khai thác nguyên tố Đất Hiếm đang nhận được sự hỗ trợ toàn diện từ chính phủ Hoa Kỳ và Canada.

Chính phủ của các quốc gia phương Tây thể hiện sự sẵn lòng thực hiện mọi biện pháp để bảo đảm nguồn cung khoáng sản Đất Hiếm, nhằm đạt được sự độc lập về chất

bán dẫn. Nếu không có thêm nhiều mỏ sản xuất Đất Hiếm được khai triển tại Bắc Mỹ, phương Tây sẽ tiếp tục phụ thuộc vào Trung Quốc.

Việc đạt được sự độc lập về chất bán dẫn gần như chắc chắn sẽ giúp Mỹ tránh khỏi rủi ro của cuộc chiến tranh liên quan đến Đài Loan. Đài Loan, là trung tâm sản xuất chất bán dẫn, và nếu Trung Quốc có kế

hoạch chiếm đóng Đài Loan, Mỹ sẽ phải đối mặt với một cuộc chiến kéo dài trị giá hàng nghìn tỷ đô la. Điều này chỉ có thể tránh được nếu Mỹ, cùng với các nước láng giềng như Canada, khai thác và chế biến Đất Hiếm với quy mô lớn tại Bắc Mỹ.

Tác động của Đất Hiếm

Nếu nói rằng Trung Quốc đang củng cố sự ảnh hưởng lên tương lai của nền kinh tế toàn cầu, thì điều này không phải là một kịch bản không thể. Hiện nay, một “Cuộc chiến âm thầm” đang diễn ra, với “Đất Hiếm” là tâm điểm. Trung Quốc, một trong những nước sản xuất Đất Hiếm lớn nhất thế giới, tương tự như Trung Đông kiểm soát nguồn dầu mỏ trong

Đất hiếm Neodymium dùng trong công nghệ xe điện. NGUỒN. CENTRALDATACORE.COM

Đất hiếm Thorium. NGUỒN. THEODOREGRAY.COM

thế kỷ 20. Trung Quốc hiện đang kiểm soát nguồn cung của một số thành phần quan trọng nhất được sử dụng trong ngành bán dẫn và các lĩnh vực khác, bao gồm xe điện, quốc phòng và năng lượng sạch.

Đối với chính phủ Hoa Kỳ, Trung Quốc được xem là một đối tác nguy hiểm, không đáng tin cậy. Điều này trở nên rõ ràng khi vào tháng 3, Tổng thống Hoa Kỳ Joe Biden, đã đưa ra một thông điệp khẩn cấp trong lúc thăm Canada. Ông yêu cầu Canada cung cấp cho Hoa Kỳ nguồn cung cấp quan trọng, đặc biệt là Đất Hiếm. Trong bối cảnh này, ông nói: “Các bạn, chúng tôi không có khoáng sản để khai thác, các bạn có thể khai thác chúng.” Cho dù người ta đồng tình hay không với chính sách của Joe Biden, điều chắc chắn là tính độc lập về chất bán dẫn đã trở thành một mục tiêu mà cả hai đảng đồng lòng chấp nhận và duy trì.

Mặc dù Mỹ nhập cảng tới 80% Đất Hiếm từ Trung Quốc, mối quan hệ giữa hai quốc gia đang trải qua một giai đoạn căng thẳng không có tiền lệ. Từ việc vi phạm nhân quyền đến những tranh cãi xoay quanh Đài Loan và sự hỗ trợ ngầm của Trung Quốc cho cuộc xung đột ở Ukraine, Mỹ ngày càng không thể dựa vào Trung Quốc như một đối tác thương mại đáng tin cậy. Trong khi đó, Mỹ có một đối tác đáng tin cậy khác - Canada. Đây là lý do mà Biden đã đến Ottawa

Đất hiếm Lanthanum dùng trong công nghệ bán dẫn.
NGUỒN. IMAGES-OF-ELEMENTS.COM

Cerium, dùng trong công nghệ bán dẫn.
NGUỒN. THEODOREGRAY.COM

Đất hiếm Europium dùng trong công nghệ quốc phòng.
NGUỒN. INSTITUTE-RARE-EARTH-ELEMENTS.COM

để truyền đạt thông điệp cấp bách, mang tính an ninh quốc gia: Mỹ cần các khoáng sản quan trọng. Mỹ cần nguồn cung cấp quan trọng này và hiện chưa có đối tác nào khác có thể đáp ứng mức độ cần thiết một cách nhanh chóng và hiệu quả như Canada.

Chuỗi Cung Ứng Khoáng Sản và Chiến Lược Độc Lập

Chúng ta đã chứng kiến sự phản đối mạnh mẽ từ phía Trung Quốc về xu hướng độc lập về Đất Hiếm. Quốc gia này dường như muốn duy trì sự kiểm soát đối với tài nguyên quan trọng này. Khi một nhà sản xuất Đất Hiếm quyết định mở một nhà máy lọc dầu ở Texas, họ ngay lập tức trở thành đối tượng của một cuộc tấn công mạng xã hội quy mô lớn, được cho là có nguồn gốc tại Trung Quốc. Điều này đánh dấu lần đầu tiên “chiến tranh truyền thông xã hội” được sử dụng để đối đầu với một công ty khai thác mỏ. Chính phủ Mỹ và Canada đã tỏ ra bảo vệ sự độc lập về chất bán dẫn bằng cách thành lập một quỹ trị giá 250 triệu USD để thúc đẩy sự phát triển của chuỗi cung ứng khoáng sản quan trọng giữa 2 quốc gia.

Chính quyền Biden không đơn độc trong cuộc đua này để bảo vệ sự độc lập về chất bán dẫn của Hoa Kỳ. Ngay cả các ứng viên thuộc Đảng Cộng hòa, như Vivek Ramaswamy, cũng đang lên tiếng mạnh mẽ về việc Mỹ

cần phải tách khỏi Trung Quốc và trở nên độc lập trong cả sản xuất chất bán dẫn và năng lượng xanh. Ramaswamy thậm chí bày tỏ sẽ ủng hộ Đài Loan trong cuộc chiến chống lại Trung Quốc, miễn là Mỹ đạt được độc lập về chất bán dẫn. Nếu Mỹ không thể tự khai thác khoáng sản Đất Hiếm, lựa chọn duy nhất là phụ thuộc vào đồng minh giàu khoáng sản hàng đầu - Canada. Cả Hoa Kỳ và Canada quyết tâm làm mọi thứ có thể để độc lập, không lệ thuộc Trung Quốc. Neotech Metals có tiềm năng trở thành một trong những doanh nghiệp hàng đầu được hưởng lợi từ mối quan hệ đối tác chiến lược này.

Tầm quan trọng hàng đầu của Đất Hiếm

Các hard disk drive (ổ đĩa cứng) đóng vai trò

quan trọng trong cung cấp năng lượng cho hoạt động lưu trữ dữ liệu tại các trung tâm dữ liệu hàng đầu trên thế giới. Sử dụng nguyên tố Đất Hiếm như neodymium, những thiết bị này bảo đảm duy trì hiệu suất cao trong việc lưu trữ dữ liệu quan trọng.

Hàng năm, nhu cầu về lưu trữ dữ liệu toàn cầu ngày càng gia tăng, với dự kiến thị trường này sẽ đạt 778 tỷ USD vào năm 2030 từ con số 247 tỷ USD trong năm nay. Sự gia tăng đột ngột về lượng dữ liệu được tạo ra hàng ngày lớn, đặc biệt là văn bản, hình ảnh và video có độ phân giải cao, đòi hỏi sự lưu trữ mạnh mẽ tại các trung tâm dữ liệu.

Mặt khác, xe điện đóng vai trò quan trọng trong nhu cầu về nguyên tố Đất Hiếm. Dự kiến với số lượng xe điện tăng lên 350 triệu vào năm 2030

từ con số 16.5 triệu vào năm 2021, yêu cầu về nguyên tố Đất Hiếm sẽ tăng đáng kể để sản xuất động cơ cho xe điện. Sử dụng khoáng chất này trong xe điện lớn hơn gấp 6 lần so với xe chạy bằng nhiên liệu truyền thống, tạo ra một thách thức lớn đối với nguồn cung nguyên tố quý hiếm. Dự kiến số lượng xe điện trên đường vào năm 2030 sẽ tăng gấp 21 lần so với hiện tại, tạo ra nhu cầu lớn đối với Đất Hiếm trong lĩnh vực chất bán dẫn, trí tuệ nhân tạo, trung tâm dữ liệu và xe điện.

Tuy nhiên, thách thức lớn là khả năng cung cấp đủ nguyên tố Đất Hiếm trên thị trường toàn cầu, đặc biệt trong bối cảnh xung đột ở Đài Loan, như quan điểm của Tướng Mỹ Mike Minihan.

Không nên quên rằng Trung Quốc có thể không cung cấp đủ Đất Hiếm

cho thị trường toàn cầu, và theo Tướng Mỹ Mike Minihan, xung đột ở Đài Loan sẽ là một lý do chắc chắn. Các chuyên gia đánh giá rằng một cuộc xung đột có thể xảy ra ngay từ năm 2025, và trừ khi Mỹ có thể bảo đảm nguồn cung nguyên tố Đất Hiếm an toàn, như những nỗ lực khám phá của các công ty như Neotech Metals, Mỹ sẽ đối mặt với một tương lai bị động. Điều này là một tiên đoán bi thảm, vì nếu có xung đột diễn ra, Mỹ có thể mất khả năng tiếp cận năng lực sản xuất chất bán dẫn quan trọng ở Đài Loan, và Trung Quốc có thể áp đặt lệnh cấm xuất cảng đối với các khoáng sản quan trọng.

Nhìn lại lịch sử, Hoa Kỳ đã học được bài học quan trọng từ khả năng thực hiện lệnh cấm xuất cảng của Trung Quốc, như thấy trong quyết định hạn chế xuất cảng gali và germani vào đầu năm 2023. Cả hai nguyên tố này đều không thể thiếu trong sản xuất chất bán dẫn, và điều đáng tiếc là Mỹ không có kho dự trữ đối với chúng, tạo ra một tình huống lo lắng cho quốc gia. Điều này là một cảnh báo rõ ràng cho Hoa Kỳ về tầm quan trọng của việc bảo đảm nguồn cung Đất Hiếm an toàn và độc lập, đặc biệt là khi nhu cầu về nguyên tố Đất Hiếm đang gia tăng nhanh chóng.

HD

Vùng mỏ Đất hiếm Neodymium. NGUỒN. HIGH COUNTRY NEWS

LỜI NGỎ: Trong một bài viết cách đây không lâu, tôi có chia sẻ với độc giả ý nghĩa ngày 30/4 đối với riêng cá nhân tôi có tầm quan trọng như thế nào. Lúc đầu, tôi chỉ muốn nhắc đến ngày ấy của năm 1979 đã đóng lên Curriculum Vitae của tôi con dấu “Boat people”. Thoạt tiên, tôi chỉ có ý định kể lại, viết xuống những gì mình còn giữ lại được trong ký ức về hòn đảo đã cứu mang chị em chúng tôi nói riêng và ít nhất trên 80 ngàn người vượt biển giữa 1978-1984 nói chung. Không biết sao, ký ức và suy tư đã đưa tôi đến khúc đoạn trước đó, bắt đầu từ 30/04/1975. Thế nên tôi vẫn “nợ” với quý bạn đọc và các thế hệ sau. Cũng không đúng hẳn! Thực ra là “nợ” với chính tâm nguyện của cá nhân: chỉ muốn ghi lại một giai đoạn khó quên trong cuộc đời riêng và lịch sử Việt Nam nói chung, cho hậu thế có vài tư liệu nếu còn muốn tìm hiểu.

Bây giờ là thời đại của Google và Wikipedia, ai muốn biết về bất cứ điều gì chỉ cần gõ vài chữ là hiện ra biết bao nhiêu thông tin, nhưng tôi không muốn viết kiểu như những thông tin đó. Tôi muốn ghi lại những gì mình thấy và cảm nhận, với con mắt và trái tim của một thiếu niên 13 tuổi. **[KIM NGUYỄN]**

Pulau Bidong

hòn đảo bao dung

KIM NGUYỄN

Buổi sáng 30/4/1979, tàu Mã Lai đưa chúng tôi đến trại tị nạn Pulau Bidong. [Trước đó vài tuần, tàu chúng tôi cập bến một hòn đảo nhỏ khác tên Pulau Pinang. Đây là câu chuyện khác, dịp nào đó, nếu có người muốn đọc, tôi sẽ có một bài viết riêng]. Tôi nhớ hôm đó biển êm, trời trong xanh không một gợn mây nên mặt biển cũng xanh mượt. Màu xanh đó một lần nữa lại đập vào mắt tôi khi chiếc tàu Mã Lai đưa chúng tôi đến gần. Cơ man nào là những đốm màu xanh da trời, trải dài khắp bờ biển, lan rộng lên tuốt luốt sườn đồi trên cao! Mãi sau này tôi mới biết đó là các tấm nylon màu xanh dương

đậm, khá dày, đủ sức che mưa, nhưng rất khiêm tốn trong việc che nắng (!), người ta dùng để làm mái che cho các “nhà” để tạm cư.

Tàu đưa chúng tôi đến đậu tại một cây cầu bằng gỗ, vươn dài ra ngoài biển mà sau này tôi mới biết nó tên là “Cầu Supply”. Đi dần vào trong, tôi ... hết hồn, cứ phải dăm dăm nhìn xuống. Chẳng phải vì tôi còn say sóng hay vì Cầu Supply khắp khểnh khó đi, mà vì ... Trời đất ơi! Thanh niên trai tráng đâu mà nhiều quá vậy? Mà ai cũng ở trần, mặc mỗi cái xà-lỏn, vài người tóc dài thậm thượt như ... hải tặc Thái Lan chúng tôi mới gặp cách đây không lâu! Mãi sau này tôi mới dám len lén nhìn lên, vẫn

còn mắc cỡ vì không quen nhìn đàn ông con trai trong mỗi cái quần xà-lỏn! Phần đông ai nấy da ngăm đen nên cứ làm tôi liên tưởng đến hải tặc, nhưng họ đang cười toe toét, khoe hàm răng trắng bóc. Một số thanh niên đó hỏi có cần khiêng phụ giúp gì không? Mỗi đứa chúng tôi cũng như mọi người khác đâu có vật dụng nhiều, chỉ có vài bộ quần áo gói trong bao vải, nên chúng tôi cảm ơn, không nhờ vả gì; dành phụ lòng các nam nhân đó vậy. Nhưng cũng có vài ông bà cụ già cũng như các gia đình có em nhỏ, họ rất biết ơn lòng tốt bụng của người đồng hương không quen biết.

Chúng tôi được đưa đến một khoảng đất rộng, nền đất cứng và

Ảnh minh họa trại Pulau Bidong

sạch sẽ, chắc được nhiều người đi qua lại nên không còn một cọng cỏ, được nén chắc nịch vì đang là mùa nắng, nên đi lại rất dễ dàng. Sau 5 ngày lênh đênh trên biển và gần 4 tuần ở đảo nhỏ trước đó, lần đầu tôi mới có lại cảm giác vừa vui vừa hơi sờ sợ, vì đảo đông người ghê lắm. Vui vì nghe thật nhiều tiếng Việt lao xao, thấy kỳ kỳ vì thanh niên ai nấy đều ăn mặc “nhẹ ký” như tôi đã nói lúc nãy. Họ cười nói, ôn ào, đi qua đi lại và nhìn chúng tôi. Sau này tôi mới hiểu họ nghe có tàu Mã Lai đưa người đến nên chạy ra xem, biết đâu gặp lại người thân hay bạn bè.

Gần trưa, chúng tôi được Ban điều hành trại lập danh sách, ghi tên chúng tôi để báo cho Cao Ủy Tị Nạn. Đây cũng là lần đầu tiên tôi nghe đến 4 chữ này. Chỉ mơ hồ hiểu rằng mình bây giờ là “con của Cao Ủy”, như người trên đảo hóm hỉnh đặt cho mình và gọi nhau như thế. Tôi là út nên khỏi phải làm gì nhiều, đã có các chị lớn lo, chỉ đợi đến phiên mình đứng vô chỗ đã định sẵn, cầm tấm bảng nhỏ như bảng học sinh thời tiểu học, giơ lên trước ngực và nhìn không chớp

mắt vào ống kính. (Không hiểu sao mà tôi còn giữ được tấm ảnh trắng đen 4x6 nhỏ xíu đó và đã chụp lại đăng trên bài trước).

Họ dặn chúng tôi lắng nghe thông báo trên các loa được mắc rải rác trên đảo, khi nào kêu tàu KG 0469 xuống khu hành chính để lập hồ sơ tiếp tục xin định cư, cũng như khi được kêu xuống phỏng vấn, thì nhớ đến cho đúng giờ.

Sau đó ... mạnh ai nấy đi!

Chúng tôi hết sức ngỡ ngàng vì tưởng sẽ có người dẫn mình đến giao cho một khoanh nhỏ nào đó trong một barrack hay cái chòi nào cũng được. Nhưng không phải vậy! Trên đảo, tự ai nấy phải tìm nơi trú ngụ! Gặp được người quen thì tá túc vài hôm, rồi xoay xở mua lại những căn nhà của người khác ra đi (đã gửi lại cho người quen bán giùm). Hoặc mua những nhà mới được cất, do những người khéo tay, ở lâu trên đảo và có thì giờ lên rừng đốn củi, đem về đóng một chòi nhỏ rồi bán lấy tiền.

Sau 3 ngày, chúng tôi may mắn gặp được người quen từ thời ở Sài Gòn giới thiệu mua lại một căn “nhà” ở

khu D, là tuốt trên gần đỉnh đồi, cao lắm. Gọi là “nhà” cho nó oai, chứ nó chỉ có một mái làm bằng tấm nylon màu xanh dương đậm và một bên vách. Phía trước và sau không có cửa và bên hông sát với nhà bên kia cũng không có vách ngăn! Người quen trấn an chúng tôi mai một anh sẽ giúp dựng lên cái vách, còn bây giờ ở chỗ này khá rộng, đủ cho 6 chị em. Chúng tôi phải chọn khu D, tuốt luốt trên cao vì nhà trên đó rẻ hơn các nhà dưới khu A và B là khu gần Ban hành chánh và gần bờ biển, không phải trèo cao. Nghe nói có những người còn phải đi xa hơn như khu F và khu G. Người quen còn đùa nói ở lâu rồi sẽ thấy thích, vì nhìn xuống thấy mặt biển và có cần “*đi thăm lăng Bác*” không phải lội bộ xa. “*Đi thăm lăng Bác*” là từ mới trên đảo họ đặt ra để tả công việc ... đại tiện mà ai cũng cần làm. Sáng tạo và hài hước hết chỗ chê!

Để đi đến miền “đất thánh” đó chúng tôi chỉ cần leo đồi thêm độ 200m, đi qua những căn nhà cuối xóm là bắt đầu đến một bãi đất mà chúng tôi phải cẩn thận, nhắc chừng nhau coi chừng đạp

“mìn”. Vì cũng hay mắc cỡ nên chị em chúng tôi luyện tập cho mình sao có một nhịp sinh lý đều đặn, đợi được đến chiều tối chạng vạng rồi cùng nhau đến đó “thi hành nhiệm vụ công dân” hay làm “Big business”(Chữ của chúng tôi). Chúng tôi phải canh sao đi cho sớm, trời chưa tối lắm để còn thấy đường, nhưng lúc đó muỗi lại bắt đầu vo ve, thi nhau ùa ra tấn công! Buồn cười, chị tôi nảy ra sáng kiến đem theo nhang muỗi. Thế là mỗi đứa cầm trên tay một vòng nhang muỗi màu xanh lá cây, đã được mỗi trước. Có lần có người từ trong nhà nào đó gọi ra chọc ghẹo: “*Mấy cô lén Ba Má đi hút thuốc há?*”

“Big business” lần hồi cũng quen. Thao tác cho “small business” cũng cần tập luyện. Số là mỗi nhà đều tự xây cho mình một “phòng tắm” riêng. Các “phòng” đó lớn như nhà Dixi (bên đây người ta hay mượn cho thiên hạ xài vào những đại hội văn nghệ Festival v.v.) Phòng tắm của chúng tôi cũng vậy, là những thanh cây đóng tạm bộ trên một khung gỗ hình vuông, gác lên trên một hố sâu độ chừng 1m, vách xung quanh được quây bởi những bao tựa như bao gạo được cắt ra. Khi dọn vô, phòng tắm đó 4 vách chỉ còn độ ... 3 rưỡi và không cao quá đầu người bao nhiêu. Chúng tôi phải khéo léo “ngồi trông hướng” sao cho khỏi mang tiếng “công xúc tu sĩ”.

“Ngồi trông hướng” đã xong, “ăn trông nồi” dễ dàng hơn nhiều. Vì trong nồi chúng tôi quanh năm chỉ có 3 món: gà, cá hoặc đậu. Đó là 3 món thường trực trong bọc Supply. Ngoài ra, trong đó còn một bọc gạo và một gói bánh khô, vị mặn như bánh Ritz ngày xưa, hoặc một bao mì gói. Bọc Supply là một túi nylon lớn, một mặt in chữ UNHCR màu xanh dương, một mặt có hình trắng lưỡi liềm màu đỏ và hàng chữ

tôi không nhớ rõ nữa. Tôi được học chữ UNHCR có nghĩa là “United Nations High Commission for Refugees, còn chữ kia có nghĩa là “Hội Trăng Lưỡi Liềm Đỏ”. Hình cái lưỡi liềm mang màu đỏ làm tôi lúc đầu cũng hơi sờ sợ vì nó làm tôi nhớ đến một cái lưỡi liềm khác. Nhưng may quá, nó đứng một mình, không đi chung với một cây búa màu đỏ. Và lại, nó cho mình đồ ăn thì chắc dễ chịu và dễ thương với mình? Sau này tôi mới hiểu vì Mã Lai là xứ theo Hồi giáo nên cơ quan thiện nguyện tránh không dùng dấu hiệu chữ thập rất đặc thù cho đạo Thiên chúa giáo. [Bây giờ tôi rõ hơn: IFRC là “International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies” có nghĩa “Hiệp Hội Quốc Tế Hồng Thập Tự và Trăng Lưỡi Liềm Đỏ”].

Trở lại các bịch Supplies. Chúng tôi đã “quen mặt” chúng sau 4 tuần ở bên đảo nhỏ trước đó. Thời gian đầu, ai cũng thích được ăn bánh, nhưng chỉ vài tuần sau lại mong được nhận mì gói vì dễ ăn hơn, vì mì gói cũng cho ta được nước như món canh vậy. Ở đảo, có quen biết với người trong đội ngũ phân phối, có “connections” thì có thể đổi lấy bọc Supply trong đó có mì gói!

Nước uống chúng tôi cũng được họ phân phối. Một tuần một lần, hễ nghe loa phóng thanh kêu đến tên tàu của mình thì xuống lãnh nước từ các contain lớn họ chở tới từ Trenganu là thành phố lớn từ đất liền. Tội nghiệp 2 chị lớn phải sấm một can nước có lẽ 20 lít, lừa một cây gỗ vào dưới chỗ tay cầm để chia sức nặng ra 2 đầu, rồi đặt trên vai và ịch khiêng từ dưới bãi biển lên đến nhà tận trên sườn đồi cao. Lãnh supplies thức ăn cũng do 2 chị lớn khác đảm nhận. Chị kế tôi lãnh phần nấu cơm, còn tôi là út được giao phần rửa chén bát. Thế là 6 chị em tự chia nhau những

công việc trong nhà. Trước khi đến đảo, chúng tôi đã được “huấn luyện” vì sau năm 75, Mẹ tôi phải cho các chị người làm về quê hết. Nuôi bấy nhiêu miệng ăn đã quá vất vả, sức đâu và gan cóc tí đâu mà dám giữ người làm ở nhà? Vì các ông bà “tổ chẳng” của tổ dân phố dòm ngó rất kỹ, rất có thể dễ dàng đánh giá là “tiểu tư sản”. Tuy vậy, chị kế của tôi trước giờ chưa từng phải đứng bếp, thế mà chỉ sau vài tuần cũng nấu được nồi cơm không nhão, không khét, lại bằng củi mới tài tình! Nói chung, tội nghiệp nhất là các chị phải gánh nước uống và thức ăn từ dưới khu A lên khu D.

Lúc này tôi có nhắc qua đến phòng tắm đã chiến mà nhà nào cũng có. Tháng đầu tiên đặt chân lên đảo còn mùa nắng nên cả đảo lên cơn sốt vì khan hiếm nước để tắm rửa và giặt giũ. Các giếng nước cạn queo! Các “nhà giàu” có giếng nước riêng không dễ dàng chia sẻ cho những nhà nghèo như chúng tôi được nữa. Chúng tôi phải chia nhau đi các nơi, nặn nỉ thì được độ nửa xô nước. Nên chúng tôi cũng chế ra được một cách vừa gội đầu, tắm rửa và giặt quần áo bằng ... nửa xô nước mà thôi. Bạn tin tôi đi! Tiến trình tắm giặt như thế này: khi xô nước lên đầu cho ướt tóc thì hứng lại nước đó vào xô. Dùng in ít xà bông cho tóc thôi, rồi xô nước xả xà bông cũng trở ngược vô xô. Rồi mới thay bộ quần áo của mình ra để sang bên, lấy chút nước sẵn xà bông đó để chà xát mình mẩy. Cuối cùng, bỏ quần áo dơ vào trong đó giặt cho sạch, vắt khô, đem phơi! Giờ nghĩ lại khó tưởng tượng được làm sao mà sống? Vậy mà mọi người đều vui vẻ vì dù gì cũng đã đến được bờ tự do.

Sau một thời gian khó khăn nhất vì thiếu nước, rút cuộc trời cũng mưa. Các chủ giếng nước không

cần lấy đá đè lên miệng giếng và tối phải thức khuya canh chừng người lạ đến mức trộm nước (!!!) Mọi người thở phào. Đồng thời, khí hậu cũng mát mẻ hơn. Bức vách còn thiếu giữa căn nhà chúng tôi và nhà hàng xóm cũng không được dựng lên nữa vì “để vậy cho có gió mát”. Với thời gian, chúng tôi cũng quen, không thấy kỳ cục, dù hàng xóm bên cạnh là 5 anh độc thân. Các anh đa số dân Cần Thơ, vượt biển chung nên hùn tiền mua nhà ở chung. Trời nóng nên thanh niên ai cũng ở trần, quần xà-lỏn. Khắp đảo đều như vậy nên riết rồi thấy cũng quen!

Tôi nhớ các anh khuyến nhủ chúng tôi đừng khai xin đi Úc vì hiện giờ Úc đổi chiến lược, không nhận các cô gái độc thân nữa mà toàn các thanh niên độc thân. Trước đó độ nửa năm, phái đoàn phỏng vấn của Úc chỉ nhận các thiếu nữ còn độc thân, tuổi đến 30-35 là cùng. Bây giờ thì ngược lại. Vì vậy người trên đảo đặt cho một mỹ danh là “Úc khùng”. Có lẽ tùy vào nhu cầu thị trường bên Úc đang cần sức lao động cho ngành nghề nào chăng?

Đa số dân tị nạn nào cũng muốn đến Mỹ, nhưng sau một thời gian ai cũng phải suy nghĩ lại, tính toán cho kỹ xác suất được nhận có nhiều hay không, mới nên nộp đơn xin định cư tại Mỹ. Số là Mỹ có một hệ thống nhận định-cư phân chia rất rõ ràng: Ưu tiên # 1 có thân nhân ruột thịt tại Mỹ; #2 dành cho người đã từng làm việc với các hãng xưởng của Mỹ trước 1975; #3 nếu bản thân hoặc có cha mẹ là quân nhân của Việt Nam Cộng Hòa (và bản thân phải dưới 21 tuổi); #4 là ... không có gì hết, nếu chịu trận được thì sau 3-5 năm sẽ được nhận định cư theo diện “hốt rác” - một mỹ từ mới dân tị nạn trên đảo Bidong đặt cho!

Ngoài Mỹ và Úc là 2 nước thường

xuyên gửi phái đoàn đến phỏng vấn nhận người tị nạn còn có Canada. Nhưng ai cũng kháo nhau Canada lạnh lắm, một năm giá băng hết 9 tháng nên không mấy ai thích đi. Nhưng không biết từ đâu có một thành ngữ khá phổ biến, quảng cáo cho xứ Lá Cây Phong: “*Canada: xứ lạnh tình nồng!*”

Thời đó hầu như chẳng có phái đoàn nào của các nước Tây Âu như Anh, Pháp, Đức, Hoà Lan, Đan Mạch. Nhưng tôi nhớ có một anh thanh niên hình như gốc người Tây Âu cao lớn, mắt xanh, tóc vàng đến đảo làm thiện nguyện. Anh ta chọn công việc nặng nề, hèn mọn nhất trên đảo: dọn rác rến! Anh làm việc suốt ngày từ sáng đến chiều, tối thì trải chiếu ngủ trên “cầu Supply”. Anh chỉ xin Ban chấp hành trại cung cấp cho anh mỗi ngày đủ 10 thanh niên để đi theo giúp anh dọn rác rến do các người dân thiếu ý thức vứt vô tội vạ, làm nghẹt các ống thoát nước và gây ngập rác tại bờ biển. Hình ảnh “Anh Tây” mắt xanh mũi lõ cũng mình trần, xà-lỏn, cầm bao rác đi thu dọn các “bãi chiến trường” khiến Ban chấp hành trên đảo cũng xốn mắt, nên lập một danh sách tuần tự các tàu phải cung cấp cho Anh Tây đầy đủ nhân lực.

Sau một thời gian, quen công việc nên nhà của chúng tôi lần hồi cũng được vén khéo gọn gàng, sạch sẽ. Với sự giúp đỡ tận tình của người quen từ Sài Gòn, chúng tôi có một cái giường lớn, “phản gỗ” do nhiều cây nhỏ ghép lại. “Nệm” của chúng tôi là vài thùng carton trước đựng Supplies, nay được tháo ra và đè xếp xuống để nằm. Để có được những thùng carton đó cũng phải có connections với Ban phân phối Supplies đấy nhé!

Về sau, chúng tôi cũng có một cái bàn thấp để ngồi viết lách được trên

đó. Sau độ 2 tháng, 2 đứa nhỏ nhất trong nhà được các chị khuyến khích ghi tên học tiếng Anh miễn phí. Tôi nhớ rõ mình được phát một cây viết và một cuốn tập mỏng cũng in hình trăng lưỡi liềm. Một tuần được học 2 buổi. Sau bữa ăn sáng sơ sài, chúng tôi đi bộ xuống khu A. Lớp học chật ních người, đủ mọi thành phần và tuổi tác. Ông thầy đứng ở trước, viết chữ lên bảng rồi cho học sinh ê a đọc lại như trong trường tiểu học. Ghi chép theo rất khó khăn vì ngồi san sát với nhau, chỗ đầu mà để tập, rồi còn viết lách? Tôi còn giữ trong đầu kỷ niệm buổi học đầu tiên ông thầy cứ lặp đi lặp lại câu “*Đây là chữ đồng âm dị nghĩa, đồng âm dị nghĩa!*” Bây giờ tôi cũng không nhớ 2 chữ nào ông thầy dạy trong tiếng Anh mang tính chất “đồng âm dị nghĩa”!?!

- Bà chị kể tôi không học chung lớp, vì ở Việt Nam chị chọn lớp Pháp Văn, nên bây giờ phải chịu vỡ lòng English for foreigners. Tôi không nhớ chị theo lớp được bao lâu? Chỉ nhớ sau một thời gian ngắn tôi không hào hứng đi học nữa vì lớp quá đông học sinh, hâm hấp hơi nóng của người và người, cũng chẳng luyện được giọng gì hơn là về nhà học với mấy chị! Không có sách vở nên nhớ tới đâu, các chị dạy tới đó. Ngoài ra, học lời trong các bản nhạc hấp dẫn hơn nhiều. Thí dụ bản nhạc “*One day, when we were young, a wonderful morning in May...*” tôi mau chóng hiểu và thuộc lời ro ro!

Một ngày đẹp trời, chị thú tư trong nhà nghe trên loa phóng thanh thông báo Ban phát thanh tuyển xuống ngôn viên. Nghĩ sao mà chị tình bơ xuống đó ghi tên! Mới tròn 17 tuổi mà chị được nhận mới “hách xì xằng” chớ! Kể từ đó, mỗi tối chị đi xuống để góp mặt trong buổi đọc tin tức thời sự. Lúc đầu

chị tôi là giọng đọc phụ. Giọng chính do một cô người Cần Thơ đảm nhiệm. Cô ấy có giọng đọc thật ngọt ngào, trong trẻo. Liên quan đến giọng đọc đó chúng tôi có một kỷ niệm khó quên: Gần đến lễ Vu Lan, ông giáo sư Trưởng Ban phát thanh không biết tìm đâu được đoạn văn Bông Hồng Cài Áo của thầy Nhất Hạnh. Ông cho chị xướng ngôn viên ấy đọc lên cho cả đảo nghe. Trời ơi! Đến bây giờ tôi vẫn nổi da gà, như sống lại không khí ấy: Buổi chiều tối, sau cơn mưa đông, dường như cả đảo nín thở lắng nghe đoạn văn nổi tiếng ấy. Lời lẽ chân tình, nội dung thấm thiết, đi thẳng vào lòng của bao nhiêu người con xa mẹ, cộng thêm giọng đọc đầy cảm xúc của chị, chắc chắn đã làm bao nhiêu con tim thổn thức ... Vài giọt mưa còn sót lại trên mái nhà và tàn cây, tí tách rơi khi gió lùa về, đã giúp che giấu được bao nhiêu nước mắt đang tuôn lã chã trong đêm? Buổi đọc đó quá thành công nên chắc có nhiều người xin Ban phát thanh đọc lại lần nữa. Lúc đó tôi chẳng biết Thích Nhất Hạnh là ai, đang ở đâu và viết đoạn văn đó trong giai đoạn nào? Tôi chỉ biết mình nhớ Mẹ, nhớ nhà khôn cùng! ...

Qua động lực đóng góp trên đài phát thanh với tư cách xướng ngôn viên của người em, nên 2 chị lớn kế nãy ra ý định xuống xin Ban phát thanh cho các chị cũng đóng góp, lập một chương trình cho các em Thiếu nhi với các môn học hát, đọc truyện cổ tích, kể chuyện vui và chương trình “Chị ơi!” để trả lời những câu hỏi các em gửi về. Tôi nhớ mang máng hình như vào Trung Thu, các anh chị trong nhóm cũng xin được bánh kẹo dẫn vài em thiếu nhi đi “cắm trại” (chỉ là ra bãi biển chơi một ngày thôi)

Nói chung, chúng tôi không bị rơi vào tình trạng mong mụt, không

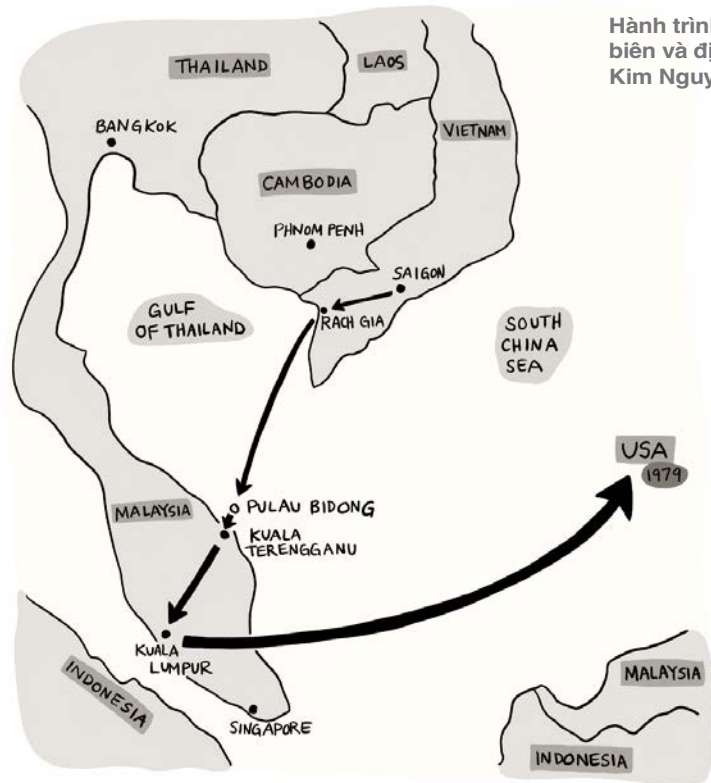
biết làm gì “cho qua ngày đoạn tháng”, mà bằng cách này hay cách khác, cũng chịu nhận lấy vài nhiệm vụ nhỏ nhoi!

Người ở lâu trên đảo cũng phát huy được nhiều tay nghề, khi có sáng kiến, thậm chí còn làm giàu được nữa. Đầu đường rẽ vào nhà tôi có một gia đình khá đông con, ông bố có sáng kiến lúc đang có sẵn đất tốt lúc đào giếng, đắp thành một lò nướng bánh mì. Họ bắt mảnh được với người buôn lậu, mua được bột mì, rồi sau vài lần chế biến, trau dồi tay nghề, họ tạo được những ổ bánh mì kiểu bánh mì Sài Gòn, mùi bánh mới ra lò thơm phưng phức làm cả xóm phải thòm thèm. Họ giao cho các con nhỏ mỗi đứa 1 thùng nhỏ đội trên đầu, đem xuống “chợ” bán cho dân có tiền. Một trong các em đó là một cô bé độ 7-8 tuổi thôi, khi rảnh rỗi em thích đong đưa thật mạnh trên võng và hát vang những bài được sửa lời như “Đêm qua em mơ gặp

bác Hồ. Chân bác dài bác đạp xích lô. Em thấy bác em kêu xe khác. Bác gật đầu học tập nha con!” Một chứng minh hùng hồn rằng em đã được hít thở không khí tự do.

Trở lại ổ bánh mì thơm phức của nhà em, chúng tôi chỉ được ngồi chứ chưa bao giờ được ném qua! Như đã nói, thực đơn hàng ngày chúng tôi là gà, cá hay đậu. Gần nửa năm sống trên đảo, 6 chị em được một lần duy nhất nhận ... nửa con gà. Chúng tôi đồng ý đem nấu cháo để ai cũng có cơ hội chiêm ngưỡng và hưởng thụ món thịt tươi.

Riêng ai có được thân nhân đã đi định cư trước, gửi tiền về, có thể sống rất phây phả. Họ có thể đến khu C là khu giáp với một bãi cát khá mịn màng, để ngồi uống cà phê, nghe nhạc trong các quán có cả đèn màu thấp lên khi đêm về. Tôi chỉ được vài lần ngồi chơi với các chị trên bãi cát mịn, vênh tai

Hành trình vượt biên và định cư của Kim Nguyễn

nghe tiếng nhạc xa xa phát ra từ máy cassette chắc các chủ quán mua lại của dân buôn lậu.

Nhắc đến nhạc không thể không nhắc đến sáng kiến của ông giáo sư, Trưởng Ban phát thanh. Mỗi lần đọc xong các danh sách người nào được đi định cư, ông luôn luôn kèm theo một bản nhạc, khi thì “*Nghìn Trùng Xa Cách*” của Phạm Duy, khi thì “*Biển Nhớ*” của Trịnh Công Sơn. Chắc ông không có bài “*Phút Cuối*” của Lam Phương nên lúc đó người trên đảo không được nghe, chỉ tự ca trong các buổi tiễn đưa, chia tay trong vòng thân mật riêng tư.

Như đã nói, bọn “*nghèo rớt mùng tơi*” như chị em chúng tôi chỉ biết mùi nhưng không biết được vị của bánh mì Bidong, cà phê khu C hay hủ tiếu khu A. Nhưng nhu cầu đi chơi ai mà không có? Tôi nhớ có lần “*bà chị xướng ngôn viên*” rủ tôi, 2 chị em bỏ vào túi một chai nước và một gói bánh, cùng nhau leo tuốt lên đồi cao, đi qua khu G rồi thả bộ xuống bãi biển bên kia. Nơi đó không ai ở, hoang vu, tịch mịch. Bãi cát trắng mịn với nước biển trong veo, đúng cảnh “*Mất em là bóng dứa hoang dại*”, đẹp hơn cả Vũng Tàu là bãi biển duy nhất chúng tôi được đến chơi khi còn ở quê hương. Chúng tôi để nguyên bộ đồ đang mặc trên người xuống biển bơi, rồi lên bờ ngồi đợi quần áo khô, chứ đâu có áo bơi khăn bông tắm gì đâu! Mỗi ngôi nghỉ được một chút, có một anh thanh niên đến tán dóc với chúng tôi. Thế nên tuy quần áo chưa khô, chị tôi giục thôi đi về. Sau này tôi mới hiểu chị khó chịu vì ánh mắt nhìn hơi thô lỗ của chàng thanh niên hướng về chúng tôi. Áo quần tuy không mỏng manh nhưng bị ướt nước nên dán chặt vào người chị. Tôi còn nhỏ chưa có “*lôi lõm*” gì và cũng ngây thơ nên không hiểu,

chứ chị tôi lúc đó khó chịu là phải. Kể về một quãng đời tuy ngắn ngủi nhưng đầy đủ “*hỉ nộ ái ố*”, tôi không thể không nhắc đến vài mối tình trong xóm mà dù không muốn tò mò, tọc mạch mình cũng biết được, vì nhà của ai nấy rất “*thông thoáng*”. Chỉ cần ngồi trong nhà nhìn xéo chệnh chéch qua bên kia đường hẻm, chúng tôi thường xuyên được ngắm một cặp tài tử giai nhân thường nắm tay nhau, 2 mái đầu chụm lại để tỉ tê tâm sự ... Với chút phá phách, chúng tôi đặt tên cho 2 anh chị đó là “*Bạch Tuyết và Hùng Cường*”! Không biết sau đó 2 anh chị có được đoàn viên và bây giờ chung sống hạnh phúc với nhau, con đàn cháu đống hay chăng?

Bên cạnh những nhu cầu vật chất tối thiểu về sinh lý để sống còn, con người luôn luôn có nhu cầu về tâm linh. Không biết từ đâu, bao giờ mà đảo Bidong chúng tôi có một khu gọi là “*Đồi Tôn Giáo*”. Ở đó có một ngôi chùa nhỏ và một nhà thờ đơn sơ. Cả 2 tuy khiêm nhường nhưng đủ đem an bình đến cho rất nhiều tâm hồn cô đơn, lo lắng, sợ hãi, nếu không muốn nói là đã tang thương, rách nát vì phải trải qua vài biến cố khủng khiếp trên đường vượt biển của họ!

Pulau Bidong đã cứu mang chúng tôi đúng 5 tháng. Tính trung bình cho một kiếp người tị nạn, đó là một khoảng thời gian khá ngắn. 6 chị em chúng tôi được đi định cư sớm nhất trong tàu. Đất nước đón chúng tôi đến không cần phỏng vấn, chỉ cần dựa theo quy tắc đoàn tụ gia đình là lập danh sách đưa về UNHCR. Một buổi chiều đầu tháng 10 năm 1979, chị thứ tư của tôi lúc đó là xướng ngôn viên chánh, cầm danh sách tên những người đi định cư không tin ở mắt mình, đọc lớn tên của các chị em. Đọc xong, chị chỉ kịp bắt

tay và chào tạm biệt bạn bè làm việc trong “*đài phát thanh*”, rồi lật đật trở về “*nhà*” để gói ghém vài bộ quần áo, kịp ra cây Cầu Supply, lên tàu của cảnh sát Mã Lai đưa chúng tôi đi tiếp. Chúng tôi không có thì giờ để làm buổi tiệc nho nhỏ cho kẻ đưa, người tiễn như những hàng xóm, láng giềng, hay vài người quen khác trong tàu cùng nhau vượt biển, đã làm được. Hàng xóm, bạn bè nghe tin, ai nhanh tay thì kịp nhét vào trong túi chúng tôi những bức thư ngắn, gọn, nhờ gửi cho thân nhân nước ngoài. Tất cả mọi thứ khác chúng tôi bỏ lại hết. Căn nhà chúng tôi bỏ ra 2 chỉ vàng để mua lại, ban đầu xập xệ, hơi đổ nát, sau 5 tháng đã có nhiều sinh khí nhờ những tiếng ca hát, tiếng học bài, ê a ôn luyện Anh văn, tiếng khóc thút thít của ai đó ... Tất cả đã là một phần của chúng tôi. Nhưng chúng tôi vui vẻ bỏ lại hết, cộng thêm một chút háo hức, nhưng cũng hơi lo sợ khi nghĩ đến chặng đường kế tiếp trước mặt. Lại một cuộc hành trình mới sẽ mở ra, sẽ đưa chúng tôi đến gần xứ tự do hơn nữa. Nhưng Pulau Bidong là nơi đầu tiên cho chúng tôi ném lại không khí tự do. Tuy còn chật vật, thiếu thốn đủ điều về vật chất, nhưng về mặt tinh thần, chúng tôi như được “*sống lại*” và phát huy nhiều khả năng trước đó không hề dám nghĩ tới. Đứng trên tàu đưa chúng tôi rời đảo, tôi quay lại, căng mắt, cố nhìn vài nét cuối của đồi núi trên hòn đảo ấy ... đang mờ dần trong đêm. Người ta đặt tên cho đảo là “*Buồn Lâu Bi Đất*”, riêng tôi lại có thật nhiều kỷ niệm khó quên nên khi nhớ lại, bao cảm xúc lẫn lộn trào dâng./.

NK

* Chùa Lá, NTK bắt đầu viết vào ngày 30/04/2023; viết xong ngày 03/05/2023. Tặng cho tất cả đồng bào vượt biển đã từng cập bến Pulau Bidong nói riêng và những thuyền nhân Việt Nam nói chung.

**Bức tượng ở đảo Pulau Bidong, do ai tạc không rõ tên, sau đó được họa sĩ VIVI tạc và tu bổ thêm

món quà Tết không trùng lặp!

TÔM KHÔ US sẽ là món quà THIẾT THỰC, không bị thiu, không bị cũ, không bị ngán, không bị trùng lặp để ăn hay tặng nhân dịp Tết...

Tết nhất sắp đến, Don xin đại diện cho công ty TÔM KHÔ SẠCH | TÔM KHÔ US giới thiệu tôm khô như một món ăn KHÔNG NGÁN, NGON MIỆNG, và là món QUÀ TẶNG lý tưởng cho thân nhân hay bạn hữu hoặc các bạn hàng, khách hàng...

MÓN QUÀ này có thể thưởng thức ngay trên bàn tiệc trong những ngày Tết, vừa bắt mắt vừa bắt mũi, như món TÔM KHÔ CỦ KIỂU mà bạn Yên Trần ưa thích (câu hỏi bên dưới). Sau ngày Tết, sau khi ngán xôi, ngán mỡ tới cổ, món ăn nấu với tôm khô sẽ làm bạn thấy nhẹ nhàng, ngon miệng với các món như canh bầu, canh rau đay, canh khổ qua, canh bí hoặc bún riêu v.v...

YÊN TRẦN: Em bạn quá, em dự định sẽ mua vài hũ Tôm khô củ kiệu ngâm sẵn để ăn mấy ngày Tết, nào giờ Mẹ em làm, mà năm nay Mẹ em về Việt Nam qua Tết mới qua...

DON: Những sản phẩm đã chế biến, em sẽ không biết “lý lịch” nó ra sao. Có thể những loại thiếu an toàn (nhuộm màu, thêm gia vị, tẩm hóa chất chống mốc) rẻ tiền từ Trung Quốc hoặc quá hạn. Những sản phẩm giá trị thấp như củ kiệu hay củ hành, dưa món, sẽ ít có nguy cơ bị giả mạo. Bây giờ chúng ta không có nhu cầu ăn no mà nên ăn **an toàn - phẩm chất cao**, nhất là trong ngày Lễ Tết, nhằm tránh ảnh hưởng sức khỏe về sau. Chỉ cần gõ 4 chữ “tôm khô củ kiệu” là em có thể xem hướng dẫn đầy nhóc trên mạng. Happy New Year!

Tôm Khô USA! Tôm Khô sạch!!!

MADE IN LA, USA

Quý khách có thể đặt mua tại :

WWW.TOMKHOSACH.COM

Xin gọi anh Don để đặt mua, gửi về tận nhà hoặc tiệm trên toàn tiểu bang Hoa Kỳ:

318-235-4564

CÓ 3 LOẠI: NHỎ (S), VỪA (M) VÀ LỚN (L)

XIN HỎI DON SIZE ĐẶC BIỆT: EXTRA LARGE HAY JUMPO (CHỈ CÒN SỐ LƯỢNG RẤT ÍT)

SỨC KHỎE LÀ VANG!

**KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU
KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN**

100%
NGUYÊN CHẤT

TÔM KHÔ SẠCH

TÔM BIỂN LOUISIANA - USA

KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN | KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU

MADE IN USA

ORDER

XIN GỌI ANH : DON

235.4564

FREE SHIPPING
5 lbs trở lên

BẠN CÓ THỂ ĐẶT MUA TẠI TRANG WEBISTE

★ WWW.TOMKHOUS.COM

Rừng-Kinh Dương Vương. qua tranh và văn

NGUYỄN & BẠN HỮU

Rừng Kinh Dương ra đi tới nay là đã 2 năm. Nhớ Nguyễn đã có viết đôi dòng khi bạn vừa già biệt anh em:

Một tài năng nữa vừa nằm xuống. Tin từ họa sĩ Nguyễn Đình Thuần cho biết Rừng đã từ trần. Họa sĩ Rừng (1941-2022) -- khi viết truyện ký bút hiệu là Kinh Dương Vương, khi làm thơ ký bút hiệu Dung Nham, đã bị đột quỵ vào tháng 1/2022 và ra đi ngày 8 tháng 6 tại Los Angeles, California.

Vậy là hồi ơi Rừng tức Kinh Dương Vương đã ra đi.

Nguyễn không nhớ mình quen biết Rừng Kinh Dương Vương từ bao giờ trong dịp nào. Chắc là qua Đinh Cường thôi. Và lần gặp đầu tiên đâu ở Sài Gòn hay Đà Lạt. Nhưng con người của bạn thì không thể nào quên được. Rừng Kinh Dương Vương lúc nào cũng tươi cười với bạn bè. Đúng như Nguyễn Mộng Giác ghi nhận: Rừng “hiền như ma sơ”, hồn nhiên như đứa trẻ, vội vàng tin ngay những điều người ta nói mà không hề nghi ngờ những khuất lấp ẩn giấu bên trong. Bản tính anh như thế, cho dù chính anh sống qua biết bao nhiêu thăng trầm lừa đảo, biết bao nhiêu thất vọng ê chề. Anh viết văn, làm thơ, vẽ tranh theo ý anh thích, bất chấp thiên hạ quanh anh có thích hay không thích những điều anh viết anh vẽ.

Nhà nghiên cứu Huỳnh Hữu Ủy từng nói: “Với họa sĩ Rừng, một thời kỳ dài trước năm 1975, luôn luôn đập vào mắt người xem những hình ảnh dữ dội, đầy ta trở lại đối mặt với những gốc rễ nền tảng nguyên thủy. Những gốc rễ ăn sâu vào trái đất của nhục dục mà đâm chồi, nảy nụ những cành lá xanh tươi siêu hình. Rừng thích Salvador Dalí và Marc Chagall; nghệ thuật của anh có nhiều tính cách thơ mộng và quái dị mà anh đã nghiệm ra từ hai bậc thầy này, dĩ nhiên đã tinh lọc hoàn toàn qua cách nhìn của một nghệ sĩ Việt Nam” (trong chuyên luận 20 năm hội họa miền Nam (1954 - 1975)).

Đinh Cường ghi lại trong đặc san Quán Văn năm

Rừng - Kinh Dương Vương

2013 của Nguyễn Minh tình bạn qua tranh và văn của Rừng Kinh Dương Vương

*... Khanh với tôi là bạn mà tay tao
như Mai Thảo và Ngọc Dũng là bạn mà tay tao*

*nhớ lại thời ở Huế những năm đầu sáu mươi
hay lang thang cùng nhau vào cà phê Dung
thời Ngô Kha làm tập thơ Hoa Cỏ Độc
Rừng vẽ bìa, một tập thơ lạ, cái bìa cũng lạ thời đó*

*dưới những bức tranh ký tên Rừng rất ngộ
có hoa xương rồng có chim phượng hoàng
autoportrait Rừng ngậm ống vớ xem cũng đã
như sau này đọc truyện Kinh Dương Vương*

*tôi nhớ hoài lời văn khô khốc dồn nén trong Bí Đái
hay Những Chiếc Mặt Nạ Cười đăng trên Bách Khoa,
trên Văn, sau này Đường Kiến có người bạn trẻ
ở Hà Nội làm thành phim rất giống mà Rừng thấy kệ*

...

Nguyễn tôi cũng theo bạn bè xin ghi ra đây mấy dòng
gởi về Rừng Kinh Dương Vương bên kia cõi gió.

*Rừng ơi
bạn đã ra đi*

bạn không còn nữa
 tôi nói những lời mộng mị
 của chim
 và cánh bướm bay. trong tranh và văn bạn
 nhớ năm 1974 lần tôi cùng kim tuấn. trần trọng
 thuyên. bửu sum
 đi ghi hình eo gió. trở về đọc thơ nhà bạn ở
 kontum. có chị vân ngồi nghe
 rồi chia tay nhau
 biền biệt cánh chim
 vàng lá trên cây
 ngóng đợi
 ngày tôi bỏ nước ra đi
 nguyện phan thịnh tặng tôi. bức tranh chim và
 người. của bạn
 để nhớ những đêm ngồi uống bia với nhau. ở sân
 trường
 vocatech. với ánh ngọc
 rồi chia tay
 để gặp nhau năm 1998
 ở nhà nguyện mộng giác
 cùng rất đông bạn bè
 với tôi cùng gió mùa
 tôi tặng bạn. và bạn mang cho tôi
 những chiếc mặt nạ cười

Nguyên Minh phone từ Sài Gòn qua nói Quán
 Văn làm số Kinh Dương Vương viết cái gì cho vui

Tôi hỏi thăm Nguyễn Hòa vcv ra sao rồi
 Trần Hồ Thủy Hằng có gặp không
 Nguyên Minh nói Nguyễn Hòa vẫn nằm một chỗ
 Trần Hồ Thủy Hằng thì theo chồng về Phan
 Thiết
 đó là những người bạn tôi mới gặp năm kia
 cùng đi uống cà phê cùng đi ăn có Trương Thìn
 nay Thìn tháng mười hai là một năm ngày mất
 Nguyên Minh thì cùng các bạn mới đi Paris về
 nói tôi viết gì về Kinh Dương Vương cho vui
 buổi chiều tôi vẫn đi bộ qua Starbucks ngồi
 kê ly trà xanh với ít mật ong, ghi một mạch
 về Rừng, hay Dung Nham hay Kinh Dương
 Vương
 vẫn là một Nguyễn Tuấn Khanh sinh ra ở Phnom
 Penh
 theo cha mẹ về sống ở đồng bằng sông Cửu Long
 về sống ở Huế. Khanh với tôi là bạn mà tao
 như Mai Thảo và Ngọc Dũng là bạn mà tao
 nhớ lại thời ở Huế những năm đầu sáu mươi
 hay lang thang cùng nhau vào cà phê Dung
 thời Ngô Kha làm tập thơ Hoa Cô Độc

Rừng vẽ bìa, một tập thơ lạ, cái bìa cũng lạ thời đó
 dưới những bức tranh ký tên Rừng rất ngộ
 có hoa xương rồng có chim phượng hoàng
 autoprotrait Rừng ngâm ống vố xem cũng đã
 như sau này đọc truyện Kinh Dương Vương
 tôi nhớ hoài lời văn khô khốc dồn nén trong Bí Đái
 hay Những Chiếc Mặt Nạ Cười đăng trên Bách
 Khoa,
 trên Văn, sau này Đường Kiến có người bạn trẻ
 ở Hà Nội làm thành phim rất giống mà Rừng thấy
 kệ
 đúng rồi cho vui thôi, bạn làm thơ ký Dung Nham
 những vần thơ đầy tình yêu cây cỏ mây nước
 như mạch nước ngầm, như nguồn nước ẩn
 như Đỗ Long Vân viết nguồn nước ẩn
 của Hồ Xuân Hương viết Vô-Kỵ giữa chúng ta
 một thời Huế rất đẹp có anh chị Đỗ Long Vân
 ở Pháp về, anh Vân dạy văn khoa, chị Quỳnh học
 trường luật
 bạn hay đi chơi cùng Hồ Đình Nam cũng học
 trường luật
 bạn ở dãy nhà công chức đường Nguyễn Biểu,
 Thành Nội
 sau này đi lính bạn đào ngũ làm lao công đào binh
 đầu tháng tư bảy lăm bạn lại bị bắt làm tù binh ở
 Ban Mê Thuột
 nhớ không, có lần anh Mai Thảo cùng tôi lên thăm
 bạn ở Kontum
 hồi Vân làm y tá ở đó, Vân rất hiền, yêu thương
 bạn hết mực
 hồi Ưu Đàm còn nhỏ xíu, nay là nhà điêu khắc tài
 ba
 và Nam Quan và cô con gái út tên gì tôi quên ...
 Rừng với tôi là bạn mà tao mà qua đây ít khi gặp
 nhớ có lần mấy cha con lái xe đường trường từ
 Cali. đi New York
 ghé qua tôi Virginia ở lại chơi rồi đi tiếp, gặp lúc xe
 hư phải sửa ...
 chúng ta có nhiều kỷ niệm viết thật dài mới hết
 thôi đến đây cho tôi thấp cây hương nhớ về hai bác
 bác trai nói giọng Bắc bác gái nói giọng Nam
 nhớ không Rừng một thời xa xưa ở Huế cùng học
 Mỹ Thuật
 Kinh Dương Vương rất hiền mà dữ, những trang
 viết khóc liệt để đời ...

ĐÌNH CƯỜNG

VIRGINIA, OCT. 29, 2013

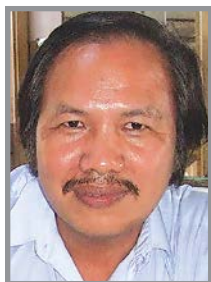
N&BH - TỔNG HỢP

Bát nháo các thầy/ bà phong thủy

Thầy phong thủy

NGUYỄN SINH (bài và hình)
SÀI GÒN - VN

Khi gặp phải chuyện khó khăn trong cuộc sống, một số người thường tìm đến với phong thủy nhằm mong sớm thay đổi vận mệnh. Sự thay đổi thế nào chưa rõ nhưng những phiên toái, rắc rối, mất tiền ... luôn là có thật.

Phong thủy biến tướng

Hiện nay, trên các trang mạng như Facebook, Zalo, TikTok, Instagram, Twister...có rất nhiều hội, nhóm hay trang cá nhân tự giới thiệu mình là các thầy/bà phong thủy với các clip quay sẵn đang say mê thuyết trình về phong thủy, luận giải lá số ... Bằng chiêu thức che phủ bởi “lớp màn” huyền ảo trộn lẫn giữa tử vi, tâm linh, khoa học hoặc gắn với các bài nghiên cứu chính thống của các chuyên gia về phong thủy nổi tiếng xưa nay, các thầy/bà phong thủy này dễ dàng tạo ra sự tò mò, hấp dẫn đã thu hút hàng nghìn, chục nghìn lượt vào xem, bình luận, chia sẻ.

Song như đã nói, các dịch vụ thầy/bà phong thủy hiện

nay đang trở nên bát nháo, lợi dụng sự cả tin của mọi người nhằm moi tiền, trục lợi. Các loại thầy/bà phong thủy này thường dùng đủ chiêu trò chèo kéo “tín đồ”, thậm chí hù dọa. Nếu tìm hiểu kỹ dễ thấy mỗi người phán mỗi kiểu, kiến thức đôi khi nhầm lẫn lộn xộn. Có những thầy/bà nhận xem bao quát đủ thứ, tử gieo quẻ, tử vi, tứ trụ, bói toán, ngày tốt giờ tốt đến tìm mộ người thân, ngoại cảm, xem tuổi xây nhà, ngày giờ cưới hỏi... và mục đích sau cùng của họ là chào bán các thứ đồ pháp khí, vật phẩm phong thủy. Chẳng hạn các loại đá phong thủy, từ vòng đeo tay, đeo cổ, nhẫn, bông tai cho tới tượng Phật, kim bài, linh phù, hồ lô, hồ ly, tỳ hưu, cóc thiềm thừ, cóc ngậm vàng, cá chép vượt vũ môn ... có giá từ vài trăm nghìn đến

chục triệu VNĐ/chiếc. Tất cả đều được quảng cáo rất kêu mà theo lời phủ dụ, cái gì cũng nên mua, cũng tốt, dễ dàng thăng tiến, phát tài, phát lộc làm gì cũng thành đạt (?). Nói chung, nếu là người nhẹ dạ, cả tin hay...nhát gan, chắc chắn sẽ bị lạc vào mê hồn trận này không biết lối ra.

Đi thực tế

Qua “chỉ điểm” của anh Minh (56 tuổi, Thủ Đức) vốn là một tín đồ “nghiện” phong thủy, tôi tìm đến thầy Huy - người được “giới làm ăn” xem là “thầy phong thủy có mắt trời nhìn thấu mọi sự” - nhờ tư vấn giúp việc mở quán nhậu có chương trình “hát với nhau”. Sau cuộc điện thoại, tôi được thầy hẹn đến nhà riêng ở gần Công ty Coca-

Cola (Linh Trung, Thủ Đức) lúc 18 giờ chiều. Có mặt sớm lúc 15 giờ, tôi làm quen, hỏi chuyện một phụ nữ đang ngồi chờ đến lượt. Chị này tên Thảo, ngụ Bình Thạnh, kể: “Tôi nghe tiếng thầy Huy đã lâu nhưng nay mới có dịp đi xem. Do thời gian gần đây công việc làm ăn không suôn sẻ, vợ chồng lại lục đục nên đến nhờ thầy giúp”. Một người khác tên Phát, ngụ Gò Vấp, cho biết: “Sau khi xây nhà xong công việc của tôi liên tục gặp trục trặc, con cái bệnh tật hoài, nhiều người khuyên tôi tìm thầy Huy xem phong thủy thế nào để tìm cách hóa giải...”.

Đến lượt, tôi được một trợ lý của thầy Huy mời vào. Đối diện trước mặt tôi là một người đàn ông khoảng trên 50 tuổi, trên bàn bày la liệt sách phong thủy ... Vừa gặp nhau, dù tôi chưa nói gì, thầy đã tự giới thiệu: “Tôi là thầy phong thủy theo trường phái Huyền Không Phi Tinh có thể biết hết quá khứ, xem được hiện tại và thấy cả tương lai. Ví dụ mới đây có một gia đình nọ nhờ tôi xem phong thủy. Tôi chỉ đứng ngoài xem góc và hướng ngôi nhà là biết ngay trong nhà có một người bệnh thần kinh, một người già yếu bệnh tật và một đứa con phá của. Chủ nhà thừa nhận gia cảnh đúng như vậy và nhờ tôi hóa giải. Bằng Huyền Không Phi Tinh, tôi đã hóa giải thành công, giúp gia đình

Hố lô tài lộc

đó thoát đại nạn...”.

Thầy còn “khoe” có nhiều người đến với mình vốn là kỹ sư, tiến sĩ, giám đốc công ty, chủ ngân hàng (?). Tiếp nữa, sau khi hỏi tôi vài thông tin cơ bản, thầy bấm đốt tay tính toán một lúc và phán: “Tháng Giêng không phù hợp để khai trương quán xá đâu, phải chờ qua tháng 2 mới tốt. Thêm nữa, anh về phải cho cửa bỏ cái cây xanh đang án ngữ phía trước cửa, mua thêm bức tượng Di Lạc cười mà tôi đã chạm khắc

Cóc thiềm thụ

sẵn quẻ chú độc quyền đặt phía trước để thu hút tài lộc...”. Tôi hỏi bức tượng Di Lạc cười (nghe nói làm bằng đá thạch anh, cao khoảng 25 cm) giá bao nhiêu. Thầy Huy đáp: “Chẳng bao tiền! Chừng ...12 triệu VNĐ!”

Phong thủy theo khoa học

Theo ý kiến của một số chuyên gia, phong thủy học, nếu hiểu đúng phong thủy sẽ góp phần làm môi trường sống đẹp hơn, cân bằng hơn và tâm lý của

mọi người thoải mái hơn. Chuyên gia nguyên cứu phong thủy Tuấn Thịnh (Tân Bình), người có hơn 20 năm nghiên cứu về phong thủy cho biết: Cái nôi của phong thủy phương Đông phải kể đến Trung Quốc, vốn là học thuyết nghiên cứu sự ảnh hưởng của hướng gió, hướng khí, mạch nước đến đời sống hạnh phúc của con người.

Khi văn hóa bị ảnh hưởng, du nhập rồi kinh tế phát triển, người ta có nhiều thứ để quan tâm cũng là lúc phong thủy được đề cập. Cùng với đó khi xã hội xảy ra quá nhiều sự bất ổn, người ta có khuynh hướng tìm đến phong thủy xem như liều thuốc tinh thần giúp chúng ta tĩnh tâm, tin tưởng vào những gì mình đang làm. Tất cả chỉ là phép “thắng lợi tinh thần”. Tuy nhiên, vì được khoác lên chiếc áo nửa hư nửa thực mà thời nay, phong thủy được xem là vũ khí để những kẻ tự xưng mình là “thầy/bà” làm chiếc vỏ bọc kiếm tiền.

Lời kết

Nói chung người đi xem phong thủy cần hết sức cảnh giác về những “lời phán” của họ và đừng mù quáng tin theo. Vì có sức khỏe, hạnh phúc, thành đạt hay không là do bản thân mình chứ không thể nào chỉ dựa vào mấy viên đá, mấy thứ vật phẩm kia mà thay đổi được!

Một số loại vật phẩm phong thủy được chào bán

NS

HỒ ĐẮC VŨ
MELROSE, MA

HỒ ĐẮC VŨ

Sói cụt đuôi

Còn bão tuyết cuối mùa ào ào ngoài kia đã dịu xuống từ trưa. Bây giờ, gió hú lên, lộng qua cánh rừng khô dưới chân núi Knight Point, thổi tung đám tuyết dọc 2 bờ lạch đổ dồn về phía rừng thông, phủ ngập căn nhà gỗ của Jake. Căn nhà chỉ còn thấy một phần của cửa sổ và cái ống khói bằng thiếc nhô lên khỏi mái, ngập dưới lớp tuyết dày.

Jake lấy miếng bánh mì cuối cùng, quay một vòng đĩa, vết sạch lớp sốt cà với nhúm thịt chồn băm sót lại, ngốn một miếng lớn, uống sạch ly vodka, khà một tiếng, đứng dậy. Anh mặc chiếc áo lông trều, xỏ đôi giày ống cao tới gối, lấy cái cào tuyết bên góc nhà, bước tới, mở cửa. Jake đẩy cái cào vài lần, đã thông lớp tuyết ra bên ngoài. Bên ngoài, vài tia nắng yếu ớt, lấp lánh trên mặt tuyết phủ trên những cành khô dọc chân núi. Jake nhìn qua ống kính, vết chân chồn, cáo đã lưa thưa trên mặt, gần bờ lạch, nhiều dấu chân nai đuôi trắng giẫm nát đám cỏ xanh mới ngoi lên từ tuyết đang tan rả rích.

Jake làm bầm.

- Vậy là có môi rồi.

Jake chạy tới một gốc cây, cào tuyết dồn thành một lớp cao 30 in, anh ngồi xuống, đục cái lỗ tròn, đủ đưa nòng súng ra ngoài và có thể nhìn thấy khu rừng khô, bờ lạch.

- Đùng!

Con nai đuôi trắng đang uống nước, gục xuống bên lạch, Jake đi tới, đeo súng lên vai, kéo con nai tới sát gốc cây. Anh lấy thịt chồn sấy trong bao, cắt thành vài miếng nhỏ, làm ngậm rượu Vodka cho bữa trưa.

Buổi chiều đã bắt đầu, nắng chỉ còn lại những chùm sáng yếu ớt trên mặt tuyết đang tan, gió nổi từng cơn, bụi trắng bay mù mịt trên khu rừng khô.

Jake siết chặt sợi dây dù quanh 2 chân con nai, anh băng qua lớp tuyết dày, kéo nó ra xe. Vừa tới bìa rừng, Jake khựng lại khi nghe mấy tiếng sói cắn nhau, anh rút khẩu Browning cầm tay, kéo xác con nai tới sát xe, băng qua lớp tuyết ngập gần tới gối, cúi đầu tránh đám bụi trắng tung trong cơn gió,

- Haouuu! Haouuu! Haouuu!
Gâu! Gâu! Gâu.

Lần này thì rõ ràng là tiếng của con ó, cắn nhau với sói, Jake nghĩ rằng có chuyện xảy ra, anh chạy núp sau gốc cây.

Giữa rừng cây khô trên khoảng tuyết trống, một con sói đen, lông dựng đứng đang thủ thế trước con ó trắng nằm im trên mặt tuyết, cánh đập yếu ớt, loang lóp máu đỏ.

Con sói bắt đầu những bước ngắn, vòng quanh ó trắng, nó bỗng rùn người xuống, chồm lên cao, đưa 2 chân chụp mạnh xuống đầu con ó, con ó nhảy qua, bung 2 cánh đưa lên đỡ ngón đòn hạ thủ, rồi nó quạt mạnh 2 cánh xuống, tuyết văng như bụi mù, lợi dụng lúc sói không thấy, nó phóng nhanh chiếc mỏ nhọn, cứng như thép vô đầu con sói, sói lẹ làng lác đầu tránh đòn, ó đen lại cong người, nhảy tung lên, co 2 chân đẩy móng đập vô đầu sói.

- Quác! Quác

Nhưng con sói đã có 2 chân trước, đưa lên, đập vô con ó, nó té lăn xuống tuyết, chiếc cánh đập mạnh mấy cái, xụi xuống, chết.

Jake đưa súng.

- Đùng!

Con sói văng lên rớt xuống,

- Haouuu! Haouuu! Haouuu!

Nó đau đớn lăn lộn, tru thảm thiết, chạy vô rừng, để một đường máu dài, Jake chạy nhanh tới.

Một cái đuôi sói đầy máu, nằm trên mặt tuyết.

3 tháng sau, Tối hôm đó, đang chuẩn bị cho chuyến săn 2 ngày với người bạn, Jake nghe tiếng sói tru gần nhà, anh lấy đèn, lặn khẩu Browning, đẩy cửa bước ra ngoài, nhiều vết chân sói sát ngay hàng rào, Jake rút súng, rọi đèn ra xa. Bóng đen một con sói, 2 đốm mắt đỏ ẩn hiện, đứng im, nhìn anh từ phía bìa rừng

Jake nổ súng.

Đốm đỏ biến mất.

Jake mở thùng xe, lôi xuống chiếc bao tải, đựng 8 con chồn, kết quả của chuyến săn 2 ngày với bạn. Vừa kéo vô tới cổng, Jake khựng lại. Cánh cổng gỗ bung ra, nằm nghiêng trên mặt tuyết, vết chân sói đầy chung quanh. Jake rút súng, cẩn thận bước vô nhà, mở cửa. Chiếc bàn ăn lật xuống sàn, 4 ghế lộn lóc, cây đèn đứng bằng gỗ, gãy làm đôi, mặt ghế dài bị cào nát, lớp bông bung lên, bay khắp phòng.

Tuần sau, tại bar “Chồn xám”. Jake đang ngồi với mấy người bạn.

- Tao không hiểu ... Không khi nào sói tấn công vô nhà... Mẹ! Tại sao sói lại phá nhà tao?

- Đói quá! Tìm đồ ăn.

Người bạn nói, Jake lắc đầu.

- 2 miếng thịt nai xông khói treo trong bếp còn nguyên... Chắc chắn không phải đói!

Jake ra khỏi bar, anh ghé tiệm tạp hóa bán mấy bộ da chồn, mua ít đạn, đồ hộp.

Ánh sáng cuối ngày vừa khuất sau khu rừng khô bên núi, đêm tới thật nhanh, Jake đang chạy ngang bãi tuyết gần nhà, bỗng anh thảng gập, lấy súng, lên đạn. Trước đầu xe một quãng xa, là xác con nai nhỏ nằm ngang đường. Jake rút khẩu Browning, bước tới, con nai nhỏ đã chết, nhiều vết cắn trên người đã đông máu, Jake nhìn chung quanh, anh kéo xác con nai, bỏ lên thùng xe.

- Rầm!

Một bóng đen to lớn húc vô mình, Jake bật ngựa, té

ra sau, khẩu browning rút xuống, anh chồm tới lượm khẩu súng.

- Rầm!

Lần này thì Jake bị húc mạnh hơn, văng vô thân xe, anh lăn một vòng, đưa khẩu súng.

- Đùng!

- Quáuuu!

Jake nhận ra tiếng rú của sói, anh nhảy vô xe, mở máy, tổng ga, đèn sáng mạnh.

Trước đầu xe, không xa lắm, là một con sói đen lớn, đang co bàn chân liếm vết máu nhỏ giọt, đôi mắt đỏ trừng trừng nhìn Jake. Anh chĩa súng, con sói phóng nhanh về hướng rừng khô.

Bây giờ thì Jake biết rằng có một con sói lớn phá nhà và đang muốn hạ thủ anh.

Đề phòng sói, Jake kéo chiếc đèn đứng lớn, xài bình ga, để ngoài hiên nhà, có thể thấy rõ trước hiên, sân và ngoài hàng rào vào ban đêm

Bar “Chồn xám”, tối thứ 7.

Jake.

- Cả 3 tháng nay, không thấy con sói lớn xuất hiện.

Người bạn.

- Nó thấy xoi cha không dễ, Mẹ! Cha già rồi, thịt dai nhách ... Nên bỏ cuộc.

Mọi người cười.

- Chuyện là... Mà có biết tại sao nó thù mà?

Đứng trong quầy, rót ly rượu cho Jake, Bob hỏi.

- Nhớ lại coi mà có bắn chết cha mẹ nó không?

- Tao không săn sói... Không

bao giờ!

Người bạn khác vỗ vai Jake.

- Đôi khi săn bắn, cha vô tình lạc đạn trúng ... Nên nó thù!

Jake.

- Tao là dân đi rừng, săn bắn, tao biết chắc là không một con thú nào thù oán mình nếu chẳng may vô tình đạn lạc... Núi rừng, thú dữ cũng có quy luật sống của nó!

Đến lúc ngà say, Jake ra xe về nhà.

Đã cuối tháng 3. Tuyết tan, tối nay trời ảm lại, trăng tròn, sáng trắng, khu rừng khô đã nhú lá con, bãi tuyết bắt đầu lòi cỏ xanh.

Jake về tới nhà, anh mang bao lương thực vô bếp, đốt cây đèn gas trước thêm. Đã 1 giờ sáng, Jake nhìn một vòng bãi tuyết, khu rừng khô chạy tới con lạch nhỏ. Núi rừng bình yên, im lặng, anh nghe những tiếng nước vỗ bờ từ con lạch, tiếng gió rung rinh những cành khô ngoài bìa rừng ...

Bỗng.

- Haouuu! Haouuu! Haouuu!

Tiếng sói tru dài, lờng lờng cả khu rừng ngoài xa, dưới ánh trăng sáng lạnh, một con sói đen rất lớn, đang đi tới, anh phóng vô nhà, khóa cửa, chụp khẩu Winchester, tắt đèn, hé cửa sổ, nhìn ra.

Con sói quá lớn, cỡ con bò, không có đuôi, đi qua đi lại trước cổng, cào chân trên lớp đất vừa tan tuyết, đưa 2 đốm mắt đỏ ngẫu nhìn anh.

Đúng là con sói cụt đuôi! Anh nhớ lại.

“Jake đưa súng.

- Đùng!

Con sói văng lên rút xuống,

- Haouuu! Haouuu! Haouuu!

Nó đau đớn lẫn lộn, tru thảm thiết, chạy vô rừng, để một đường máu dài, Jake bước nhanh tới.

Con sói lớn, chính là con sói đã bị anh bắn rút đuôi ngày nào.

Rừng xanh có quy luật của nó. Với thú rừng, mất đuôi có nghĩa là “Mất thớ” không còn dùng khí đối với bầy đàn, nên con sói mất đuôi, đổ hết cái thù vô Jake, nó phải hạ thủ Jake, kể đã làm cho nó trở thành con sói bị khinh thường.

Nên, tối nay, con sói cụt đuôi muốn chơi cú chót, thanh toán cái thằng người đã làm nó “Mất thớ”.

Sói cụt, đổi hướng, vòng ra xa, khuất vùng ánh sáng vàng của chiếc đèn gas. Nó tru những tiếng dài.

- Haouuu! Haouuu! Haouuu!

Từ trong bóng đêm, con sói cụt phóng nhanh tới.

- Đùng!

Phát súng cày một đường dài trên mặt tuyết, sát chân con sói, nó không nao núng, vẫn hùng hổ chạy tới.

- Đùng!

Con sói cụt hất tung cánh cổng gỗ, nhào vô thêm.

- Rầm!

Nó tông mạnh cửa, Jake bước tới, kéo chiếc bàn ăn tấn ngay cửa, lùi lại núp sau cửa ngang, sát bếp. Anh ớn lạnh khi thấy sức mạnh và cái liêu lĩnh của con sói cụt.

Vì thường thì loài sói chỉ tấn công ngoài khoảng trống, không bao giờ tấn công vô nhà. Đúng là con sói cụt đang chơi trò thí mạng với anh.

Cú húc quá mạnh của con sói, làm ánh đèn gas lắc lư trước thêm, con sói cụt biến mất. Jake đứng dậy, định bước tới cửa sổ quan sát, thì.

- Rầm!

Con sói lại húc vô cửa, lần này quá mạnh, căn nhà gỗ rung lên, ly chén trên kệ rớt bể, ngổn ngang dưới sàn.

- Rầm!

Lại một cú húc, bóng đèn chớp tắt, chiếc bàn nghiêng ngửa, cánh cửa hé khoảng trống, Jake bắn một phát vô lớp lông đen ngay khe hở.

- Waooooouuu!

Tiếng tru lay động núi rừng, con sói cụt trúng đạn, nó chạy ra hàng rào, căn nhà gỗ im lặng, bóng đèn điện lắc qua lại, tiếng giày của Jake bước kèn kẹt trên sàn, Jake lấy hộp đạn trên kệ, nạp 5 viên vô khẩu Winchester. anh ghé nhìn qua ô cửa sổ, ánh đèn gas chập chờn một khoảng sáng từ thêm nhà ra tới cánh cổng đã bung nát, sát bờ rào là chiếc jeep của anh đang đậu. Chung quanh

tối đen, núi rừng như nghẹt thở, im lặng trước cơn thịnh nộ của con sói cụt đuôi.

“Tao muốn thí mạng tối nay để rửa cái nhục nhã cụt đuôi “Mất thớ” mà thằng người dã man kia đang mang lại cho tao ...”

- Haouuu! Haouuu! Haouuu!
Con sói cụt tru lớn, lao như con bò mộng vô cánh cửa.

- Rầm!

Căn nhà gỗ rung rinh, cánh cửa bung ra, văng vô bếp.

- Rầm!

Tám vách ngăn bếp sụm xuống.

- Rầm! Rầm!

Sói cụt húc tung cửa bếp, tường phía sau ngã theo, gió khuya lạnh ngắt ùa vô, mấy cây củi đang ngùn trên bếp bùng cháy.

Con sói to lớn như bò bỗng khựng lại, ngược đầu, tru một tiếng dài, như “Tự sướng” cho sự tàn phá của mình, rồi cúi đầu, nhìn khắp nơi, mũi khịt khịt đánh hơi...

“Ừa? Cái thằng người oan gia đâu rồi? Sao không nghe mùi, không dấu vết gì!

Sói cụt điên lên! Nó đưa chân hất tung những cây củi đang bốc cháy trong bếp, lửa văng

khắp nơi, căn nhà gỗ bắt đầu bén lửa.

Con sói quý quyết cẩn thận, bước chậm ra hiên nhà, nhìn phải, nhìn trái! Mẹ! cái thằng oan gia đâu? Thằng hèn... Mày trốn sói cụt rồi sao? Mày sợ con sói “Mất thớ” này à?

Sói cụt, bước xuống khoảng sân nhỏ đầy cỏ xanh đang lú lên từ những đám tuyết, nó bước gần tới cây đèn gas. Vòng sáng của đèn gas hiện ra cái bóng đen của con sói to lớn ... Nó ngược đầu.

- Haouuu! Haouuu! Haouuu!

Tiếng tru chiến thắng vang dội cả núi rừng ...

- Đùng!

Phát súng đúng ngay chiếc đèn gas ngoài hiên nhà.

- Âm!

Sức nổ của chiếc đèn gas quá mạnh, thổi căn nhà gỗ đang bốc cháy văng ra từng mảnh như pháo bông trong đêm tối.

Jake từ trong xe nhảy xuống, anh cầm khẩu Winchester, cẩn thận bước vô nhà.

Sát bên những mảnh sắt của cây đèn gas cong vẹo, con sói cụt đuôi nằm sấp, chết ngất.

Nhưng lần này, nó cụt luôn khúc đầu!

HD

giữ trẻ ...
sang tiệm ...
share phòng ...
Lão hiếm ...
cái gì cũng có,
mà sao thiếu món
chuột rang muối
vậy chời?
tre
PHƯƠNG TIỆN TÌM KIẾM TỐT NHẤT...

2

thành phố bị xem là lái xe tệ nhất Texas hay trong 10 thành phố nước Mỹ là Dallas và Fort Worth, theo Forbes Advisor. Theo thăm dò số vụ tai nạn trên mỗi 100 ngàn cư dân, Dallas xếp hạng 6 và Fort Worth xếp hạng 9.

123

triệu người xem trận Super Bowl vừa qua, con số kỷ lục trong giải thi đấu này. Đội Kansas City Chiefs đã chiến thắng đội San Francisco 49ers để giành chức vô địch 2 năm liên tiếp.

2

điều không nên dùng microwave là đun nước sôi và hâm đồ ăn trong các đĩa sứ, theo khuyến cáo từ giới y tế. Microwave có thể làm nước cao hơn nhiệt độ sôi có thể làm nổ ly khi đưa ra nhiệt độ thường và đồ sành sứ có chất sắt, gây nguy hiểm cho thức ăn khi hâm nóng.

4

du học sinh tại Úc đã trốn ở lại và Bộ Giáo Dục Nam Úc hiện nay ngưng chấp nhận du học sinh từ các tỉnh Nghệ An, Hà Tĩnh và Quảng Bình, các tỉnh thành có các du học sinh trốn ở lại.

10%

12%, 22%, 24%, 32%, 35% và 37% là thang thuế thu nhập lũy tiến cho mùa thuế năm nay tại Mỹ, tùy theo tổng thu nhập của các gia đình. Thang thuế 10% dành cho gia đình thu nhập dưới \$23,200 và thang thuế 37% cho gia đình thu nhập từ \$731,200.

50

triệu người sử dụng hàng tháng tại Mỹ, hãng bán đồ giá rẻ online Temu có tổng hành dinh tại Thượng Hải và trình làng tại Mỹ từ tháng 9 năm 2022 được xem là một trong những ứng dụng có số người tải và mua sắm nhanh nhất trong thời gian qua.

20

triệu đô la là chi phí dàn dựng cho chương trình nhạc giữa giờ khoảng 15 phút tại Super Bowl, theo ước tính từ Forbes. Ban tổ chức không trả tiền cho các ca sĩ tuy nhiên số lượng bán đĩa nhạc của các ca sĩ đã tăng vọt sau khi trình diễn.

274

ngày, tức khoảng 9 tháng trời và ghé đến hơn 60 quốc gia, du thuyền Ultimate World Cruise của hãng Royal Caribbean khởi hành từ tháng 12 vừa qua tại Miami với khoảng 650 du khách và đang tiếp tục hải trình vòng quanh thế giới của mình.

Hợp tác với **tre'** tại sao không?

Một cây làm chẳng nên non,
Ba cây chụm lại nên hòn núi cao !

Nếu bạn có những kế hoạch, những sáng kiến, những ý tưởng mà chưa biết bắt đầu ra sao, quảng bá thế nào, hợp tác với ai hoặc tìm kiếm một partner trong mọi lĩnh vực ...

Xin liên lạc với chúng tôi.

info@trenews.net

Trẻ sẽ cùng bạn tham khảo để thực hiện,
hoàn toàn không có chi phí.

Quân ta xử quân mình

Trong năm 2024, CSVN sẽ đưa 4 đại án ra xét xử. Ngoài đại án liên quan đến vợ chồng đại gia Trương Mỹ Lan và 84 đồng phạm tham ô hàng trăm ngàn tỷ VND; vụ án Chủ tịch Tập đoàn Tân Hoàng Minh lừa đảo hơn 8,600 tỷ VND; Chủ tịch Tập đoàn FLC Trịnh Văn Quyết chiếm đoạt hơn 3,600 tỷ VND... và các vụ án liên quan Công ty Việt Á sẽ được đưa ra xét xử trong năm nay.

Ngoài 4 đại án lớn nêu trên, trong năm 2024, các đại án liên quan "Vụ án xăng dầu xuyên Việt oil"; "Vụ đưa nhận hối lộ xảy ra tại Cục Đăng kiểm Việt Nam cùng các đơn vị liên quan... cũng được điều tra tiếp. Toàn "quân ta xử quân mình", không có "thế lực thù địch" nào...

Ông Trịnh Văn Quyết (ẢNH: TIENPHONG.VN)

Trương Mỹ Lan

Từ ngày 5-3 đến ngày 29-4, Tòa án Nhân dân TPHCM sẽ đưa ra xử sơ thẩm vụ án xảy ra tại Tập đoàn Vạn Thịnh Phát và Ngân hàng Thương mại Cổ phần Sài Gòn (SCB). Bị cáo là Trương Mỹ Lan (68 tuổi, Chủ tịch Tập đoàn Vạn Thịnh Phát) cùng chồng là Chu Lập Cơ (68 tuổi) và 84 đồng phạm bị xét xử nhiều tội danh khác nhau. Riêng bà Lan bị xét xử 3 tội: "Đưa hối lộ", "Vi phạm quy định về hoạt động của ngân hàng" và "Tham ô tài sản".

Theo cáo trạng, từ tháng 2-2018 tới tháng 10-2022, bà Lan đã lập khống 916 hồ sơ vay vốn của SCB 545,000 tỷ VND và chiếm đoạt 304,000 tỷ VND; gây thiệt hại gần 130,000 tỷ VND tiền lãi phát sinh. Ngoài ra, hành vi của bà Lan còn gây thiệt hại cho SCB hơn 64,600 tỷ VND. Tổng thiệt hại gần 500,000 tỷ VND.

Trong khi đó suốt năm 2023, tổng thu ngân sách nhà nước của cả TPHCM (nơi kiếm tiền nhiều nhất nước CSVN) là hơn 446,500 tỷ VND.

Bà Trương Mỹ Lan (ẢNH: DANGCONGSAN.VN)

Độc quyền

Trải qua hơn 20 năm phát sóng, chương trình Táo Quân trên VTV vẫn giữ vững sức hút... gạch đá từ dư luận vì kịch bản luôn bị chê, dù được giới thiệu là chương trình Tết hàng đầu được khán giả cả nước quan tâm và đón xem, nhưng hầu hết khán giả miền Nam không coi chương trình này. Tuy nhiên, vì được chiếu trên sóng truyền hình quốc gia, chương trình này luôn đạt được doanh số quảng cáo cao ngất ngưởng nên kinh tế có ổn định hay khó khăn.

Ví dụ như chương trình táo quân 2024, dù bị chê Lạt hơn nước ốc, dở nhất từ trước đến nay nhưng vẫn thu về hơn 21 tỷ VND tiền quảng cáo, tổng cộng chương trình năm nay quảng cáo với hơn 20 thương hiệu với 16 phút lên hình, nhiều người cho rằng đài VTV chèn Táo quân vào chương trình quảng cáo...

(ẢNH: YOUTUBE.COM)

Muốn bắt ai bắt

Công an giao thông CSVN làm theo luật nhưng luôn thậm thụt, bởi vậy mà vừa ăn Tết xong là Bộ công an CSVN ra lệnh "truy tìm những người bình luận xúc phạm CSGT làm nhiệm vụ ngày Tết" để phạt. Và ở Lai Châu, bà L.T.T., chủ tài khoản Facebook có tên Linh Nhi (sinh năm 1998) bị xử phạt 7.5 triệu VND chỉ vì thông báo cho các bạn biết điểm công an đang tuần tra kiểm tra người dân. Ở tỉnh Vĩnh Long, ông N.M.H. (33 tuổi) cũng bị xử phạt về hành vi tương tự.

"CSGT ở trước, bà con cẩn thận" (ẢNH: FACEBOOK)

Cờ mầu

Ngày 16-2-2024, ông Nguyễn Hoàng Hưng (40 tuổi) bị công an thành phố Vĩnh Long thông báo đã câu lưu để điều tra về hành vi bị cáo buộc là "xúc phạm quốc kỳ." Các bản tin của báo chí trong nước cho biết ngày 14-2, ông Hưng kéo đổ hai cột cờ có gắn cờ CSVN và kéo rách lá cờ, sau đó châm lửa đốt.

Trước đó vào tháng 1-2024, công an ở thành phố Bà Rịa thuộc tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu đã khởi tố và bắt giữ một người vô gia cư đã bẻ gãy cán cờ đỏ sao vàng trước cửa nhà dân rồi đem lá cờ và cán cờ làm củi để nấu ăn.

Ông Nguyễn Hoàng Hưng (ẢNH: CÔNG AN VĨNH LONG/VIETNAMNET.VN)

"Rã đông"

Hết ngổ rình 400 tấn vàng trong dân, nhà nước CSVN tiếp tục đòi "rã đông khối tiền triệu tỷ đang co cụm trong dân". Vì theo số liệu mới nhất từ Ngân hàng Nhà nước CSVN, tính đến tháng 11-2023, tổng tiền gửi của dân cư và tổ chức kinh tế vào hệ thống ngân hàng đạt mức kỷ lục 12.8 triệu tỷ VND.

Trong khi đó, hơn 132 tỷ VND tiền tiếp nhận từ các tổ chức, cá nhân góp ủng hộ nạn nhân trong vụ cháy chung cư mini Quận Thanh Xuân (Hà Nội) vẫn còn nằm ở đâu đó, chưa "rã đông" tới tay nạn nhân. Đã vậy, chính quyền Hà Nội còn báo trước sẽ giữ lại hơn 2 tỷ VND tiền ủng hộ nạn nhân vụ cháy để vệ sinh môi trường...

Tóm lại, tiền của dân là của nhà nước, tiền của nhà nước là của nhà nước.

(ẢNH: VIETNAMFINANCE.VN)

Chê...

Công ty Winner có hợp đồng với công ty We Love Tour của Đài Loan để đưa du khách Đài Loan đến Phú Quốc. Phía công ty Việt Nam đã nhận được tiền cọc là 700,000 đài tệ (khoảng 500 triệu đồng) vào ngày 18-1.

Khuya ngày 9-2, đoàn khách Đài Loan đến Phú Quốc nhưng không có xe đưa đón, không có hướng dẫn viên. Công ty We Love Tour đã liên lạc với Công ty Winner nhờ phục vụ đoàn khách trên, nhưng không thanh toán. Vì vậy Winner yêu cầu mỗi khách phải thanh toán bổ sung 720 đô la. We Love Tour đồng ý sẽ thanh toán tiền lại cho khách sau nhưng chỉ có 90 khách đồng ý làm theo thỏa thuận này.

Cuối cùng, Công ty Winner bị đề nghị phạt 30 triệu VND, sân bay Phú Quốc phải sắp lịch cho 300 hành khách Đài Loan về nước. Bởi trong khi hàng triệu người VN tìm cách bỏ trốn khỏi VN thì không có vị khách Đài Loan nào trong hơn 300 vị khách này chịu ở lại VN.

(ẢNH: DANTRI.COM.VN)

Tàu BRP Melchora Aquino của Tuần duyên Philippines và tàu Akitsushima của Tuần duyên Nhật Bản tham gia diễn tập trong cuộc tập trận bảo vệ bờ biển 3 bên đầu tiên giữa Philippines, Nhật Bản và Mỹ, ngoài khơi bờ biển Bataan, Philippines ở Biển Đông, ngày 6-6-2023. (ẢNH: REUTERS)

Tàu lạ, hèn hạ thì quen

Hãng tin NHK của Nhật Bản cho biết Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) đang lên kế hoạch hỗ trợ an ninh biển 10 năm nhằm giúp 4 nước ASEAN là Indonesia, Malaysia, Philippines và Việt Nam đối phó với Trung Quốc ở Biển Đông. Đây là 4 nước nằm trong ưu tiên hàng đầu của Nhật Bản về lĩnh vực an ninh.

Kế hoạch hỗ trợ 4 nước sẽ bao gồm việc Nhật Bản cung cấp máy bay không người lái, hệ thống radar và tàu tuần tra cũng như các biện pháp xây dựng năng lực cho 4 quốc gia, theo NHK... Nhưng không biết VN dám nhận không?

Chủ tịch hội nông dân lừa nông dân

Khi còn là cán bộ, công chức, ông Huỳnh Văn Quyết (Chủ tịch Hội Nông dân Huyện Sơn Tịnh, Quảng Ngãi) đã lợi dụng chức quyền để đưa ra nhiều thông tin giả như bán đất, chuyển đổi mục đích sử dụng rồi chiếm đoạt tiền hơn một tỷ VND của nhiều người nông dân. Ngoài ra, ông Quyết còn nhận sổ đỏ của người khác để giả đồ chuyển đổi mục đích sử dụng (từ đất nông nghiệp lên thổ cư - có thể xây nhà) nhưng lại đi cầm cố thế chấp để vay tiền.

Sau khi gom tiền, ông Quyết bỏ trốn khỏi địa phương rồi lên Sài Gòn. Tại đây, "camera chạy bằng cơm" dày đặc quá, ông Quyết bị bắt!

Huỳnh Văn Quyết (ẢNH: BAOGIALAI.COM.VN)

Việt Cộng đổ thừa tiền nhân là "Việt gian"

Trong tuần đầu tháng 2 năm 2024, Đài truyền hình Quốc gia Việt Nam (VTV) đã xóa hai tập phim về Tuổi thơ của Trương Vĩnh Ký, thuộc loạt hoạt hình 'Khát vọng non sông', mà không có lời giải thích nào trên website của mình.

Trương Vĩnh Ký là một học giả nổi tiếng của Việt Nam thế kỷ thứ 19, người viết nhiều tác phẩm về văn học, lịch sử, địa lý, dịch thuật. Ông là người có ơn phổ biến chữ Quốc Ngữ hồi thế kỷ thứ 19, là người sáng lập và là Tổng Biên tập tờ báo đầu tiên về chữ Quốc Ngữ là tờ Gia Định Báo...

Sách 'Petrus Ký - Nỗi oan thế kỷ' của tác giả, học giả Nguyễn Đình Đầu đã được Cục Xuất Bản chấp thuận và cấp phép lưu chiếu từ cuối năm 2016. Tuy nhiên đến ngày 4-1-2017, một "lệnh miệng" được ban xuống yêu cầu hủy bỏ buổi ra mắt sách.

Nguyên nhân VTV rút hai tập phim về ông Trương Vĩnh Ký được báo trong nước loan tin là do nhiều người cho rằng ông Trương Vĩnh Ký là... 'tên đại Việt gian'. Không biết mấy người đó bao nhiêu năm tuổi Đảng?

Hình ông Petrus Ký trên bìa sách 'Petrus Ký - Nỗi oan thế kỷ', tác giả Nguyễn Đình Đầu (ẢNH: VANVIET.INFO)

Do dân vì dân...

Ngày 12-2, nhà sản xuất thiết bị điện của Nga, thuộc sở hữu của tỷ phú Alexey Mordashov cho biết họ đã thắng kiện Tập đoàn Dầu khí Quốc gia Việt Nam (PVN) từ tháng 11 năm ngoái, khoản tiền bồi thường khoảng 500 triệu USD cho Power Machines đang được thảo luận.

Bên cạnh đó, CSVN đồng ý chi 9,653 tỷ VND từ ngân sách để bù giá lọc hóa dầu Nghi Sơn...

Vừa hết Tết, hàng chục triệu chiếc xe máy/xe hơi của những người lao động nghèo lại bắt đầu đi về các thành phố lớn. Ngay lúc này, tin tức cho biết giá xăng lại tăng trở lại như lúc đầu, sau khi hạ giá được vài ngày trong Tết, khi người dân không có nhu cầu đi xe.

Mới đầu năm suy thoái kinh tế, nhân dân chưa kiếm được gì đã mất trắng gần tỷ USD vì mấy ông lãnh đạo làm thì lỗ, bị kiện thì thua, chỉ có ăn hối lộ là thắng. Còn phải mua xăng giá cao...

(ẢNH: PVN.VN)

Tự ái thay vì tự trọng

Theo cộng đồng người Việt tại Nhật, một khách sạn tại Tokyo đã đăng thông báo được viết bằng tiếng Việt để "cấm cửa" những khách hàng là người Việt Nam sau khi đã bị ăn trộm khăn tắm nhiều lần. Dòng thông báo ngăn ngừa đủ làm tổn thương những người Việt Nam có lòng tự trọng. Tuy nhiên, với những người không có tự trọng thì họ chọn tự... ái, rủ nhau đánh giá khách sạn này 1 sao vì cho rằng "Ở đâu cũng có người tốt, người xấu.... Không chỉ vì một số người Việt đã có hành động ăn trộm mà đánh giá cả một dân tộc..."

Việc người Việt Nam ăn trộm tại Nhật cũng không còn là điều xa lạ. Theo Hãng tin Kyodo News, tuần trước cảnh sát Nhật vừa bắt giữ 4 người Việt Nam vì đã liên tục trộm cắp tại Uniqlo và các cửa hàng quần áo khác. Thiệt hại ước tính lên tới 20 triệu yên (tương đương 135,000 USD).

(ẢNH: FACEBOOK)

RẤT NHANH: CDM VN ĐÁNH GIÁ 1 SAO KHÁCH SẠN BÊN NHẬT SAU KHI KS NÀY DÁN GIẤY HỜI "ĐỪNG CHẠM" NGƯỜI VN

Y Phép

TUỞNG NĂNG TIẾN

Tôi không biết chính xác là Văn Trí đã đặt chân đến Đà Lạt từ lúc nào nhưng cứ theo như ca từ trong nhạc phẩm (Hoài Thu) của ông thì Cao Nguyên Lâm Viên – ngày ấy – vẫn hoang vu lắm. Ngoài “núi rừng thâm xuyên”, với “lá vàng rơi đầy miền man”, cùng “bầy nai ngơ ngác” (bên “hồ thu

xanh biếc”) thì dường như không còn chi khác nữa!

Từ Sài Gòn, khi tôi được bố mẹ “bế” lên thành phố vắng vẻ và mù sương này (vào khoảng giữa thập niên 1950) thì Đà Lạt đã bị đô thị hóa ít nhiều. Nơi đây không còn những “bầy nai ngơ ngác” nữa. Voi, cạp, heo rừng, beo, báo, gấu, khỉ, vượn, nhím, mễn, gà rừng,

công, trĩ, hươu, nai, trăn, rắn, sóc, cáo, chồn... cũng đều đã biệt tăm. Người Thượng cũng ở cách xa, nơi miền sơn cước.

Thằng hoặc, họ mới xuất hiện trên đường phố và luôn luôn đi hàng một (như thói quen của những kẻ thường chỉ di chuyển bằng những lối mòn nhỏ hẹp trong rừng) và ai cũng gửi đầy ắp củi ngo, măng le hay mác mác... - tùy mùa. Số lâm sản này, đều bị đám “bạn hàng” người Kinh giành giệt nhau mua cho bằng hết, mua bán mà cứ như cảnh cướp giựt giữa ban ngày vậy.

Người miền núi không quen chuyện trả giá mặc cả (và cũng chẳng rành rẽ gì mấy về mệnh giá tiền tệ ở miền xuôi) nên đưa bao nhiêu họ cũng gật đầu, chứ chẳng ai dám phiến hà hay thắc mắc gì ráo trọi.

“Cảm ơn anh Y Phép, người chủ xe và những nhà hảo tâm đã khiến cho ngày Xuân trở nên ấm áp và giúp gieo thêm nhiều mầm hy vọng về những điều tử tế tốt đẹp vẫn còn tồn tại trong cuộc sống đầy nhiều nhưong này.” FB Vo4 Ho62ng Ly - 05/02/2004

“Đối với Tây Nguyên, cần một sự hiểu biết và một tình yêu thật sự, một sự tôn kính chân thành và đầy ưu tư đối với một vùng đất và một vùng văn hóa vào loại độc đáo nhất còn lại trên đất nước ta và trên thế giới ngày nay.” Nhà văn Nguyễn Ngọc

Tiền kiếm được thường chỉ đủ để cho mỗi người ăn một đĩa cơm. Ai may mắn lắm, gặp được một người Kinh mua hàng còn chút lòng nhân, mới có dư chút đỉnh để mua thêm mớ lòng phèo (cột bằng sợi lạt) xách tòng teng trở lại bản làng xa.

Tôi chứng kiến cảnh này nhiều lần, nhiều đến nỗi khi vừa đủ lớn khôn tôi đã có ý định sẽ ra ủng cử dân biểu quốc hội địa phương, và sẽ tìm mọi cách để chấm dứt tệ nạn này. Trời – tiếc thay – không mấy khi chiều lòng người nên thay vì trở thành ông nghị sĩ (như dự tính) tôi lại thành một anh lính trận, rồi một thằng tù binh vì... thất trận!

Số tôi lận đận, đã đành. Chuyện khó đành hơn là đời sống của những người dân bản địa ở Tây Nguyên cũng thế, cũng bầm giập và te tua thấy mẹ luôn, kể cả những kẻ đã từng thuộc về bên

thắng cuộc:

“Chính quyền cộng sản đã chiêu dụ khoảng từ 6 đến 7,000 người Thượng tập kết, những người này được chở từ cảng Quy Nhơn đến Hà Nội để sau đó được đi huấn luyện tại Trường các dân tộc ít người miền Nam, những thành phần ưu tú sau đó được đưa đi huấn luyện tại Trường sư phạm trung ương, chỉ vài người thật xuất sắc mới được đưa sang Bắc Kinh đào tạo thêm.

Ước mơ duy nhất của các chiến sĩ gốc Tây Nguyên trong suốt 20 năm thoát ly đi tập kết, 20 năm tham gia đấu tranh giành độc lập, để thấy Tây Nguyên tự trị ngày nay tan vào mây khói”. (Ya Biloh. “Việt Nam-Đất & Người: Nguyên nhân giải thể Phong trào Tây Nguyên Tự Trị.” Thông Luận: 06/2005).

Nguyên cả Mặt Trận Giải Phóng Miền Nam còn “tan vào mây khói” thì sá chi cái Mặt Trận Giải Phóng Tây

Nguyên. Khách quan mà nói thì vô ơn là thái độ thường tình của thế nhân, chứ chả riêng chi cái đám cộng sản VN. Họ chỉ khác thiên hạ ở chỗ là chuyên lấy oán thù để đền ơn đáp nghĩa (trắng trợn tước đoạt đất đai, phân biệt sắc tộc, kỳ thị tôn giáo...) và không tàn ác nào để dồn dân bản địa vào bước đường cùng.

TỨC NƯỚC VỠ BỜ!

Đã có nhiều cuộc nổi dậy liên tiếp (vào những năm 2001, 2004, và 2011) từ hơn hai thập niên qua. Biến động mới nhất xảy ra vào ngày 11 tháng 6 năm 2023. Rạng sáng hôm đó, một nhóm người Tây Nguyên đã tấn công trụ sở Công an xã Ea Tiêu và Ea Ktur (Darlac) khiến cho 9 người thiệt mạng.

Ngay sau đó là một cuộc truy lùng và trả thù vô cùng rùng rợn. Ngoài lực lượng vũ trang, cùng với

xe đặc chủng và xe bọc thép, nhà đương cuộc Hà Nội, còn khuyến khích người Kinh địa phương (kể cả trẻ con) dùng giáo mác, gậy gộc để săn tìm và đánh đập những người dân bản địa.

Cảnh tượng hãi hùng này khiến cho bất cứ ai còn chút lương tri cũng phải thấy “đau lòng”, theo như nguyên văn cách dùng từ của blogger Dương Quốc Chính:

“Xem mấy video được cho là người dân đi truy bắt khủng bố mà thấy đau lòng. Nhất là thấy cảnh đã bắt được nghi phạm, người ta quay video cận cảnh mặt để tra khảo. Những video này mà người đồng bào xem được sẽ càng đẩy thêm sự phẫn uất lâu nay.

Gọi là toàn dân, nhưng nhìn mặt và giọng nói là thấy người Kinh đi bắt người Thượng, giọng nói trong tất cả các video thì

toàn Thanh Nghệ ... Cả trẻ con cũng cầm gậy đi cùng người lớn ... anh em Kinh tộc đang hô hào rất khát máu, đòi báo thù, diệt tộc người ta.”

Quyết tâm “báo thù” và “diệt tộc” được thể hiện rất rõ qua phiên tòa vô cùng bất nhân vào hồi đầu năm nay. Báo Tuổi Trẻ, số ra ngày 20 tháng 01 năm 2024, đi tin:

“Hội đồng xét xử sơ thẩm vụ án hình sự khủng bố tại Đắk Lắk đã tuyên án đối với 100 bị cáo về các tội danh: khủng bố nhằm chống chính quyền nhân dân, khủng bố, tổ chức cho người khác xuất cảnh, nhập cảnh trái phép, che giấu tội phạm xảy ra tại huyện Cư Kuin (tỉnh Đắk Lắk)... Tòa tuyên phạt 10 án chung thân.”

Nghe cứ y như là phiên xử của một vụ đảo chánh (hụt) vậy. Đưa ra tòa cả trăm bị cáo, tuyên án cả chục án chung thân mà vũ khí của “phe khủng bố” bày ra không đầy nửa manh chiếu cói: hai con dao, ba viên đạn, và vài cây súng săn tự chế!

Tây Nguyên tưởng như chết lặng giữa cường quyền và bạo lực. Tưởng vậy thôi, chớ không phải vậy đâu. Quan nhất thời, dân vạn đại. Vào những ngày đầu xuân, báo chí nhà nước bỗng đồng loạt đi tin:

- *Chàng trai nghèo*

dâm bễ đèn ô tô và câu chuyện tử tế hút triệu view

- *Va chạm làm vỡ đèn ô tô, anh công nhân chờ hơn 90 phút để bồi thường*

- *Chàng trai Ê đê ngồi chờ bị bắt đèn khi dâm vỡ đèn ô tô*

- *Người đàn ông nghèo tông bễ đèn ô tô rồi đứng đợi và câu chuyện phía sau*

- *Xúc động trước sự tử tế của chàng trai nghèo người dân tộc Ê Đê*

Nhà báo Nguyễn Tâm tường thuật chi tiết:

Chàng trai đi hái tiêu thuê, lỡ dâm vào chiếc xe bán tải làm vỡ đèn nên đã ngồi lại gần 2 tiếng chờ chủ xe để gửi tiền bồi thường. Khoảng 17h ngày 27/1, anh Y Phép (28 tuổi, người dân tộc Ê đê, ngụ xã Ea Bốc, huyện Cư Kuin, tỉnh Đắk Lắk) trên đường từ rẫy đi hái tiêu thuê về lán trại ở xã Nâm N'Jang (huyện Đắk Song, tỉnh Đắk Nông), do tránh chiếc xe công nông nên đã tông vào xe bán tải đỗ sát đường, làm vỡ đèn hậu.

Chủ xe là anh Đặng Công Sơn (38 tuổi, ngụ huyện Long Khánh, tỉnh Đồng Nai), trong lúc lên thăm rẫy ở xã Nâm N'Jang đã đỗ xe bán tải sát bên đường. Khi gặp anh Sơn, anh Y Phép trình bày việc

mình dâm trúng xe. Đồng thời cho biết hôm nay anh đi hái tiêu thuê được 250,000 đồng, xin trả trước 200,000 đồng, còn 50,000 đồng xin giữ lại mua sữa cho con nhỏ. Tuy nhiên, anh Sơn từ chối nhận tiền và động viên anh Y Phép ra về.

Đến trưa ngày 28/1, anh Y Phép tiếp tục tìm tới rẫy để tặng anh Sơn mấy cân tiêu đi mót nhặt của những vườn đã thu hái xong. Anh Sơn tặng lại 500,000 đồng, nhưng anh Y Phép nhất quyết không nhận mà chỉ nhận mấy bộ quần áo anh Sơn thường mang đi làm từ thiện.

FB Võ Hồng Ly bổ túc:

Câu chuyện về lòng tử tế này vẫn chưa dừng lại ở đó. Trước sự thật thà của chàng trai người Ê Đê, anh chủ xe sau anh Y Phép. Chàng trai Y Phép dù nhà rất nghèo, ngày chỉ ăn lá mì, nhưng khi có khách đến chơi thì anh đã rất hiếu khách và làm thịt gà mời khách.

Câu chuyện đã được anh chủ xe đăng tải trên mạng xã hội và đã thu hút được sự quan tâm của rất nhiều người. Một số nhà hảo tâm đã cùng nhau mua tặng anh Y Phép một chiếc xe máy mới để thay thế chiếc xe máy đã nát tươm. Nhìn chàng trai Ê Đê đứng bên lên nhận chiếc xe

mới tinh có được lần đầu tiên trong đời mà ai nấy cũng vừa thấy vui, vừa thấy thương chàng trai thật thà ...

Cảm ơn anh Y Phép, người chủ xe và những nhà hảo tâm đã khiến cho ngày Xuân trở nên ấm áp và giúp gieo thêm nhiều mầm hy vọng về những điều tử tế tốt đẹp vẫn còn tồn tại trong cuộc sống đầy nhiễu nhương này.

Nhà thơ Trần Ngọc Tuấn cảm thán: “Tự nhiên mình rưng rưng nước mắt”! Tôi cũng thế, “tự nhiên” cũng thoáng chút “cay cay”.

Ai mà không xúc động hoặc ghen lời khi bắt gặp một Y Phép thuần hậu, chân chất và hiền lành như ngô khoai lúa gạo (cùng với một người dân miền xuôi bao dung, nhân ái) giữa một Tây Nguyên đang ngùn ngụt hận thù và máu lửa. Họ đều tựa như hai nhân vật bước ra từ huyền sử (“trăm trứng trăm con”) tự ngàn xưa vậy.

Mặc cho cường quyền và bạo lực, mặc cho những mảnh trời đã sập và đang sụp, bao giờ mà Tây Nguyên vẫn còn giữ được nguyên vẹn tình người thì vùng đất thân yêu này – chắc chắn – rồi sẽ hồi sinh.

K'TIEN

TPB NGUYỄN VĂN QUANG

Nghĩa quân

Bị thương năm 1974, cụt hai tay một chân và mù cả hai mắt.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc:

ĐỊA CHỈ: Tổ 1 ấp Quý Phước, xã Nhị Quý thị xã Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang.

ĐIỆN THOẠI: của vợ: 094 923 6288

TPB NGUYỄN VĂN CỰ

Số quân: 73/120135

KBC: 4204

Ông bị thương tại Đông Hà Quảng Trị ngày 27/3/1972, cụt mất 2 bàn tay và mù 2 mắt biến dạng mặt gò má, người em dâu hiếu nghĩa hiện đang cư mang vì vợ bỏ đi từ ngày ông bị thương.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc:

ĐỊA CHỈ: 396/135/11 đường Nguyễn tất Thành, phường 18, quận 4 Saigon.

ĐIỆN THOẠI: em dâu: 093 903 7533

Xin cảm ơn quý ân nhân

BẢN VIẾT TẮT CÁC CHỮ DÙNG TRONG QUÂN ĐỘI

Trong hồ sơ thương binh đăng trên báo Trẻ, chúng tôi thường viết tắt các danh từ thường được dùng trong Quân Đội, chúng tôi xin có bản chú thích như sau:

- TPB: Thương Phế Binh	- ND: Nhảy Dù	- CK: Chi Khu
- SQ: Số quân	- TQLC: Thủy Quân Lục Chiến	- TR.Đ: Trung Đội
- QP: Quả phụ	- PB: Pháo binh...	- ĐĐ: Đại Đội
- ĐPQ: Địa Phương Quân	- TĐT: Trung Đội Trưởng	- TĐ: Tiểu Đoàn
- NQ: Nghĩa Quân	Tiểu Đoàn Trưởng	- SĐ: Sư Đoàn
- CLQ: Chủ Lực quân	- ĐĐT: Đại Đội Trưởng	- SĐ23BB: Sư Đoàn 23 Bộ Binh
- BĐQ: Biệt Động Quân	- TK: Tiểu Khu	- QYV: Quân Y Viện.
		- V.I, II, III...CT: Vùng I... Chiến thuật.

Quy định về số quân

NQ: Số quân của Nghĩa Quân chỉ có 6 số, không có hai số đầu.

ĐPQ: Số quân Địa Phương Quân, lấy năm sinh làm hai số đầu.

CLQ: Số quân của Chủ lực Quân, lấy năm sinh +20= hai số đầu (Ví dụ sinh năm 1940, số quân là 60/000).

khi cần....

các loại dịch vụ

share phōng

bán nhā

sang tiệm

v.v.....

địa chỉ bạn có thể tin cậy

<https://baotreaoovat.com>

khen

Cô nọ khoe với bạn trai một bức hình mặc áo dài chụp hình trước cây mai dù dùng chum trước cửa chùa ngày Tết.

Anh ta kêu lên:

- Em làm lu mờ hết cây mai của người ta rồi!
- Anh khen vừa thôi, hi hi...
- Ý anh là em che hết cây mai á.

DZÚNG NGỌ (HOUSTON-TX, CHUYỆN THẬT)

BẢO HUẤN

nhầm chỗ

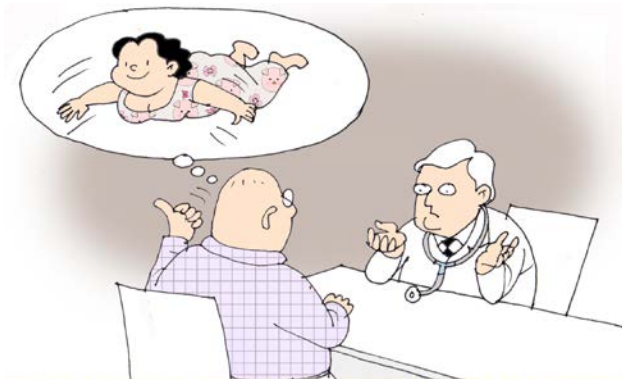
Một người đàn ông có vẻ bồn chồn, đến gặp bác sĩ:

- Thưa bác sĩ, tôi phải làm sao đây, vợ tôi cứ nghĩ bà ấy là một con chim.

Vị bác sĩ giơ hai tay lên trời:

- Sao ông lại kể cho tôi chứ? Ở đây tôi đâu có bán thức ăn cho chim!

NGUYỄN NGỌC VƯỢNG (EMAIL)

BẢO HUẤN

cơ hội

Tại một đêm dạ tiệc, một cô gái đang tỏ ra sốt ruột vì mãi vẫn không có chàng nào đến bắt chuyện. Bỗng nhiên một chàng trai bảnh bao bước tới:

- Xin lỗi cô, đã có ai mời quý cô đây một điệu nhảy chưa?

- Chưa, tôi đang rảnh!

- Vậy thì tốt quá. Cô có thể cầm giúp tôi ly rượu này được không?

THÁI ANNA (FLORIDA - SÚU TÂM)

BAO HUẤN